

Biblioteca

Revistă de bibliologie și știința informării

1 / 2022

COLEGIUL EDITORIAL:

COMITET ȘTIINȚIFIC

prof. univ. dr. DOINA BANCIU
 prof. univ. dr. AGNES ERICH
 lect. univ. dr. MARIA MICLE
 ELENA PINTILEI
 conf. univ. dr. CRISTINA POPESCU
 prof. univ. dr. ANGELA REPANOVICI
 prof. univ. dr. ELENA TÎRZIMAN
 acad. FLORIN FILIP
 prof. univ. dr. ZANFIR ILIE
 prof. univ. dr. MIRCEA REGNEALĂ
 dr. OCTAVIAN MIHAIL SACHELARIE

COLEGIU CONSULTATIV

EUGENIA BEJAN
 dr. ADRIANA-ELENA BORUNĂ
 NICOLETA MARINESCU
 dr. FLORICA-ELISABETA NUȚIU-VULCĂNESCU
 VERA OSOIANU
 dr. CARMEN-LEOCADIA PESANTEZ POZO
 prof. univ. dr. hab. NELLY ȚURCAN
 dr. ing. MIHAELA VOINICU
 lect. univ. dr. ROBERT CORAVU
 lect. univ. dr. CONSTANTIN ITTU

COLECTIV REDACȚIONAL

coordonator: dr. RALUCA MAN
 tehnoredactare computerizată: FLORIN NISTOR
 distribuție: ALEXANDRINA GABOR

Adresa: B-dul Unirii, nr. 22, București,
 cod poștal 030833, OP 4, sector 3,
 telefon: 021.3142434/1075,
 e-mail: raluca.man@bibnat.ro
 sanda.gabor@bibnat.ro (a se vedea coperta III)

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor
 aparține autorilor.

REPERE PROFESIONALE. METODOLOGIE

- Central and Eastern European Online Library (CEEOL)
 în colecția Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I”: o
 analiză SWOT
Alina Paraschiv p. 1
 Rolul strategiei în structurile infodocumentare.
 Studiu de caz: bibliotecile norvegiene
Loredana Stanciu p. 7
 Bibliotecar la *Comunicarea Documentelor*: aptitudini și
 atitudini
Matei Avrămuț p. 11
 Donația - modalitate specială de îmbogățire
 a colecțiilor de bibliotecă
Cristina Baciu p. 15

VIAȚA BIBLIOTECILOR

- Libertatea din spatele gratiilor: O descriere
 succintă a bibliotecilor din spațiul carceral (II)
Vlad Babei p. 23
 91 de ani de la adoptarea Regulamentului Organic
 al Țării Românești, primul act cu valoare de lege
 fundamentală
Gabriela Tomescu p. 29
 Noi modalități de prelucrare și transmitere
 a informației în instituțiile de educație și cultură
Adriana Florentina Gherasim p. 32
 Lucrul de la distanță. Beneficiu sau supliciu?
Adriana-Elena Borună; Roxana Șorop p. 36

PATRIMONIU

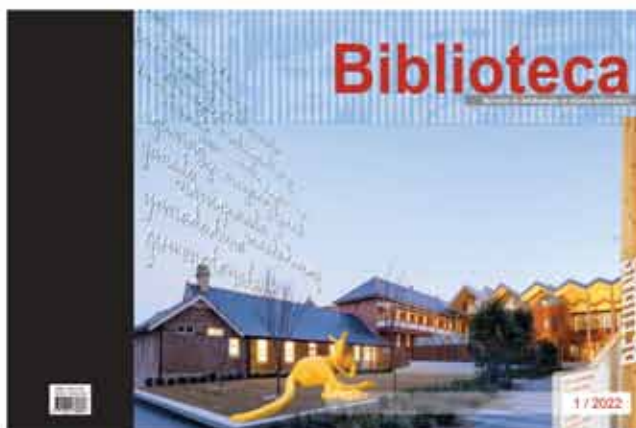
- O etapă în descoperirea Orientului. Manuscrise
 cu traduceri ale lui AL.T. Stamatiad
Cristina Marinescu p. 40

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

- Biblioteca Marrickville (New South Wales, Australia)
Raluca Man p. 43

GALAXIA GUTENBERG

- Bibliotecile imagine ca spații ale memoriei. Un interviu
 cu scriitorul George Arion
Mădălina Lefter p. 49
 Recenzie: CORAVU, Robert. *Evaluarea informațiilor din
 mediul online: nu crede și cercetează*, 2021.
Mihai Constantinescu p. 52

Central and Eastern European Online Library (CEEOL) în colecția Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I”: o analiză SWOT

Alina PARASCHIV

Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București, Serviciul Periodice
e-mail: alina.paraschiv@bcub.ro

Evaluarea prezenței *Central and Eastern European Online Library* (CEEOL) în colecția Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I” prin metoda SWOT a urmărit două scopuri. Primul a fost promovarea acestui prestigios *depozit de reviste științifice și cărți electronice în științele umaniste și sociale din și despre Europa Centrală și de Est*.¹ În acest demers am plecat de la premisa că în sistemul de biblioteci din România, doar cele 4 biblioteci centrale universitare au avut până acum licențe de acces online la această colecție *extrem de specializată și cuprinzătoare*.² Cel de-al doilea obiectiv s-a concretizat într-un studiu de caz incipient focalizat asupra revistelor editate în România din colecția CEEOL și rolul acestora în corpusul de resurse similare în format tipărit aflate în colecția B.C.U. „Carol I”. Analiza SWOT s-a concentrat, de altfel, asupra colecției de resurse în continuare a CEEOL și a luat în considerare actorii comunității științifice implicate în edificarea și utilizarea acestei biblioteci digitale.

Preocuparea mea legată de CEEOL s-a consolidat în timp dintr-o dublă condiție, cea a bibliotecarului între ale cărui atribuții s-a numărat și formarea cititorilor bibliotecii în utilizarea bazelor de date științifice, dar și în calitatea de cercetător interesat de studiul interdisciplinar al teologiei.

1. Puncte tari

Încă de acum 3 ani, Radoslav Pavlov și Detelin Luchev au observat că *o tendință este interesul crescând al abonaților instituționali din Europa Centrală și de Est pentru CEEOL*.³ Acest fapt se datorează în primul rând unicității conferite de specificul domeniilor preponderente - științele sociale și umaniste și de aria geografică acoperită prin subiectele propuse - Europa Centrală și de Est. Aceste două caracteristici plasează CEEOL într-o complementaritate față de majoritatea bazelor de date științifice comerciale aflate în portofoliul B.C.U. „Carol I”, recunoscute pentru profilul lor enciclopedic și provenind cu precădere din Europa Occidentală și S.U.A.

Creșterea globală a CEEOL într-un an calendaristic se poate urmări în tabelele de mai jos.⁴

Sursa: <https://www.metacriticjournal.com/img/ceeol.png>

	Iulie 2020	Iulie 2021	Creștere în număr de unități
Editori participanți	1.185	1.288	103
Reviste	2.324	2.483	159
Numere de reviste arhivate	48.141	55.528	7.387
Articole arhivate	660.451	754.061	93.610
Literatură gri	5.521	6.484	963

Tabelul 1. Evoluția cantitativă a arhivei digitale CEEOL în perioada iulie 2020 - iulie 2021
(fără colecția de e-books)

Economy: 67.000 (2020) - 73.000 (2021) > 6.000
Essay/Book Review/Scientific Life: 17.000 (2020) - 18.700 (2021) > 1.700
Fine Arts/Performing Arts: 13.000 (2020) - 16.600 (2021) > 3.600
General Reference Works: 1.000 (2020) - 1.300 (2021) > 300
Geography/Regional studies: 7.000 (2020) - 8.800 (2021) > 1.800
History: 61.000 (2020) - 67.300 (2021) > 6.300
Jewish studies: 3.500 (2020) - 4.000 (2021) > 500
Language and Literature Studies: 53.000 (2020) - 60.200 (2021) > 7.200
Law/Constitution/Jurisprudence: 38.000 (2020) - 45.300 (2021) > 7.300
Library and Information Science: 2.700 (2020) - 3.500 (2021) > 800
Literary Texts: 33.000 (2020) - 34.600 (2021) > 1.600
Philosophy: 26.000 (2020) - 28.100 (2021) > 2.100
Politics/Political Sciences: 50.000 (2020) - 54.500 (2021) > 4.500
Social Sciences: 59.000 (2020) - 68.100 (2021) > 9.100
Theology and Religion: 13.000 (2020) - 15.900 (2021) > 2.900

Tabelul 2. Ritmul de creștere a colecțiilor CEEOL organizate pe categorii de subiecte pentru toate tipurile de documente în număr de unități (articole, cărți, lucrări de tip literatură gri) în perioada iulie 2020 - iulie 2021.

Pentru bibliotecarii din România este important să semnalăm existența unei colecții de reviste științifice dedicată studiilor de specialitate, printre care se numără și „Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării”.⁵

Colecția CEEOL este alcătuită dintr-un mixt de documente realizate de *cercetători de prestigiu și instituții independente*⁶ din Europa Centrală și de Est: reviste științifice, articole indexate cu text integral, cărți electronice, literatură gri, fotografii.

Introducerea secțiunii CEEOL-DIGITS a transformat arhiva digitală CEEOL într-o platformă agregatoare de multiple conținuturi digitale. Secțiunea afișează serii de conținuturi digitizate de CEEOL, în mare parte articole, grupate după criterii de subiect.⁷ Astfel, utilizatorii beneficiază de un instrument de referințe valoros, o bibliografie tematică cu acces direct la textul integral al titlurilor indicate. În iulie 2021, secțiunea arhiva două serii de conținuturi privind România: „CEEOL-DIGITS related to ROMANIA” alcătuită din 8 documente și “Sources from the History of Communism in Romania” cu 20 documente.⁸

Selecția revistelor și a celorlalte documente din arhiva digitală CEEOL respectă principiul reprezentativității pentru domeniile de cercetare, iar dezvoltarea colecției este centrată prioritar asupra disciplinelor relevante din domeniile definitorii ale depozitului digital. Revistele editate în România fac parte din categoriile A, B, C.

Documentele colecției digitale CEEOL sunt indexate în *peste 30 de subiecte de bază, care includ studii politice și sociale, istorie, cultură și societate, economie, literatură, filosofie*.⁹ Indexarea integrală a articolelor științifice este un deziderat urmărit cu consecvență de specialiștii CEEOL. Regăsirea articolelor după criteriile subiect și cuvinte cheie, face parte din căutarea implicită specifică bazelor de date științifice.

Accesul la colecția CEEOL sprijină editorii Web of Science în activitatea lor de analiză, selecție și indexare a revistelor de interes pentru comunitatea științifică.¹⁰ Documentele platformei CEEOL se pot regăsi cu ajutorul sistemelor de căutare și indexare: *Google Scholar, ProQuest's Serial Solutions, Summon, Primo Central și Alma, Ebsco's EDS și Knowledge Base, TDNet și OCLC*.¹¹

Funcția intitulată „Salvați criteriile de căutare” (Save search criteria) din modulul de căutare avansată, asigură utilizatorului revizuirea istoricului căutărilor. Acțiunea este posibilă în cadrul contului personal creat în prealabil pe platformă de către utilizator.

Categoria principală de subiect dedicată lucrărilor de referințe (General Reference Works) cuprinde bibliografii, recenzii și alte materiale, resurse bibliografice necesare creionării începutului unei cercetări bibliografice. Ele sunt utile mai ales utilizatorilor debutanți, cum ar fi studenții din anul I.

Accesul la diversele limbi native în care sunt redactate documentele colecției - peste 50¹², este susținut de o tastatură virtuală adaptată fiecărui alfabet reprezentat, inclusiv caracterelor suplimentare. Tastatura afișată în modulul de căutare avansată permite selectarea variantei de limbă în care utilizatorul dorește să realizeze interogarea arhivei digitale.

Figura 3. Pagina modulului de căutare avansată cu tastatura virtuală dedicată interogării în limbile naționale ale documentelor din colecția CEEOL.

Utilizatorii din Universitatea București au acces la colecția CEEOL prin autentificare IP, un acces simultan și nelimitat, cu posibilitatea descărcării documentelor PDF cu text integral.¹³

CEEOL se constituie într-o potențială și semnificativă sursă de completare a colecției pentru o bibliotecă. Concluzia

se întemeiază pe rezultatele investigației privind colecția revistelor editate în România aflate atât în colecția CEEOL, cât și în cea a B.C.U. „Carol I” la nivelul lunii iulie 2021. Astfel, în CEEOL am identificat un număr de 546 de titluri din categoria de reviste menționată. Dintre acestea, 274 de titluri se regăsesc în colecția tipărită a bibliotecii, iar pentru 219 titluri, CEEOL a completat colecția retrospectivă sau curentă. De asemenea, CEEOL a extins cu 272 titluri noi, colecția de reviste editate în România din colecția tipărită a B.C.U. „Carol I”. Pentru aceeași categorie de reviste din colecția CEEOL se regăsesc 23 de titluri de reviste doar în format digital.

În CEEOL și colecția tipărită a B.C.U. „Carol I” se regăsesc 3 dintre cele 8 reviste editate în România incluse în *Social Sciences Citation Index* (SSCI) și având Factor de impact (IF), informații detaliate în tabelul următor.¹⁴

1.	<i>Amfiteatru Economic</i> Factor de impact: 1.238 (JCR 2018); 1.625 (JCR 2019); 1.983 (JCR 2020)
2.	<i>Revista de Cercetare și Intervenție Socială</i> Factor de impact: 1.076 (JCR 2018); 0.736 (JCR 2019); 0.310 (JCR 2020)
3.	<i>Romanian Journal of Political Science</i> Factor de impact: 0.087 (JCR 2018); 0.263 (JCR 2019); 0.222 (JCR 2020)

Tabelul 4. Reviste editate în România indexate și cotate ISI, 2018-2020.

CEEOL include 4 din cele 8 reviste editate în România și indexate în *Arts and Humanities Citation Index* (AHCI), fără factor de impact (IF) și scor de influență (AIS): *Journal for the Study of Religions and Ideologies*, *Studia Phaenomenologica*, *Studies in History and Theory of Architecture* și *Transylvanian Review*.¹⁵

Arhiva digitală CEEOL este importantă și datorită implicațiilor legate de prezervarea documentelor. Prin digitizarea documentelor, exemplare originale unice sau rare, pot fi protejate și salvate de la deteriorarea fizică, eliminând riscul de pierdere definitivă.

La nivelul fiecărui articol, funcția „Conținut asemănător” (Related Content) oferă alte noi referințe relevante pentru subiectul căutat. De obicei, articolele aparțin aceluiași autor sau sunt înrudite cu articolul identificat inițial pe baza unui termen de indexare: subiect sau cuvinte cheie.

Figura 5. Pagina unui articol cu lista de referințe cu un „Conținut asemănător” (Related Content) - derulată în partea dreaptă

Dezvoltarea componentei Open Acces rămâne o prioritate pentru CEEOL. 75% din volumul colecției se află în regim de acces deschis.¹⁶ Această calitate este folositoare utilizatorilor nespecifici ai B.C.U. „Carol I” sau a celor aflați la distanță, care pot accesa această parte a colecției CEEOL pe baza contului personal înregistrat pe platformă.

2. Puncte slabe

Renunțarea la achiziția CEEOL prin asocierea celor 4 biblioteci centrale universitare din România: București, Iași, Cluj-Napoca și Timișoara. În condițiile unor bugete reduse an de an, varianta achiziției prin acorduri de asociere era o garanție a continuității abonării la CEEOL pe termen lung.

CEEOL nu dispune de un sistem unitar al descriptorilor - subiect sau cuvânt cheie. Conținuturile introduse până în anul 2015 se regăsesc cu ajutorul tezaurului de descriptori intitulat „Categoriile Principale” (MAIN-CATEGORIES). După acest an au fost adăugați descriptori mai analitici intitulati „Sub-Categoriile Detaliat” (DETAILED SUB-CATEGORIES).¹⁷

Dintre elementele tehnologice de îmbunătățit pentru interfața arhivei digitale CEEOL, enumerăm două cu privire la managementul referințelor: introducerea funcțiilor de salvare și exportare a lor și a listelor bibliografice, dar și crearea alertelor. De asemenea, introducerea filtrării documentelor supuse procesului de evaluare colegială (peer-review), ar reprezenta un plus în căutarea avansată. Profilul „Ajutor” (HELP) conturat sub formă de „Întrebări frecvente”, poate evolua și către o formulă descriptivă a modalităților de regăsire complexă a documentelor în depozitul digital CEEOL.

3. Oportunități

CEEOL se află în al doilea an consecutiv în colecția B.C.U. „Carol I” prin intermediul donației oferite de Universitatea din București în baza „Acordului cadru de colaborare”¹⁸ dintre cele două instituții. Extinderea achiziției partajate prin consorțiul „Anelis Plus”, ar putea fi o altă soluție permanentă pentru asigurarea continuității accesului la această colecție pentru utilizatorii B.C.U. „Carol I” și, implicit, a comunității Universității din București. Am evidențiat anterior rolul colecției digitale CEEOL în completarea colecțiilor de periodice tipărite ale bibliotecii, în condițiile în care achiziția documentelor electronice este mai ieftină.

Regăsirea și accesarea prin intermediul CEEOL a unei consistente colecții de publicații periodice editate în România - un număr de 546 la nivelul lunii iulie 2021, determină creșterea vizibilității acestor reviste în cadrul rețelelor de citări la nivelul *Web of Science* și *Google Scholar*.

Extinderea colecției CEEOL în general și consolidarea secțiunii „CEEOL-DIGITS”, poate conduce la dezvoltarea cercetării internaționale în aria culturală a Europei Centrale și de Est și la aprofundarea cercetărilor interdisciplinare pentru subiecte de interes local și regional. Secțiunea „CEEOL-DIGITS” poate deveni cu atât mai atractivă, cu cât în cuprinsul ei se vor digitiza reviste sau alte documente cu valoare istorică. O importantă oportunitate pentru utilizatorii individuali și instituționali este modelul flexibil de abonamente oferite de CEEOL. În funcție de profilul fiecărei biblioteci sau a proiectelor de cercetare asumate de o persoană sau de un colectiv, se poate opta pentru colecția integrală a unei reviste sau a unei serii, pentru o colecție regională sau aferentă unui subiect, pentru un anumit număr dintr-o revistă, un articol, o carte sau pentru alte documente punctuale.¹⁹

În ultimii ani, prezentarea arhivei digitale CEEOL a fost o constantă și în sesiunile de inițiere în utilizarea bazelor de date științifice susținute pentru grupe de studenți sau masteranzi ai facultăților de Litere și Istorie din Universitatea București. În promovarea bunelor practici de utilizare s-a înscris și realizarea unui tutorial afișat pe site-ul bibliotecii la rubrica destinată CEEOL: https://drive.google.com/file/d/1455qtrmwaqgnrA_QbbAHOyGDOYwMDOXw/view

Figura 6. Pagina de cuprins a tutorialului afișat pentru utilizatori de pe site-ul B.C.U. Carol I.

La aceeași rubrică au fost adăugate de curând și informațiile privind revistele editate în România aflate în colecția CEEOL și în ce măsură acestea completează sau nu colecția tipărită, utilizatorii regăsind lista cu detaliile respective pe link-ul următor: https://drive.google.com/file/d/1LUxTsBXN5LIGyDabuB9sPN0JADEaQmC_/view

Promovarea CEEOL a continuat și cu prilejul întâlnirilor metodologice interne ale bibliotecarilor din B.C.U. „Carol I”.

În demersul de interogare a colecției digitale, utilizatorii au la dispoziție în interfața modulului de căutare avansată mai multe posibilități. În primul rând filtrarea documentelor după criteriile: cuvinte cheie, subiecte, autori, limbă. Apoi identificarea rapidă a tipului de document sau de acces după pictogramele asociate: periodice, articole, cărți, capitol dintr-o carte, acces deschis.

Figura 7. Pictograme pentru tipul de document și de acces

Rapoartele statistice oferite de CEEOL bibliotecilor reprezintă un suport solid în analiza utilizării colecției pentru perioade de timp determinate. Coroborate și cu alte informații, aceste date statistice fac posibilă conturarea profilului de utilizator, mai ales în contextul noilor tendințe de utilizare a resurselor bibliografice online în detrimentul celor pe suport de hârtie. Ele relevă totodată și interesul pentru studiu sau cercetare dintr-o perioadă sau alta.

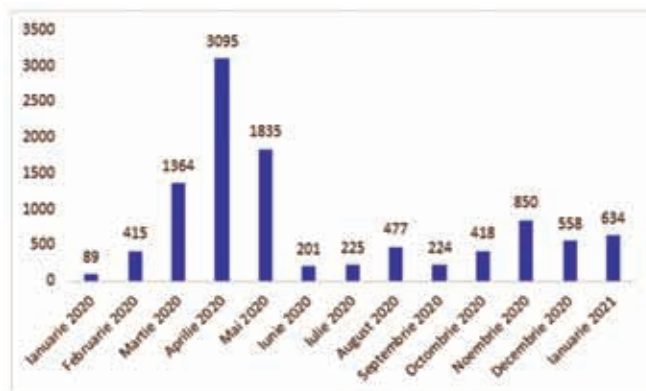

Figura 8. Grafic cu numărul articolelor descărcate din revistele științifice ale colecției CEEOL, de către utilizatorii Universității din București în perioada ianuarie 2020 - ianuarie 2021.

O altă caracteristică a CEEOL, un câștig în procesul de regăsire unitară a informațiilor este și accesul la conținutul arhivei online în format MARC 21. Și pentru formatul UNIMARC utilizat în prezent de B.C.U. „Carol I” există posibilitatea creării unui punct unic de acces în blocul 8, către pagina revistei respective. Accesarea CEEOL din catalogul online al bibliotecii rămâne totuși o problemă pentru utilizatorii nespecifici aflați la distanță, și care nu beneficiază de posibilitatea accesului mobil.

O oportunitate pentru studenți este participarea cu lucrări științifice la secțiunea de literatură gri a CEEOL, iar începând din anul 2020, cercetătorii debutanți sau consacrați pot publica la CEEOL Press: <https://ceeolpress.com/>.

4. Amenințări

Fondurile insuficiente pentru achiziționarea abonamentelor pentru bazele de date științifice sau chiar pentru achitarea taxei anuale necesare accesării conținutului Open Access.

Depozitele digitale instituționale din Europa Centrală și de Est pot influența negativ utilizarea sistematică a resurselor bibliografice selectate în secțiunea CEEOL-DIGITS. În general, accesarea deficitară a CEEOL poate avea ca sursă necunoașterea particularităților ei de către utilizatori, în acest caz, bibliotecarii având un rol proactiv determinant.

Creșterea exponențială în mediul online a platformelor sau a revistelor de tip Open Access, poate influența comportamentul utilizatorilor mai puțin familiarizați asupra criteriilor legate de calitatea informațiilor.

Concluzii

CEEOL deține un rol esențial în completarea colecției de reviste a B.C.U. „Carol I”. Pe fondul generalizării cursurilor universitare în sistem hibrid și online, factori cum ar fi necesitatea abonării unor resurse bibliografice de calitate certă, dar și costurile mai mici la abonamentele pentru

resursele digitale, reprezintă argumente puternice pentru a susține opțiunea de prelungire și de extindere a abonamentului la întreaga colecție CEEOL.

Pe de altă parte, promovarea arhivei digitale și a furnizorului CEEOL de către bibliotecă, poate conduce la o mai creativă valorificare a documentelor din această colecție unică în lume și la crearea unei *comunități CEEOL*, în sensul în care studentul de astăzi poate publica lucrări în secțiunea de literatură gri, pentru ca într-un viitor nu foarte îndepărtat, în calitate de cercetător, să colaboreze cu editorul CEEOL Press în vederea publicării unor proiecte de amploare.

Note:

1. PAVLOV, Radoslav; LUCHEV, Detelin. Providing Open Access to Digital Repositories for Social Sciences and Humanities Publications - Problems and Best Practices. In: *Digital Presentation and Preservation of Cultural and Scientific Heritage*. Bulgaria: Institute of Mathematics and Informatics - BAS, 2019, vol. 9, p. 190; CEEOL. About. [accesat 2 septembrie 2021]. Disponibil la: <https://www.ceeol.com/>.
2. KLOTZ, Bea. Central and Eastern European Online Library - A 360° View. *Zbornik Radova - Asocijacija informacijskih stručnjaka, bibliotekara, arhivista i muzeologa (BAM)*. 2009, nr. 3, p. 89.
3. PAVLOV, Radoslav; LUCHEV, Detelin. Providing Open Access to Digital Repositories for Social Sciences and Humanities Publications - Problems and Best Practices. In: *Digital Presentation and Preservation of Cultural and Scientific Heritage*. Bulgaria: Institute of Mathematics and Informatics - BAS, 2019, vol. 9, p. 201.
4. CEEOL. Current figures. [accesat 01-30 iulie 2020/2021]. Disponibil la: <https://www.ceeol.com/>.
5. CEEOL. Browse by Journals. România. *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării*. [accesat 4 septembrie 2021]. Disponibil la: <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1925>.
6. KLOTZ, Bea. Central and Eastern European Online Library - A 360° View. *Zbornik Radova - Asocijacija informacijskih stručnjaka, bibliotekara, arhivista i muzeologa (BAM)*. 2009, nr. 3, p. 89.
7. CEEOL. Browse by Series. [accesat 5 septembrie 2021]. Disponibil la: <https://www.ceeol.com/browse/browse-by-series-ceeol>.
8. *Ibidem*.
9. KLOTZ, Bea. *Op. cit.*, p. 89.
10. PAVLOV, Radoslav; LUCHEV, Detelin. Providing Open Access to Digital Repositories for Social Sciences and Humanities Publications - Problems and Best Practices. In: *Digital Presentation and Preservation of Cultural and Scientific Heritage*. Bulgaria: Institute of Mathematics and Informatics - BAS, 2019, vol. 9, p. 190.
11. *Ibidem*.
12. KLOTZ, Bea. C.E.E.O.L. In: *Romanian Conference on Access to Scientific Literature*. 25-27 Octombrie 2017, Iași, Romania. [accesat 15 iulie 2021]. Disponibil la: https://www.e-nformation.ro/wp-content/uploads/2017/11/CEEOL_workshop-ALLS2017.pdf.
13. KLOTZ, Bea. Central and Eastern European Online Library - A 360° View. *Zbornik Radova - Asocijacija informacijskih stručnjaka, bibliotekara, arhivista i muzeologa (BAM)*. 2009, nr. 3, p. 89.

14. Ministerul Educației. U.E.F.I.S.C.D.I. *Situația curentă a revistelor românești indexate/cotate ISI, conform JCR 2020, ediția Iunie 2021*. [accesat 10 iulie 2021]. Disponibil la: <https://uefiscdi.gov.ro/scientometrie-reviste>.

15. Ministerul Educației. U.E.F.I.S.C.D.I. *Situația curentă a revistelor românești indexate/cotate ISI, conform Master Journal List din 3 August 2021*. [accesat 24 august 2021]. Disponibil la: <https://uefiscdi.gov.ro/scientometrie-reviste>.

16. KLOTZ, Bea. C.E.E.O.L. Romanian Conference on Access to Scientific Literature, 25-27 October 2017, Iași, Romania. [accesat 15 iulie 2021]. Disponibil la: https://www.e-nformation.ro/wp-content/uploads/2017/11/CEEOL_workshop-ALLS2017.pdf.

17. CEEOL. Browse by Subjects. [accesat 07 septembrie 2021]. Disponibil la: <https://www.ceeol.com/browse/browse-by-subjects>.

18. B.C.U. *Carol I*. Acord cadru de colaborare cu Universitatea din București, nr. 3402 din 22 Noiembrie 2018. [accesat 23 noiembrie 2018]. Disponibil la: <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=YmN1Yi5yb3xiaWJsaW90ZWVhX2NlbnRyYWxhX3VuaXZlcnNpdGFyYV9jYXJvbF9pX2JlY3VyZXN0aXxneDo3MTY4ZmM1ODkwMTZkZDNk>.

19. CEEOL. For librarians. New to CEEOL? [accesat 10 iulie 2021]. Disponibil la: <https://www.ceeol.com/for-librarians/CEEOL-for-libraries/new-to-ceeol>.

Bibliografie

1. BERTA, Cosmina. Central and Eastern European Online Library (C.E.E.O.L.). *Connections. A Journal for Historians and Area Specialists*, 2005. [accesat 10 iunie 2021]. Disponibil la: www.connections.clio-online.net/project/id/fp-888.
2. B.C.U. *Carol I*. Acord cadru de colaborare cu Universitatea din București, nr. 3402 din 22 Noiembrie 2018. [accesat 22 noiembrie 2018]. Disponibil la: <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=YmN1Yi5yb3xiaWJsaW90ZWVhX2NlbnRyYWxhX3VuaXZlcnNpdGFyYV9jYXJvbF9pX2JlY3VyZXN0aXxneDo3MTY4ZmM1ODkwMTZkZDNk>.
3. CHOWDHURY, Gobinda G. și Sudatta CHOWDHURY. *Introduction to digital libraries*. London: Facet, 2007.
4. DAVIS, Robert Murray. East Goes West: New Ventures in Eastern European Publishing. *World Literature Today*. 2004, vol. 78, nr. 2, p. 53-55.
5. DILEK-KAYAAGLU, Hulya. Use of Electronic Journals by Faculty at Istanbul University, Turkey: The Results of a Survey. *The Journal of Academic Librarianship*. 2008, vol. 34, nr. 3, p. 239-247.
6. DINU, Nicoleta R. Prezervarea digitală. Biblioteca Națională a României. *Informare și Documentare*. 2011, nr. 4, p. 31-38, 162, 167.
7. ILLINOIS UNIVERSITY LIBRARY. Multilingual Electronic Resources for Slavic, East European & Eurasian Studies - CEEOL: A guide to 13 databases with significant content in both English and the languages of the region. [accesat 12 iunie 2021]. Disponibil la: <https://guides.library.illinois.edu/c.php?g=347102&p=2342015>.
8. JONES, Catherine. *Institutional Repositories: content and culture in an open access environment*. Oxford: Chandos Publishing, 2007.

9. JURUBIȚĂ, Gabriela. *Publicațiile seriale științifice românești în cercetarea contemporană*. București: Editura Universității din București, 2020.

10. KLOTZ, Bea. C.E.E.O.L. *Romanian Conference on Access to Scientific Literature*, 25-27 October 2017, Iași, Romania. [accesat 15 iunie 2021]. Disponibil la: https://www.e-nformation.ro/wp-content/uploads/2017/11/CEEOL_workshop-ALLS2017.pdf

11. KLOTZ, Bea. Central and Eastern European Online Library - A 360° View. *Zbornik Radova - Asocijacija informacijskih stručnjaka, bibliotekara, arhivista i muzeologa (BAM)*. 2009, nr. 3, p. 89-90.

12. KLOTZ, Bea. Central and Eastern European Online Library: The Vendors Perspective on Making Digital Library. *ICSL - Godišnjak Međunarodnog Susreta Bibliotekara Slavista u Sarajevu*. 2005, nr. 1, p. 177-180.

13. Ministerul Educației. U.E.F.I.S.C.D.I. *Situația curentă a revistelor românești indexate/cotate ISI, conform JCR 2020 - ediția Iunie 2021*. [accesat 10 iulie 2021]. Disponibil la: <https://uefiscdi.gov.ro/scientometrie-reviste>.

14. Ministerul Educației. U.E.F.I.S.C.D.I. *Situația curentă a revistelor românești indexate/cotate ISI, conform Master Journal List din 3 August 2021*. [accesat 24 august 2021]. Disponibil la: <https://uefiscdi.gov.ro/scientometrie-reviste>.

15. PAVLOV, Radoslav; Detelin LUCHEV. Providing Open Access to Digital Repositories for Social Sciences and Humanities Publications - Problems and Best Practices. In: *Digital Presentation and Preservation of Cultural and Scientific Heritage. Conference Proceedings*, Bulgaria: Institute of Mathematics and Informatics – BAS. 2019, vol. 9, p. 189-202. ISSN 1314-4006 (Print), eISSN 2535-0366 (Online).

16. SRINIVASA RAO, Y. C5 model for the consortium management: SWOT analysis. *Library Management*. 2017, vol. 38, nr. 4-5, p. 248-262.

17. TARASHEVA, Elena. The place of Eastern European researchers in international discourse: critical discourse analysis applied to corpora from specialized journals. *Discourse & Society*. 2011, vol. 22, nr. 2, p. 190-208.

18. ZELJAK, Cathy. Central and East European On-Line Library (CEEOL). *Problems of Post-Communism*. 2002, vol. 49, nr. 4, p. 63.

19. ZIMING, Liu. Print vs. electronic resources: a study of user perceptions, preferences, and use. *Information Processing and Management*. 2006, nr. 42, p. 583-592.

Sursa: https://drive.google.com/file/d/1455qtrmwaqgnrA_QbbAHOyGDOYwMDOXw/view

Rolul strategiei în structurile infodocumentare. Studiu de caz: bibliotecile norvegiene

Loredana STANCIU, bibliotecar
Biblioteca Județeană „Nicolae Iorga” Ploiești
e-mail: loredanastanciu2000@yahoo.com

Technologia s-a dezvoltat uluitor de repede în ultimii ani și a pătruns în toate domeniile de activitate ale societății. Munca manuală și, desigur, cea fizică, a fost înlocuită cu mijloace tehnice pentru executarea unor operații, omului revenindu-i doar o parte din sarcinile de control în funcționarea mașinilor. Acest proces de digitalizare se regăsește atât în domeniile tehnice, cât și în economie, sănătate, educație sau cultură. Asistăm la operații executate de roboți, alimente procesate automatizat și mașini asamblate cu ajutorul inteligenței artificiale.

În aceste condiții, sectorul cultural nu putea fi ocolit de digitalizare, pentru că inovarea și creativitatea omului și-au pus amprenta și în acest domeniu. În prezent, sunt realizate expoziții virtuale, proiecții laser pe clădiri emblematiche cu mare impact asupra publicului, piese de teatru cu holograme și muzeele au devenit tot mai interactive. Totul, pentru a determina publicul să continue explorarea cunoașterii și a continua învățarea pe tot parcursul vieții.

Bibliotecile au evoluat, de asemenea, pentru a fi mai aproape de generațiile actuale, astfel se face că asistăm astăzi la o diversitate a serviciilor oferite și la o integrare a tehnologiei în cât mai multe departamente. Strategiile actuale ale bibliotecilor publice au condus către apariția serviciilor care să răspundă noilor nevoi, preferințe sau interese, mult mai diferite față de anii precedenți. Dat fiind faptul că oamenii au învățat să facă singuri activitatea de cercetare, bibliotecarilor le este mai greu să-i determine să părăsească propriul computer sau telefon. De asemenea, noile tehnologii au influențat și modul de învățare a copiilor, au schimbat modul de comunicare. Iar procesul de a face diferența între o informație falsă și una adevărată a devenit unul tot mai dificil. Supraviețuirea bibliotecilor contează acum și de cât de dornici și motivați sunt bibliotecarii să transforme aceste spații în unele adaptate societății actuale.

Richard Newton scria în 2000¹ că „o organizație nu există pentru a implementa schimbări, ci implementează schimbări pentru a o ajuta să existe să supraviețuiască și să prospere”.

Cu acest gând al transformărilor și adaptării la societatea actuală, în perioada 8-12 octombrie 2021, un grup de 4 bibliotecari prahoveni, beneficiari ai unei finanțări prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene, au pornit să cunoască și alte biblioteci publice europene, fiind beneficiari ai mobilităților de “job shadowing”. Ținta a fost bibliotecile norvegiene, iar scopul a constat în observarea de către bibliotecari a modului de desfășurare a activităților în bibliotecile partenere, cunoașterea specificului fiecărei biblioteci vizitate, observarea modului de lucru în compartimentele similare, a modului de comunicare și relaționare, identificarea metodelor de bună practică pentru a

eficientiza propriile activități. Prin acest demers s-a urmărit îmbunătățirea competențelor bibliotecarilor.

Despre bibliotecile nordice, Norvegia, Finlanda, Suedia sau Danemarca s-a mai scris, literatura de specialitate descriind diferite elemente specifice, însă experiența fiecărui bibliotecar atunci când le trece pragul este unică. Cei 4 bibliotecari au vizitat spații de diferite mărimi: biblioteci din rețeaua Deichman, Biblioteca Națională a Norvegiei și biblioteci din localități aflate în împrejurimile orașului Oslo. Prin aceste vizite, ei au înțeles direcția de dezvoltare, modul de organizare și strategia acestora.

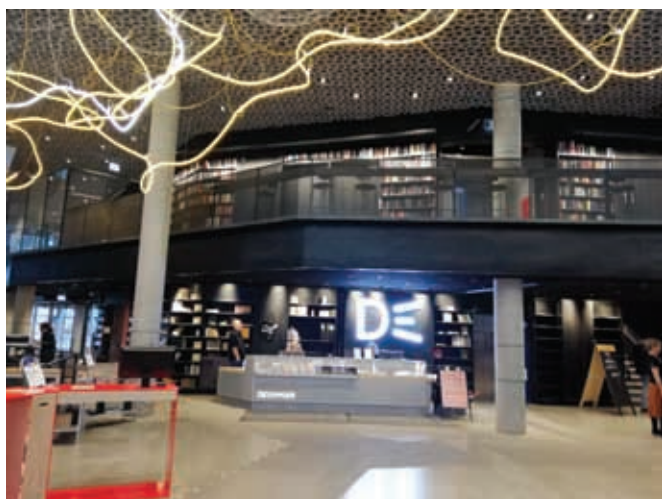
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Anul 2009 a însemnat pentru bibliotecile norvegiene un punct de referință deoarece au fost aprobate două documente importante prin care au fost recunoscute ca „centre de învățare” în care literatura și cultura se îmbină armonios. Mai mult decât atât, această atribuire a însemnat și o creștere semnificativă a bugetelor bibliotecilor publice, investițiile fiind suplimentare celor ale autorităților locale. După pilotarea planurilor de biblioteci tip „centre de învățare” în 6 biblioteci publice norvegiene, a fost realizată o analiză a rezultatelor acestora comparativ cu situația economică a bibliotecilor din alte țări pentru a avea o imagine de ansamblu a celor norvegiene. Urmare a acestor decizii, în anii care au urmat, 2010-2012, s-au mărit bugetele bibliotecilor cu aproximativ 7 milioane de euro, Biblioteca Națională a Norvegiei revenindu-i astfel 2,7 milioane de euro.² Cu toate aceste alocări de fonduri, comparativ cu Finlanda și Suedia, Norvegia a reușit să obțină rezultate mai mici privind numărul de utilizatori. Ce s-a întâmplat după 2013 de au reușit să mărească impactul

bibliotecilor și să se impună ca un sector relevant în economie? Au implementat o strategie diferită. Au început să ridice clădiri noi, să investească în renovări și au ocupat spații în centre culturale sau comerciale. Se pare că această direcție a fost cea care, alături de suplimentările bugetare a făcut din biblioteca publică norvegiană un simbol recunoscut la nivel internațional. Acest lucru se vede clar în cazul noii biblioteci deschise în 2011 în Lørenskog, al noii biblioteci Deichman Bjørvika din Oslo deschise în 2020, și lista poate continua.

Biblioteca din Lørenskog
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Biblioteca Deichman Bjørvika - intrare
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Economia norvegiană este una puternică în comparație cu multe țări europene, iar acest lucru s-a reflectat de-a lungul anilor și în investițiile realizate în biblioteci, acestea fiind considerate instrumente ale politicii sociale și de integrare socială, clasa politică considerând bibliotecile „arene pentru lectură, învățare și experiențe culturale” (Letnes, 2009). Prin investiții și o bună planificare strategică a Ministerului Culturii, bibliotecile norvegiene au reușit ca în 2019 să afigureze 12,2 milioane de cărți împrumutate, cu o medie de 2,3 împrumuturi/locuitor.

Cel mai mare număr de unități biblioeconomice îl deține Biblioteca Națională a Finlandei, acestea fiind de 3,9 milioane cărți și periodice, ceea ce este echivalent cu 25 % din totalul unităților biblioeconomice deținute de restul bibliotecilor.

Astăzi, bibliotecile din Norvegia sunt unite și urmează obiectivele strategiei naționale. Strategia Națională a bibliotecilor în perioada 2020-2023 are direcția: “A space for democracy and self-cultivation” pentru că acum bibliotecile sunt considerate „părți importante ale infrastructurii democratice și pietre de temelie ale democrației”. În Norvegia existau, în 2020, 422 de biblioteci publice, iar reforma municipală și-a propus modificări importante care vor duce în timp la modificări ale structurii bibliotecilor, fapt ce va genera scăderea numărului acestora. Strategia națională pentru biblioteci ia în considerare schimbările viitoare, iar în partea a doua acesta chiar stabilește măsuri de cooperare și dezvoltare care pot consolida bibliotecile publice în timpul acestui proces.

Un aspect identificat a fost și modul de organizare a serviciilor în bibliotecile publice. Instituțiile se află sub aripa autorităților locale, fapt ce a condus la unele diferențe între biblioteci, generate de bugetele locale alocate. Dacă în anii trecuți autoritățile regionale au fost implicate în finanțarea împrumuturilor interbibliotecare, astăzi joacă un rol mai mare, ca dezvoltator regional, implicându-se și susținând dezvoltarea competențelor oamenilor prin finanțarea unor programe noi de dezvoltare. Există pentru bibliotecile publice un așa numit „sistem poștal”, utilizat pentru împrumuturile interbibliotecare. Acestea sunt plătite de autoritățile locale, iar distribuția are loc în 3 zile fixe din săptămână.

În ultimele decenii sectorul cultural s-a schimbat considerabil pentru că oamenii accesează foarte multe informații de acasă, de pe computere, tablete și telefoane. Noua strategie 2020-2023 a ținut cont de acest aspect și este considerată de bibliotecari de mare ajutor pentru că le atribuie noi roluri și noi dimensiuni, biblioteca fiind locul pentru „experiențe culturale accesibile tuturor”. Mai mult de atât, pentru a le sprijini, Biblioteca Națională a anunțat o suplimentare bugetară acordată bibliotecilor care depun proiecte și dezvoltă programe inovatoare.

Anul 2020 a afectat, desigur, și bibliotecile norvegiene, majoritatea angajaților lucrând de acasă și interacționând cu publicul mai mult prin intermediul mediului virtual. Angajații au demonstrat o abilitate remarcabilă de a se adapta la momentele dificile. Un astfel de exemplu pot fi cei din Biblioteca publică Lørenskog care, pe perioada pandemiei, pentru a menține legătura cu comunitatea și-au extins serviciile digitale, iar oamenii care doreau să împrumute cărți urmau o procedură standard: trimiteau solicitarea prin email iar la bibliotecă veneau să ridice pachetul cu cărți plasate în pungi de carton. Acestea sunt, de fapt, inițiative aparent simple, dar au dus la menținerea unei comunități unite care se susține reciproc.

Biblioteca publică din Lørenskog poate fi considerată și un exemplu de reușită a direcției de dezvoltare națională. În etapa actuală are în implementare patru dintre obiectivele strategiei naționale și dezvoltă servicii care au transformat-o în ultimii ani într-un hub al comunității. Situată la 15 km de Oslo, biblioteca a fost deschisă în 2011 și își desfășoară activitatea într-un spațiu frumos și impunător al unui imobil nou ce adăpostește și alte instituții: centrul cultural, un cinematograful, un club de tineret, o școală de muzică pentru copii și un centru de voluntariat. Distribuită pe 3 etaje, biblioteca din Lørenskog se remarcă prin luminozitate, iar decorul interior, atât de armonios realizat, îi oferă vizitatorului o experiență memorabilă, pe care o uită cu greu. Misiunea arhitecților care au proiectat rafturile nu a fost una ușoară, deoarece clădirea este construită în formă de semilună. La deschidere, Biblioteca Lørenskog a fost singura

din Europa de Nord cu un sistem de rambursare și de sortare automatizat care includea un lift pentru transportul cărților ce făcea legătura între cele 3 etaje. Pentru arhitecți a fost o provocare să proiecteze rafturile într-o astfel de clădire. Acestea sunt înclinate ușor pe spate, făcând posibilă afișarea coperti cărții fără a exista riscul căderii. Efectul vizual este remarcabil și frumos din punct de vedere estetic.

Biblioteca din Lørenskog - interior
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Biblioteca din Lørenskog - etaj
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Biblioteca Deichman Bjørvika este un alt exemplu de bibliotecă ce promite rezultate remarcabile. Este o bibliotecă nouă, deschisă în 2020, chiar dacă fondul său de carte provine dintr-o veche instituție culturală situată în Oslo și creată acum 235 de ani. Inițiatorul este Carl Deichman (1700-1780), un filantrop ce deținea peste 6.000 de cărți și a crezut cu tărie că educația poate produce cetățeni mai buni și, astfel, o societate mai bună. În Norvegia sunt 22 de biblioteci care poartă numele Deichman, Biblioteca Deichman Bjørvika din Oslo având rol de coordonator pentru celelalte 21. Distribuită pe 5 etaje, biblioteca dispune de lifțuri, scări rulante și uși fără praguri. Rafturile sunt distribuite astfel încât să nu blocheze ferestrele, iar printre ele sunt fotolii, calculatoare și locuri amenajate pentru diferite ateliere: de croitorie, pentru imprimare 3D, muzicale dotate cu instrumente muzicale, de lectură, învățare, pentru jocuri, creație, cinema etc.

Biblioteca Deichman Bjørvika - ansamblu
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Potrivit directorului bibliotecii, „biblioteca poporului” are oferte pentru imigranți, segment în creștere în Oslo și pentru alți potențiali vizitatori nevorbitori de limba norvegiană.

„Avem cărți în peste 40 de limbi și acces digital la 6.000 de reviste internaționale”, a declarat el pentru NewsInEnglish.no. „În plus, este un loc minunat pentru a cunoaște alți oameni. Există multe oportunități în aceste clădiri Deichman, chiar și pentru cei care nu vorbesc neapărat norvegiana”.³

Biblioteca Deichman Bjørvika
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Biblioteca Deichman Bjørvika este o bibliotecă modernă, plină cu oameni în fiecare moment al zilei, un refugiu al comunității pentru a găsi starea de bine de care are nevoie și asta pentru că strategia adoptată de autorități a fost să investească în infrastructură. Prin ridicarea unei biblioteci, au atins astfel mai multe obiective: arenă, cunoaștere, socializare, spațiu social, timp de calitate. Faptul că a fost premiată în 2021 de către IFLA cu marele premiu, numele acestei biblioteci a fost promovat prin numeroase articole, atrăgând astfel numeroși vizitatori.

Prin aceste exemple se demonstrează că bibliotecă publică norvegiană a fost gândită pentru oameni și nevoile lor. Bibliotecarii sunt cei care trebuie să accepte acum noile provocări și să construiască servicii adaptate noilor nevoi, mult mai

diversificate. Au gândit că un plan bun implementat de întreaga comunitate le poate aduce tuturor cele mai bune rezultate. Realizarea unei strategii de dezvoltare a bibliotecilor publice românești este cu atât mai necesară cu cât provocările locale sunt și mai diverse. Modele de strategii există iar bibliotecarii au demonstrat prin proiectele implementate că au idei inovatoare care au reușit pe alocuri să poziționeze bibliotecile lor pe locul cuvenit: „al treilea spațiu în viața oamenilor”.

Biblioteca Deichman Bjørvika - filială
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Conceptul de strategie este destul de mult utilizat în literatura de specialitate însă are o aplicabilitate redusă. Elaborarea strategiilor la nivel de instituție/organizație poate fi unul din pașii cei mai importanți în această perioadă incertă care susține procesele de dezvoltare pe termen mediu și lung. A gândi o strategie înseamnă să pornești de la trei întrebări importante: „Unde ești acum?”, „Unde vrei să ajungi?” și „Cum ajungi acolo?”

Toate aceste schimbări spre direcția tehnologiei informațiilor, dar și turbulențele bugetare și-au pus amprenta puternic asupra bibliotecilor publice. O altă întrebare care se ridică este dacă acestea au fost pregătite pentru salturi rapide spre mediul online și spre noile nevoi generate de pandemie? Personalul bibliotecilor este pregătit? Sunt probleme complexe ce necesită abordări complexe.

Bibliotecarii prahoveni au făcut un pas spre schimbare pentru a fi mai aproape de comunitate și au aplicat pentru o finanțare prin programul Uniunii Europene Erasmus+. Mai mult de atât, prin comunicare și eforturi comune s-au unit într-un consorțiu. Sunt 12 biblioteci publice din Prahova care și-au propus transformarea bibliotecilor lor în spații care stimulează curiozitatea intelectuală, creativitatea și care contribuie la educația și formarea continuă a membrilor comunității. Cu această dorință și motivați să afle informații noi, implementează în perioada 2020-2022 proiectul „Împreună pentru o viață mai bună / Together for a better life”.⁴ Acesta are o finanțare de 52.145 euro, iar lider de proiect este Biblioteca Județeană „Nicolae Iorga” din Ploiești. Din consorțiu fac parte bibliotecile publice din Berteș, Șirna, Valea Doftanei, Măneciu, Izvoarele, Măgureni, Valea Călugărească, Păulești, Sîngeru, Cornu, și Slănic.

O reconfigurare a unei biblioteci va genera o schimbare, iar acesta va însemna progres. De ce este nevoie de această

schimbare? Societatea are nevoie de sprijin spre deschiderea noilor orizonturi, are nevoie de educație, de spații unde să învețe. Strategia de dezvoltare prin proiecte poate fi una dintre soluțiile de dezvoltare a serviciilor și îndeplinirea unor obiective. În acest context, pentru a avea un traseu bun este nevoie de formarea unor echipe care să alcătuiască planuri strategice pentru noua direcție. Piața muncii va fi influențată de tehnologie în viitor și ar putea fi caracterizată de parteneriate puternice, de cooperări inedite, de inteligența artificială care trebuie și ea luată în considerare, iar spațiul bibliotecii este terenul ideal, un liant între toate aceste elemente.

O schimbare radicală, și acest fapt a fost demonstrat de-a lungul timpului în multe lucrări de management, a fost rezultatul unei crize. Dacă am gândi pandemia ca o criză majoră, la un an de la izbucnirea ei, ar trebui să avem și avalanșa de soluții pentru că strategiile construite în secolul XX nu mai sunt valabile azi. Creativitatea oamenilor și mișcarea strategică pot fi cheia pentru performanțe durabile. Rolul strategiei este de a fi un ghid pentru echipă, pentru însăși activitatea de zi cu zi, indiferent de domeniul unde activează.

Biblioteca publică este spațiul alfabetizării și poate însoți oamenii, prin programele sale, pe tot parcursul vieții. Creați-l ca o piață nouă și oamenii vor veni!

Note:

1. NEWTON, Richard. Managementul schimbării pas cu pas. București: Editura All, 2009, p. 183
2. SVEUM, Tor. Norwegian public libraries and governmental reports: Visions and economic realities, July 2012 New Library World 113(7/8), DOI: 10.1108/03074801211244977, Disponibil la: https://www.researchgate.net/publication/263557141_Norwegian_public_libraries_and_governmental_reports_Visions_and_economic_realities
3. Deichman Bjørvika (The new Deichman Library): Oslo opens 'largest bookshelf' to visitors. [accesat: 01 octombrie 2021]. Disponibil la: <https://bluesyemre.com/2020/06/14/deichman-bjorvika-the-new-deichman-library-oslo-opens-largest-bookshelf-to-visitors/>
4. Informații despre proiectul „Împreună pentru o viață mai bună/Together for a better life” sunt disponibile la adresa: <http://www.bibliotecaprahova.ro/proiecte/together-for-a-better-life>

Biblioteca Nationala a Norvegiei
Sursa foto: Arhiva personală a autoarei

Bibliotecar la *Comunicarea Documentelor*: aptitudini și atitudini

Matei AVRĂMUȚ, bibliotecar
Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” Iași
e-mail: matyavram@yahoo.com

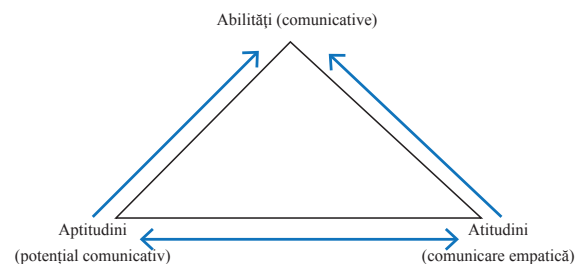
I. O dificultate: profilul de sinteză

De regulă, în mai toate împrejurările, abilitățile bibliotecarului sunt cele care se evidențiază cu predilecție. La evaluări sau autoevaluări periodice, în caracterizări ad-hoc sau în consemnările superiorilor, în amintirea colegilor sau în CV-uri presărate în dosare de concurs ori în studii diverse, bibliotecarului i se schițează un profil ideal, nu rareori depărtat de cel real. Astfel, în varii alocuțiuni se enumeră calitățile celui vizat, din repertoriul: devotament, modestie, tact, empatie, promptitudine etc. Toate acestea conturează un profil ideal creionat din calități (sau - mai nou - „capabilități”) care abilitază și certifică personalitatea bibliotecarului. Adică se invocă acele calități care îl fac să merite locul activității sale. Astăzi, într-o vreme de pronunțat pozitivism, mai toate încercările de schițare a unui profil cuprinzător al colegului bibliotecar la *Comunicare* se axează pe aspecte pragmatice. Numitul a organizat, a inițiat, a coordonat acțiunile X sau Y, care au servit instituțional din următoarele puncte de vedere.

Când se încearcă decelarea unei “qualité maîtresse”, se mixează acele aptitudini și atitudini care, omenește, au reținut atenția colegilor, superiorilor, angajatorilor, supraviețuitorilor. Inevitabil, pe textura unor premise insuficiente se schițează și profilul final, mai tremurat sau mai ferm: angajatul posedă abilitățile necesare muncii în domeniul *Comunicării documentelor*. Tocmai din această enunțare a abilităților fără relaționare cu utilul și utilizatorul, rezultă impresia de incompletitudine, atât pentru cel caracterizat, cât și pentru eventualul interesat. Or, situarea bibliotecarului în procesul comunicării, în relație cu receptorul, utilizatorul, apropie portretul său de realitate. Iar relaționarea în comunicare reclamă două componente esențiale ale personalității: **aptitudinea** și **atitudinea**. Precizăm că folosim cei doi termeni în accepțiunea lor clasicizată. E vorba de tratarea completă și complexă a dicotomiei aptitudine-atitudine, indispensabilă în definirea personalității umane, așa cum a propus-o la noi Paul Popescu-Neveanu¹. În esență, aptitudinea (partea genuină a personalității) și atitudinea (interfața oferită a personalității) contribuie prin interferare la realizarea personală într-un domeniu de activitate.

II. Profil în relație: aptitudini și atitudini

Altfel spus, legitimarea profesională a bibliotecarului de *Comunicare*, capabilitatea sa, impune decompoziția **abilității** în componentele sale: **aptitudinea** și **atitudinea**. Abilitatea, ca dimensiune de certificare profesională, presupune două tensiuni comunicante: aptitudinea ca potențial psiho-mental, intelectual și atitudinea ca o calitate a inteligenței emoționale necesară în comunicare. Pentru precizare, propunem mai jos o ilustrare schematică triadică prin care putem opera în conturarea mai exactă, mai reală și mai completă a profilului unui bibliotecar de la Departamentul Comunicare.

Sursa: <https://en.wikipedia.org/wiki/Librarian>

Biblioteca Celsus din Efes

Sursa : <https://destepti.ro/biblioteca-lui-celsus-efes-turcia>

Intenționând să inventariem tușele unui desen complet de bibliotecar, am reținut liniile caracterizărilor folosite în felurite ocazii. Compunând o listă mult prea lungă, vom reda parțial, pe două coloane, atitudini și aptitudini invocate cel mai frecvent, și ordonate în paralel ca fiind vase comunicante în indicarea nivelului de abilitate profesională.

APTITUDINI	ATITUDINUI
Tenacitate	Persuasiune
Profunzime	Perspiciitate
Deschidere intelectuală	Atracție pentru document
Transpunere în alteritate	Comprehensiune
Tact	Spirit conciliant
Interiorizare	Calm
Creativitate	Curiozitate intelectuală
Activitate multimedia	Familiaritate cu informatizarea
Capacitate inovativă	Acceptarea noutății
Cooperare	Spirit proactiv
Persuasiune	Spirit insistent

Un asemenea repertor de aptitudini dublate de atitudini corelate poate fi continuat, amplificat, îmbogățit și nuanțat cu multe alte calități. Mai ales că evaluările, prezentările, caracterizările bibliotecarului se amplifică în ultimul timp cu evaluări personale. Iată de ce în acest caz, mai concludentă ar fi o reducere eidetică de tipul celei practicate de un celebru psiholog american, John Lewis Holland, autor al celebrelor „Coduri Holland” (Holland Codes). Acesta cercetează aptitudinile și atitudinile în funcție de apartenența lor la unul dintre cele 7 tipuri de personalitate umană descrise în multe dintre studiile sale. Personalitatea bibliotecarului de la *Comunicare*, cu prevalență din învățământul superior, se încadrează într-un tip mixt: **social** și **convenționalist**. O astfel de interferență tipologică se caracterizează prin câteva trăsături mai ferm profilate: empatie, capacitate de a asculta și tact, apetență pentru informare și încurajare în evoluția conlocutorului, deschidere spre comunicare și perspiciitate, care țin cu toate de tipul social de personalitate umană. Acestora li se adaugă aptitudini și atitudini specifice tipului convenționalist în care se încadrează și orice „librarian”, de la orice nivel. Adică: respectarea unor proceduri care presupun precizie, simțul pronunțat al detaliului și al acurateței, tendința permanentă de ordonare și căutare a stabilității, prudenței, metodei și acribiei.²

III. Între flash-back-ul evaluatorului și feed-back-ul utilizatorului

Evaluările periodice sau ocazionale întocmite de colegi ori de superiori sunt **diacronice**. Ele se compun, volens-nolens, din concurența unor flash-uri ce țintesc stări profesionale din cronologia unei activități a bibliotecarului. Abordate cu metodă de specialiști (bibliologi, ca și cel vizat), asemenea evaluări fac trimitere la aptitudini și atitudini specifice celui caracterizat. Dimpotrivă, aprecierea utilizatorilor față de persoana bibliotecarului este **sincronică**. Ea dezvoltă feed-back-uri momentane și, nu rareori, este necruțătoare, sau aspră, sau incompletă. Percepția utilizatorului se oprește la suprafața de abilități profesionale, disociind mai puțin între aptitudini și atitudini, așa cum se întâmplă în evaluarea

colegilor specialiști. Accentuând la modul general abilitatea bibliotecarului, percepția utilizatorului este o **evaluare de contact**, și nu o **evaluare structurantă**.

Ceea ce se poate observa de la prima vedere în lucrările românești axate pe tema profilului ideal de bibliotecar este o dominantă caracterologică: tentația exteriorizării în discreție de slujitor avizat al cărții. Și totuși, chiar năzuind spre profilul total de **bibliotecar cărturar**, el nu devine un abstrus degustător al valorilor. În prezent bibliotecarul are direcții de manifestare a specificității, de sublimare a domeniului original prin dimensiunile actuale ale digitalizării, indexării, catalogării.

Sursa: <http://www.erwincomputers.com/google-is-a-librarian/411991/>

Desigur, corespunderea firească dintre atitudini și aptitudini definește profilul (mai rar abilitat) al **bibliotecarului de vocație**. Cum se întâmplă adeseori, numai neconcordanța între atitudinea afișată și aptitudinea corelativă mai slab conturată produce impresia de bibliotecar nechemat. Interesant, am observat de-a lungul unor analize mai insistente felul în care cultivarea constantă a unor atitudini convenabile (imitate sau adaptate mediului, colectivului) parvine treptat la dezvoltarea (într-o măsură mai mare sau mai mică) a unor aptitudini nongenuine. Adică, insistența formală a exteriorizărilor atitudinale începe să creioneze un fond de atitudini ce par a indica vocația. Într-un fel, revenim aici la relația maioreșciană a „formelor fără fond”, care se reduc treptat, prin cultivare insistentă, la conturarea unui fond de aptitudini și de aici la abilitarea bibliotecarului. Dar, chiar dacă o concordanță deplină nu se poate structura atât de ușor, în prezentul marcat de tehnologizare, bibliotecarul în căutarea profilului său identitar găsește compensații. Competențele de catalogator și indexator, de pildă, îi echilibrează propensiunea normală spre afirmare profesională, spre întărirea convingerii de realizare personală. Îi întăresc stima față de propria înscriere a eului său profesional în topul colectivității și al valorizării sociale. În orice caz, peste toate aceste asperități ale evaluării se poate remarca o tendință proprie bibliotecarului român: forța interioară de a-și drapa calitățile intelectuale și vocaționale într-o modestă recunoaștere a valorilor. Adică, nu exteriorizare, ci interiorizare, asumare a valorii eului său profesional într-o zonă de penumbră a nomenclatorului de meserii și profesii.

Se discută cu aplicație despre rolul deosebit de important al bibliotecarului în relație cu documentul și cu utilizatorul acestuia. Considerăm că o butadă mai veche, lansată de Nicolae Iorga, conform căreia: „o bibliotecă fără bibliotecar este ca o casă nelocuită”, nu va putea să fie golită de sens nici acum, nici în viitor. Cu siguranță, din exteriorul biblioteconomiei persistă impresia că bibliotecarul ar avea doar abilități pentru munca de rutină, de simplu custode fără fundamente profesionale. Se neglijează un aspect esențial, valabil încă în epoca de dezvoltare a tehnologiei informației: acela care subliniază situația indispensabilă a bibliotecarului ca

specialist în referințe, practician al bibliografiei, îndrumător al lecturii, consilier în tehnica informației pentru utilizatori. Prin urmare, unele previziuni referitoare la „dezinstituționalizarea” profesiei de bibliotecar apar ca fiind prea grăbite și superflue. Opinem că „decorporalizarea” (disembodiment) desemnează numai o parte din realitatea biblioteconomică modernă.

Sursa: <https://www.thebalancecareers.com/librarian-career-description-526032>

Incontestabil, sursele de informare prin internet concurează și, în multe cazuri, înlocuiesc publicațiile tradiționale. Dar entitatea instituțională, biblioteca înțelege mai mult sau mai puțin tradițional, nu va dispărea. Ne vom obișnui cu biblioteca modernă și postmodernă care teaurizează colecții pe suport de hârtie sau pe suport electronic, iar în acest tip de bibliotecă hibridă persoana bibliotecarului, cu aptitudinile și atitudinile sale reunite în abilități, continuă și va continua să dețină rolul determinant de specialist care asigură accesul utilizatorilor la informație. Se pune întrebarea, justificată de altfel, dacă putem vorbi și despre „decorporalizarea bibliotecarului”, despre o prezență evanescentă a unui „bibliotecar electronic” sau „bibliotecar virtual” adică, așa cum pedagogii prezintă profesorul ca pe un specialist care „ne învață cum să învățăm”, tot așa bibliologul poate caracteriza pe bibliotecarul modern drept un specialist care „ne învață cum să citim/să ne informăm”.

Dar nici în această ipostază prezența bibliotecarului actual nu poate fi nici minimizată, nici dematerializată. Prin urmare, nici nu se poate vorbi despre inutilitatea abilităților de comunicare și empatie necesare dintotdeauna bibliotecarului. Dacă achiziția, prelucrarea și asimilarea informației sunt esențiale pentru activitatea omului modern, înseamnă că furnizorii calificați ai informației, adică bibliotecarii, vor rămâne în poziția de recunoaștere a abilităților personale. Și totuși, unii cercetători consideră, în acord cu Jo-Ann Stephani, de exemplu, că sursele de informații devenind accesibile prin tabletă, PC-uri și tehnici ale căutării în baze de date accesibile, profesia de bibliotecar ar fi pe cale de dispariție: „Progresul economic și factorii economici vor pune capăt relației intermediar-utilizator. Dacă educația on-line și limbajele de comandă sunt atât de perfecționate, încât utilizatorul final poate el însuși să-și caute informația, nu va mai fi nevoie de un intermediar. În plus, dacă costurile căutărilor sunt reduse, iar valoarea economică a serviciilor de intermediere va scădea corespunzător, aceste servicii vor deveni nerentabile”.³

Totuși, având în vedere dezvoltarea de perspectivă a bibliotecii moderne, se poate observa că sursele electronice vor deveni tot mai sofisticate, astfel că rolul instructiv al bibliotecarului pentru viitorii utilizatori se va menține și se va amplifica. Bibliotecarul va fi în continuare, chiar în condițiile complicării mijloacelor tehnologice - sau tocmai din această cauză - tot un specialist în informare, un îndrumător aplicat al cititorilor pentru depistarea resurselor și, la cerere sau când este cazul, ca interpret al resurselor. În consecință, în postura de

consilier de informare, bibliotecarul rămâne o prezență umană de primă importanță, pentru care aptitudinile de comunicare și atitudinile empaticе despre care vorbim în lucrarea noastră rămân indispensabile.

Considerăm că, dimpotrivă, rolul bibliotecarului cu abilitățile empaticе subliniate de noi va crește în epoca informațională. Nu rămâne decât ca el să-și însușească tehnologia informației, fără să se aservească ei, bineînțeles, ci aservind-o ca mijloc de accedere la sursele de informare. Angajatul bibliotecii moderne va avea abilități de profesionist în știința informării, adică se va familiariza cu toate aspectele din ciclul comunicării, de la creare și înregistrare de cunoștințe, achiziție și prelucrare documente, până la asimilarea și aplicarea informațiilor. Mai explicit, el rămâne factorul uman coeziv în circuitul acesta al comunicării, care nu este altceva decât **procesul formativ al utilizatorului**. În acest ultim înțeles al științei informării, abilitățile bazate pe aptitudinile și atitudinile bibliotecarului se vor manifesta din plin în comunicare.

În ultimă analiză, în acest flux al comunicării din bibliotecă, fie el tradițional sau informal, este vorba tot despre comunicarea interumană. Iar în lucrarea noastră urmăm exact această dimensiune umană a activității instituționale, adică procesul intrinsec din comunicarea bibliotecarului de **transformare a aptitudinii în atitudine**. Pe deasupra limitelor tehnologiei informatizării persistă abilitățile și evoluția empatică a bibliotecarului.

Sursa: <https://ro.stockfresh.com/royalty-free-stock-photos/bibliotecar/3>

IV. Ultimul cuvânt: utilizatorul

Stabilirea unei comunicări convenabile între bibliotecar și utilizator, fie bazată pe calități empaticе ale bibliotecarului, fie derivată din experiența mai mult sau mai puțin extinsă a acestuia, se exteriorizează într-un lanț punctual de **impresii care se transmit utilizatorului**. În general, o impresie pozitivă a beneficiarului este un indice al comunicării eficiente. Aceasta înseamnă că utilizatorul a perceput atât competența profesională a bibliotecarului, cât și elementele de atitudine ale acestuia: bunăvoință și comprehensiune. Ceea ce numesc, de regulă, cititorii drept profesionalism și amabilitate, sunt de fapt cele două dimensiuni esențiale din profilul bibliotecarului, adică dicotomia notată mai sus în lucrarea noastră ca **aptitudine-atitudine**. Chiar într-o ambianță de bibliotecă modernă, pe parcursul unei conversații specializate despre modalitățile de informare într-o bază de date, cititorul va rămâne sensibil la semnele înțelegerii și receptivității unui angajat accesibil, binevoitor, atent la cererile primite.

În acest punct, fără îndoială, chiar elemente ale limbajului nonverbal pot transmite către solicitant încredere și simpatie, invitație la dialog, la comunicarea unor neclarități. Aptitudinile native, care asigură un asemenea mod de relaționare, pot fi

Înlocuite de o abordare pragmatică, de autoimpunerea unui repertoriu deontologic însușit pe cale teoretică, de elemente de cultură a comunicării. Efectele pozitive ale relaționării cu utilizatorul sunt potențate însă atunci când elementele deontologice însușite din practica profesională a bibliotecarului sunt dublate de aptitudinile personale pentru comunicare, în scopul cunoașterii psihologiei unui interlocutor, în direcția unei situații empatice în relaționarea cu un cititor în căutare de referințe. Iată de ce considerăm că relaționarea empatică în bibliotecă presupune o constelație de elemente ținând de **atitudini** (dezvoltate pe terenul **aptitudinilor**), cum sunt cele notate mai sus: comprehensiune și calm, atenție și relaxare, disponibilitate manifestă pentru ajutor și adaptare optimă la registrul dialogului impus de personalitatea, vârsta, nivelul intelectual ale solicitantului.

Sursa: <https://ro.stockfresh.com/royalty-free-stock-photos/bibliotecar/4>

În fond, utilizatorul, chiar de formație pozitivistă, cu o orientare foarte bună în tehnica informației, are senzori ai inteligenței emoționale care îl fac sensibil la calitatea comunicării verbale, dar și la elemente ale limbajului nonverbal, cum ar fi tonalitatea, ținuta, gestica bibliotecarului. Este clar că, din perspectiva conceptului de “public relations”, toate serviciile unei biblioteci converg spre un target comun. Este vorba despre stabilirea și menținerea unor relații mutuale între bibliotecă/bibliotecar, pe de o parte și utilizator, pe de altă parte. Întreaga activitate a bibliotecarului își găsește rațiunea (altfel spus, este validată) în comunicarea reciproc avantajoasă cu utilizatorii. Firește, pionul principal în realizarea politicii de PR rămâne bibliotecarul cu personalitatea sa (marcată de aptitudini și atitudini), cu pregătirea și cu abilitățile sale de comunicare.

În vremea din urmă, a științei informării, cu fundamentele sale sistematice, întreaga instituție info-documentară cu toate serviciile sale se orientează, se structurează după cerințele, nevoile, exigențele utilizatorilor. Pentru aceasta, biblioteca, în calitate de instituție, își urmărește managerial relațiile cu administrația locală, cu mass-media, cu instituții de cultură din comunitate, urmărind prin această deschidere să instaureze un climat favorabil relaționării. Dar, relaționarea în cazul bibliotecii este însăși rațiunea de a exista prin stabilirea contactelor mai strânse și mai îndelungate cu publicul cititor.

Ceea ce vrem să subliniem este faptul că nu numai Serviciul de PR dintr-o bibliotecă universitară deține mecanismele comunicării și influențării publicului. Este adevărat că Serviciul de PR poate stabili și întări nemediat imaginea favorabilă a instituției, dar credem că este evident faptul că prin publicul cititor înțelegem o comunitate alcătuită din indivizi diferiți, un public personalizat și, ca atare, și relaționarea cu acest public trebuie să fie personalizată. Astfel, revenim la evidența importanței pe care o are bibliotecarul, ca reprezentant direct al instituției în fața unui cititor care reprezintă o comunitate de utilizatori. Prin urmare, pe lângă activitatea generală de inserție instituțională în viața publică a cetății, trebuie considerată în adevărata intensitate a eficienței munca de relaționare directă a bibliotecarului. El este acela care concretizează ansamblul de metode și tehnici de comunicare în interacțiunea cu utilizatorul. Prin aptitudini și atitudini, calități profesionale și umane, se stabilesc relațiile publice ale instituției, se asigură nivelul de competență și recunoaștere a unității info-documentare.

Note:

1. Paul Popescu-Neveanu. *Tratat de psihologie general*. București: Editura Trei, 2013, p. 723-725
2. Marion de La Forest Divonne. *Reinventează-ți viața profesională*. București: Editura Trei, 2019, p. 14
3. Jo Ann Stefani. O Weep for Librarianship. In: *Southeastern Librarian*, Nr.1, 1992, p.14

Bibliografie:

1. CALENGE, Bertrand. *Accueillir, orienter, informer. L'organisation des services aux publics dans les bibliothèques*. Paris: Ed. du Cercle de la Librairie, 1999
2. de LA FOREST DIVONNE, Marion. *Reinventează-ți viața profesională*. București: Editura Trei, 2019
3. GOLEMAN, Daniel. *Inteligența emoțională*. București: Editura Curtea Veche, 2001
4. POPESCU-NEVEANU, Paul. *Tratat de psihologie generală*. București: Editura Trei, 2013
5. REGNEALĂ, Mircea (coord.). *Tratat de Biblioteconomie*, Vol. 1-2. București: ABR, 2014-2016
6. STEFANI, Jo Ann. O Weep for Librarianship. In: *Southeastern Librarian*, Nr.1, 1992
7. TÂRZIMAN, Elena. *Biblioteconomie și Știința informării: studii și articole*. București: Editura Universității din București, 2009

Donația - modalitate specială de îmbogățire a colecțiilor de bibliotecă

Drd. Cristina BACIU

Universitatea București, Școala Doctorală de Litere

Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Compartmentul Evidența Documentelor și Statistică de Bibliotecă

email: *bcm19701@yahoo.com*

Organizate și completate de-a lungul timpului, printr-un proces complex de constituire, colecțiile de bibliotecă funcționează într-un mod perfect organizat, ca un tot încheiat, în permanentă evoluție și dezvoltare, totalitatea schimbărilor constând atât în creșterea fondurilor prin achiziții de documente, cât și în activități de eliminare, de actualizare și conservare a fondurilor vechi sau îmbătrânite.

În literatura de specialitate regăsim colecția de bibliotecă definită în numeroase moduri. Astfel, în opinia lui Bertrand Calenge, „Colecția este elementul constitutiv esențial al bibliotecii. Colecția globală a unei biblioteci este un ansamblu viu a cărui complexitate depășește simpla însumare a documentelor care-l compun”¹, iar profesorul Mircea Regneală afirma că: „Trebuie să ne reamintim mereu că biblioteca nu reprezintă un scop în sine [...]. Pentru a avea o bibliotecă, aceasta trebuie creată prin acumularea de publicații care treptat se constituie într-o colecție”².

Colecția de bibliotecă, ansamblul de documente sau de mijloace de informare de același tip, caracterizată de originalitate, dinamism, coerență, echilibru și valoare documentară, mărește prestigiul și importanța unei biblioteci în comunitate și îi consolidează misiunea.

Constituirea unui ansamblu documentar de colecții fizice sau digitale, organizat periodic, reprezintă în fapt un demers de creare și valorificare a cunoașterii umane.³

Prin conexiunea elementelor ce formează o colecție se generează în final cunoaștere, istorie, patrimoniu documentar, acesta fiind construit după principii și criterii, din perspectiva concentrării pe misiuni și obiective. Aceeași colecție poate genera utilizări și cunoașteri diferite. Același document în biblioteci diferite, publice sau specializate, are parte de evoluții diferite, în funcție de subiectivismul bibliotecarului și de cerința și curiozitatea celui interesat de valoarea lui.⁴

O definiție concisă și cuprinzătoare pentru „colecție” este dată în Manualul de biblioteconomie pentru bibliotecile mici (1993): O colecție de bibliotecă reprezintă „o serie de publicații asemănătoare și reprezentative, constituită în timp, în mod sistematic și unitar, după criteriile de: conținut,

destinație, limbă, felul materialului purtător de informații, perioada de apariție, valoare bibliofilă, mod de repartizare în cadrul bibliotecii”⁵. Colecțiile bibliotecii, în accepțiunea de astăzi, reprezintă ansamblul documentelor purtătoare de informații, indiferent de suport, organizate după criterii științifice, astfel încât să se regăsească ușor fiecare dintre unitățile sale constitutive.⁶

În înțeles biblioteconomic, documentul este o informație înregistrată, care poate fi tratată ca o unitate într-un lanț documentar, indiferent de forma sa materială și caracteristicile sale. Colecțiile bibliotecilor pot fi formate din următoarele categorii de documente: cărți, publicații seriale, manuscrise, microformate, documente cartografice, documente de muzică tipărită, documente audiovizuale, grafice și electronice, documente fotografice sau

documente fotografice sau multiple prin prelucrări fizico-chimice, documente arhivistice și alte categorii de documente, indiferent de suportul material. Colecțiile pot cuprinde și alte documente, nespecifice bibliotecilor, istoricește constituite sau provenite din donații.⁷

În *Declarația de la Glasgow* (2002), IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) declara că: „Bibliotecile și serviciile de informare vor achiziționa, vor păstra și vor face disponibile o mare varietate de materiale, care să reflecte pluralitatea și diversitatea societății”⁸.

Dezvoltarea colecțiilor reprezintă procesul de creștere și actualizare a colecțiilor unei biblioteci prin

achiziție și eliminare. Achizițiile și eliminările sunt elementele aceleiași proces de dezvoltare a colecțiilor și trebuie privite ca un tot unitar.⁹

Managementul colecțiilor este definit ca un proces complex, de decizie și organizare, vizând o politică pe termen lung, mediu sau scurt de conservare a colecțiilor existente, de gestionare, dezvoltare și comunicare¹⁰ astfel încât acestea să vină în sprijinul utilizatorilor și a comunității.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

situații se aplică politica ce privește calitatea documentelor, să corespundă cu specificul bibliotecii și cu cerințele și nevoile de informare ale utilizatorilor.

Ceea ce înseamnă că, această activitate presupune urmărirea permanentă a pieței, identificarea și selecția documentelor ce vin în completarea colecțiilor bibliotecii, evoluția lor în funcție de calitatea intrinsecă și de cerințele cititorilor, păstrarea echilibrului între colecțiile vechi și cele noi.

O altă activitate specifică dezvoltării colecțiilor este deselecția sau eliminarea documentelor, atât a celor degradate fizic cât și a celor perimate moral.

Deselecția documentelor, impusă în bibliotecă din nevoia de spațiu de depozitare pentru noile achiziții, nu trebuie confundată cu activitatea de casare a publicațiilor; eliminarea reprezintă, de fapt îndepărtarea unor publicații din circuitul direct al lecturii dintr-o anumită bibliotecă pentru că nu mai sunt solicitate de utilizatori. Aceste publicații nu sunt distruse, sunt păstrate în alte spații de unde pot fi aduse la cererea cititorilor, sau pot fi transferate spre alte fonduri, secții sau biblioteci unde pot fi utile lecturii. Pe lângă cea voluntară (epurare), eliminarea de documente poate fi accidentală (pierderi sau furturi) sau materială (uzură).

Ca și pentru achiziții, bibliotecile mari au un personal care se ocupă de deselecție, care decide asupra publicațiilor nefolositoare, urmărind pentru un interval de timp prestabilit (între 5 și 10 ani, de regulă) circulația documentelor achiziționate și propune eliminarea anumitor publicații din depozite. Eliminarea este o activitate permanentă și continuă, ținându-se cont cu grijă și discernământ de cererea, perimarea, indexarea sau cotearea în bibliografiile de bază, stare materială, dublete, transfer către filiale.

Bertrand Calenge, în lucrarea *Politicile de achiziție. Constituirea unei colecții într-o bibliotecă* (1999), propune trei documente programatice, în funcție de specificul utilizatorilor și de misiunea fiecărei biblioteci: *carta colecțiilor*, *planul de dezvoltare a colecțiilor* și *protocoalele de selecție*. *Carta colecțiilor* este strategia de dezvoltare a colecțiilor pe o perioadă de cinci ani, care stabilește principiile de constituire a colecțiilor, privind selecția, achiziția, destinația, depozitarea, deselecția colecțiilor. *Planul de dezvoltare a colecțiilor* fixează anual regulile și obiectivele de aplicare a *Cartei colecțiilor* în funcție de bugetul acordat, ținând cont de calitatea colecțiilor existente și urmărind, în principal, interesele utilizatorilor. *Protocoalele de dezvoltare a colecțiilor* stabilesc în detaliu setul de reguli (proceduri) destinate activității de selecție în activitatea de achiziție cât și în cea de eliminare, fiind instrumente de lucru în activitatea bibliotecarilor, corelate cu principiile de dezvoltare a colecțiilor și cu cartea colecțiilor.

Achizițiile de documente pot fi: *achiziții oneroase* (cumpărarea și schimbul interbibliotecar) și *achiziții gratuite* (donația, transferul și depozitul legal). Politica de achiziții constă în decizia de a achiziționa documente, cu titlu oneros sau gratuit, în vederea dezvoltării și actualizării colecțiilor

unei biblioteci, ținându-se seama de fondurile deja existente și de cerințele utilizatorilor.

Cumpărăturile constituie în principal sursa de creștere a fondurilor, dar importante pentru îmbogățirea colecțiilor unei biblioteci sunt și modalitățile de achiziție cu titlu gratuit: donațiile, depozitul legal și transferul. Potrivit Legii Bibliotecii nr. 334/2002, actualizată în 2020, colecțiile bibliotecilor se constituie și se dezvoltă prin transfer, schimb interbibliotecar național și internațional, donații, legate și sponsorizări, precum și prin achiziționarea unor servicii culturale de bibliotecă, respectiv achiziționarea de documente specifice, publicații, cărți vechi și din producția editorială curentă, indiferent de valoarea lor și de suportul pe care au fost înregistrate sau fixate, cu respectarea principiilor utilizării eficiente a fondurilor publice, a transparenței și a tratamentului egal, în condițiile legii.¹¹

Achiziția gratuită (donația) se referă la procurarea unui document sau a unui grup de documente prin donații de autor, de instituții, de persoane particulare și testamentare.¹²

Donațiile facilitează includerea în colecțiile bibliotecii a numeroase documente de mare valoare, unele având o importanță deosebită pentru identitatea noastră culturală și națională, iar printre criteriile de selecție a donațiilor sunt: valoarea informațională și de patrimoniu, utilitatea publicației.

Bibliotecile publice identifică documente relevante ale comunității locale care exprimă patrimoniul său în formă documentară, gestionează donații ale personalităților locale, organizează activități și evenimente de valorificare a moștenirii culturale locale. Bibliotecile publice se pun în serviciul comunităților locale, sprijinindu-le în activitățile lor educative și culturale. Bibliotecile publice își exercită rolul patrimonial prin atribuțiile pe care și le asumă de preservare a documentelor care constituie memoria comunității, adică a documentelor de interes pentru comunitatea locală,

documentele care au ca autori membri ai comunității, documente care conțin informații despre comunitatea respectivă sau au o valoare istorică, culturală, artistică deosebită.

Donația în bibliotecile publice este calea prin care se dezvoltă curent și retrospectiv colecțiile de documente românești și străine oferite cu titlu gratuit de către **persoane fizice** (autori, descendenți ai autorului, persoane particulare), sau **juridice** (edituri, asociații culturale, organizații guvernamentale și neguvernamentale, ambasade).

Donatorii particulari sunt, în general, cititori ai bibliotecii, autori locali, personalități locale, librari, editori. Acest gen de donație este importantă pentru documentarea locală. Există și cititori care donează cărți pentru că nu mai au nevoie de ele, dar în această situație este mai simplu de separat documentele care nu prezintă interes pentru bibliotecă.¹³

Donațiile testamentare sunt donații mari, care se fac pe cale judiciară, prin legate testamentare. Ele sunt donații *post mortem*, lăsate prin testament. Cei care lasă asemenea

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

testamente sunt în general personalități locale, erudiți sau universitari. Donațiile testamentare făcute de personalități remarcabile în cultura unei țări trebuie acceptate fără restricții și conservate cu atenție, deoarece ele sporesc valoarea și prestigiul colecțiilor unei biblioteci. Aceste donații pot fi sau nu însoțite de condiții și clauze restrictive, cum ar fi menținerea colecțiilor în același loc sau menținerea unității colecțiilor; condiții privind întreținerea (ceea ce este normal), sau limitarea împrumutului. Înainte de a accepta sau nu o donație testamentară, trebuie analizată bine valoarea colecției și utilitatea ei pentru cititorii bibliotecii, în primul rând, dar și pentru prestigiul instituției. Trebuie rezolvate problemele notariale, unde, conform legislației românești, se impune a fi plătită o anumită taxă. Lucrurile se îngreunează atunci când biblioteca nu are personalitate juridică. Toate aceste aspecte se rezolvă de către organismul finanțator.¹⁴

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

O donație sau un legat testamentar poate face obiectul unui recurs juridic din partea moștenitorilor donatorului sau a testatorului, și chiar că va putea fi anulată din oficiu dacă donatorul moare la mai puțin de un an după donație.¹⁵

Orice donație importantă, pentru a fi acceptată, trebuie să primească girul oficial al colectivității, putând face astfel obiectul unui act notarial, sau cel puțin al unei convenții care să autentifice transferul de proprietate, condiție necesară pentru ca donatorul să poată beneficia de o exonerare a drepturilor de înregistrare.¹⁶

Există și biblioteci românești, care păstrează colecțiile distincte ale donatorilor. Așa sunt Biblioteca Astra din Sibiu, care deține Biblioteca documentară Andrei Oțetea, într-un spațiu separat de restul colecției, sau Biblioteca Muzeului Județean din Suceava, care păstrează distinct Biblioteca Petre Comarnescu.¹⁷

Donația este o cale foarte veche, care poate fi făcută din bunăvoință, dar poate fi și stimulată, prin revelarea unor avantaje ulterioare, prin stimulente morale, cum ar fi: scrisoarea de mulțumire la acceptare, promptitudinea în răspuns, prin înscrierea în cartea de onoare, prin crearea unui fond care să poarte numele donatorului.¹⁸

Donațiile și donațiile testamentare alcătuiesc o sursă de creștere a colecțiilor, care permit cumulara unor fonduri de mare valoare. Documentele respective (cărți vechi, manuscrise, hrisoave, piese numismatice, muzicale ș.a.) formează patrimoniul cultural al poporului român și sunt mărturia continuității spirituale a culturii naționale.

Evidența lor în averea bibliotecii este o sarcină importantă a bibliotecarului, care trebuie făcută cu grijă și responsabilitate.

Donațiile reprezintă o sursă ocazională de completare a fondurilor unei biblioteci, dar necesară, utilă și importantă pentru reconsiderarea colecțiilor de patrimoniu ale bibliotecilor, donațiile de carte și periodice permițând acumulări de documente rare sau de mare valoare.

Colecțiile patrimoniale ale bibliotecilor se referă în principal la fondurile vechi (mai vechi de 100 de ani), rare sau prețioase, dar și la fondurile mai recente și mai ales la fondurile locale și colecțiile constituite prin Depozit Legal.¹⁹

Fondurile locale conservă memoria documentară a colectivității în aria sa de influență. Fondul local este specific pentru fiecare bibliotecă publică județeană sau municipală, reprezentând memoria scrisă despre colectivitatea locală, biblioteca fiind depozitară a documentelor realizate de către locuitorii comunității respective, fond esențial pentru identitatea unei biblioteci județene (municipale), pentru identitatea localității însăși, privită ca o colectivitate istorică și vie.²⁰ În cadrul evenimentelor ce au loc în biblioteci (lansări de carte, vernisaje, expoziții, târguri de carte) autorii locali, profesorii, artiștii, cercetătorii, personalitățile locale dăruiesc bibliotecii într-unul sau mai multe exemplare din lucrările proprii.

Fondurile vechi cuprind adesea fondurile sub formă de moșteniri cumulative. Conservarea pe termen lung este programată. Dacă în aceste fonduri sunt documente de interes local sau donații ale personalităților locale, atunci fondul vechi prezintă o importanță majoră pentru comunitatea respectivă. Un exemplu este Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, care deține în fondul de patrimoniu donațiile valoroase de carte românească și străină, ce aparțin unor oameni de seamă ai vieții politice, sociale și culturale românești. Ne referim aici, la donațiile făcute de **Elena Perticari** (fiica lui Carol Davila), de inginerul **Dimătrie Dima**, de **Armand Călinescu** (prim-ministru al României până la asasinarea lui către legionari), și de către Ana Ciupagea, soția profesorului **Gheorghe Ionescu-Gion**.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Colecțiile speciale ale bibliotecilor publice rămân valoroase prin fondurile de carte rară, carte veche, ediții princeps, rarități bibliofile, cărți cu dedicații și autografe, corespondență, manuscrise, tipărituri cu legături artistice deosebite. Importanța fondului de patrimoniu decurge din imaginea istoriografică a culturii fiecărei comunități, ca parte integrantă a culturii naționale. În cadrul Colecțiilor Speciale din Biblioteca

Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, una dintre raritățile cu care instituția se mândrește este *Petit atlas complet d' Anatomie descriptive du corps humain*, autor J.N. Masse, tipărit la Paris în 1852 (donația Elena Perticari Davila). Volumul are astăzi o mare valoare, purtând semnătura doctorului Carol Davila, directorul Școlii de Chirurgie, cu mențiunea că se acordă elevului Măldărescu Nicolae, cel care lua premiul I la examenul de anatomie în anul școlar 1855/1856.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Criteriile generale în care se încadrează colecțiile speciale ale bibliotecilor publice sunt:

- *vechimea* - cartea românească între anii 1508-1830; cartea străină între 1454-1500 (incunabile) și respectiv 1501-1800; periodice românești - secolul al XIX-lea până la 1938; periodice străine - secolul al XV-lea până la 1800; vederile și cărțile poștale - sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX. Excepție de la criteriul vechimii îl fac colecțiile de documente de interes pentru istoria localității sau a județului, unde pot intra ediții mai recente;

- *unicitatea* - în cazul manuscriselor;
- *frecvența* documentelor (numărul de exemplare din fiecare titlu aflat în țară sau în străinătate);

- *interesul* - valoarea istorică și documentară, valoarea memorială (proveniența), autoritatea autorului, scopul și structura lucrării, domeniul și conținutul intelectual, limba în care a fost scris sau tipărit documentul;

- *starea de conservare* (se va urmări gradul de deteriorare fizică și particularitățile reconstituirii sau restaurării legăturilor sau al blocului cărții).

Alte criterii specifice se referă la câteva particularități ale documentelor, cum ar fi: *de ediție*, și aici ne referim la apariții princeps (prima ediție a unei opere literare vechi sau clasice), prime, originale, integrale de opere complete, comentarii erudite, lux și bibliofilie; dar și particularități *de tipărire* - realizate de tipografii celebre, curiozități tipografice (formate liliput sau gigant, cerneluri, corpuri de litere rar folosite), legături deosebite (catifea, mătase, pietre prețioase), colțare

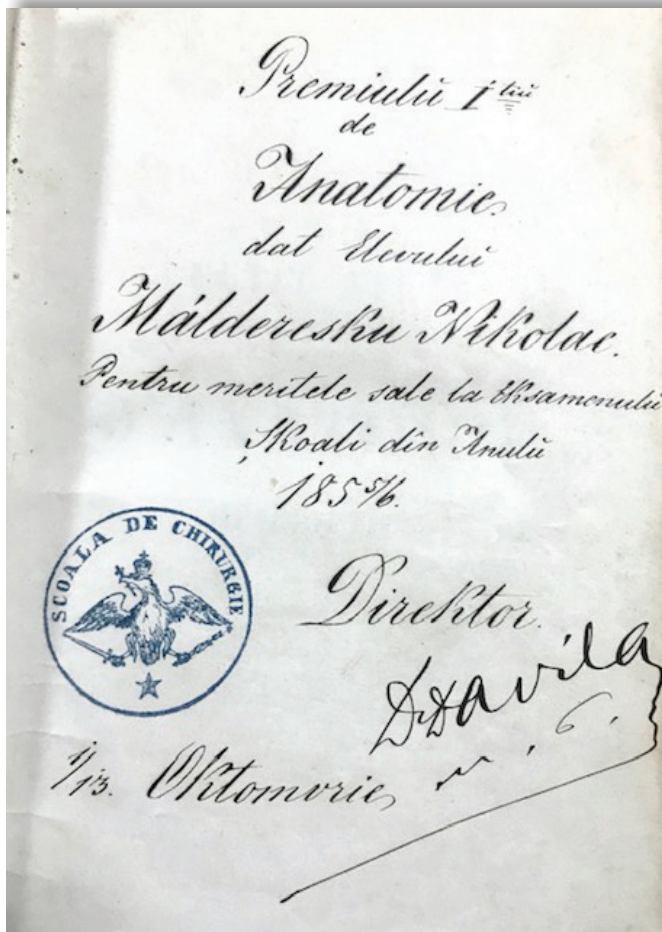
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

deosebite sau sisteme de închidere (libri catenati); alte criterii specifice sunt cele *de exemplar* - apariții cu valoare locală, cu însemnări manuscrise, ex-libris-uri, desene, gravuri originale, ilustrații colorate manual sau *de tipărire* - tipărite la comandă, tiraje limitate, imprimare pe hârtie de fabricație specială sau pe alte suporturi (pergament, mătase).²¹

Fondurile patrimoniale sunt supuse unui tratament specific, și anume: selecția constituie un domeniu de sine stătător și se face printr-un protocol particular; decizia de achiziție se sprijină pe un sector de folosire specifică, punând în valoare importanța națională și regională a fondurilor; tratamentul documentelor presupune utilizarea complementară a unor tezaure, un anumit mod de conservare, de clasificare; comunicarea documentelor este supusă unor reguli particulare (atât comunicarea la distanță cât și imediată). Măsurile de asigurare a conservării fondurilor (manuscrise, tipărituri, fotografii, cărți pe alte suporturi) se referă la conservarea preventivă, care asigură securitatea fizică a acestora (să nu se deterioreze, să nu se piardă și să fie ușor de regăsit), și la conservarea activă, și anume restaurare, reparații, tratamente, climatizare adecvată.

Din punct de vedere al locului de proveniență al donatorului, donațiile pot fi: interne, când donatorul se află pe teritoriul aceleiași țări cu biblioteca primitoare și externe, când donatorul provine din altă țară.²²

Donațiile diferă ca tip de document, și acestea pot cuprinde: cărți, periodice, albume, jurnale, scrisori, hărți, manuscrise, hrisoave, fotografii. Altfel spus, donațiile se pot constitui în diverse categorii: donații de carte, donații de periodice și donații de colecții speciale. Ele ajung la bibliotecă fie fără a fi solicitate, fie după îndelungi negocieri. Politica de achiziționare a donațiilor, în orice bibliotecă, include clauza condițională prin care biblioteca își rezervă dreptul de a selecta din publicațiile donate numai pe cele de care are nevoie, și de a le redistribui pe celelalte, acolo unde crede că sunt necesare.

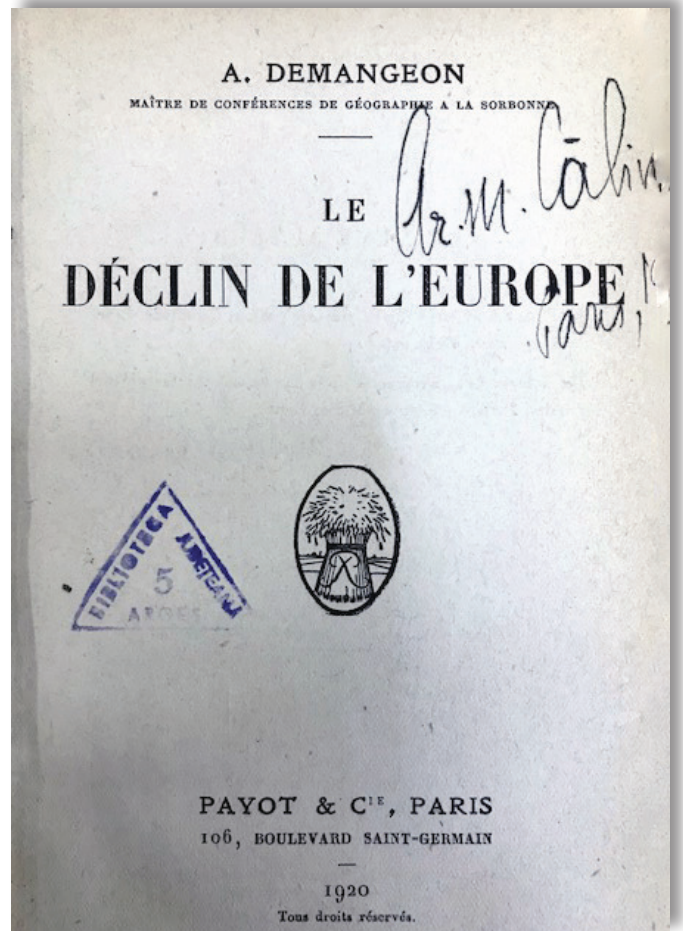
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Publicarea *Cartei colecțiilor* este benefică, deoarece tratarea subiectului donațiilor este clar exprimat, iar prezentarea obiectivelor bibliotecii îl poate ajuta pe eventualul donator să înțeleagă criteriile de selecție a documentelor donate. Dacă personalitatea donatorului reprezintă o garanție științifică de primă mărime, instituția are interesul să accepte întreaga donație. Acceptarea unei donații cere discernământ, trebuie să i se studieze valoarea, starea donațiilor, condițiile impuse uneori de donatori, se va vedea dacă utilitatea și valoarea donației justifică încărcătura. Calitatea donațiilor este foarte variabilă, trebuie însă grijă, chiar și o donație cu valoare medie nu trebuie respinsă, fiindcă o primă acceptare poate genera donații regulate.²³

O formă aparte de donație, utilă pentru orice bibliotecă, o reprezintă oferirea unei sume de bani, cu destinație dirijată spre cumpărarea de publicații propuse de biblioteca respectivă. Asemenea donații sunt făcute de instituții și biblioteci din străinătate, fundații etc.²⁴

Dacă donația clasică va avea ca furnizor pe orice cetățean ce vrea să facă un gest nobil, de a-și depune un exemplar din propria sa operă sau lucrări din biblioteca sa, o formă aparte de donație - din punct de vedere strict biblioteconomic - este **transferul**.

Transferul este actul prin care un bun sau o sumă de bunuri (cărți, publicații, manuscrise etc.) sunt trecute dintr-un patrimoniu în alt patrimoniu, patrimoniul respectiv fiind, de regulă, proprietate de stat.²⁵

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Transferul este un alt tip de donație frecvent utilizat în spațiul românesc, atât în trecut, cât și astăzi. România a fost o națiune lipsită de biblioteci importante. Realizarea unei biblioteci mari nu se putea înfăptui decât prin transferul fondurilor unor biblioteci mai mici. În vederea constituirii Bibliotecii Colegiului „Sfântul Sava” din București, de exemplu, au fost transferate publicații de la bibliotecile mănăstirești. Numărul cel mai important de cărți, aproximativ 8.000 de volume, au provenit de la Mitropolia Ungrovlahiei. De asemenea, tot spre aceeași destinație au fost transferate cărți de la Biblioteca Mănăstirii Mărgineni, unde se păstra parte din celebra bibliotecă a stolnicului Constantin Cantacuzino. Pentru realizarea Bibliotecii Centrale a Statului, s-a transferat în anul 1865, un număr important de cărți de la Mănăstirea

Hurezu, ctitoria brâncovenească. Biblioteca Centrală a Statului își transferă în anul 1901 totalitatea colecțiilor la Biblioteca Academiei Române, care devine bibliotecă națională.²⁶

Transferul s-a practicat moderat prin intermediul fostului Fond de Stat al Cărții la Biblioteca Centrală de Stat, care adunase mii de cărți confiscate de regimul comunist. În plus, acest organism trebuia să colecteze dubletele existente în alte biblioteci și apoi să le redistribuie. Transferul s-a practicat cu mult succes în toată perioada comunistă. Zeci de biblioteci publice comunale și școlare și-au completat fondul de cărți prin transfer de la bibliotecile mai importante, publice și universitare.²⁷

Astăzi Rezerva Națională de Publicații a Bibliotecii Naționale a României, concepută într-o altă viziune, își îndeplinește rolul de organism de transfer al publicațiilor spre bibliotecile solicitante.

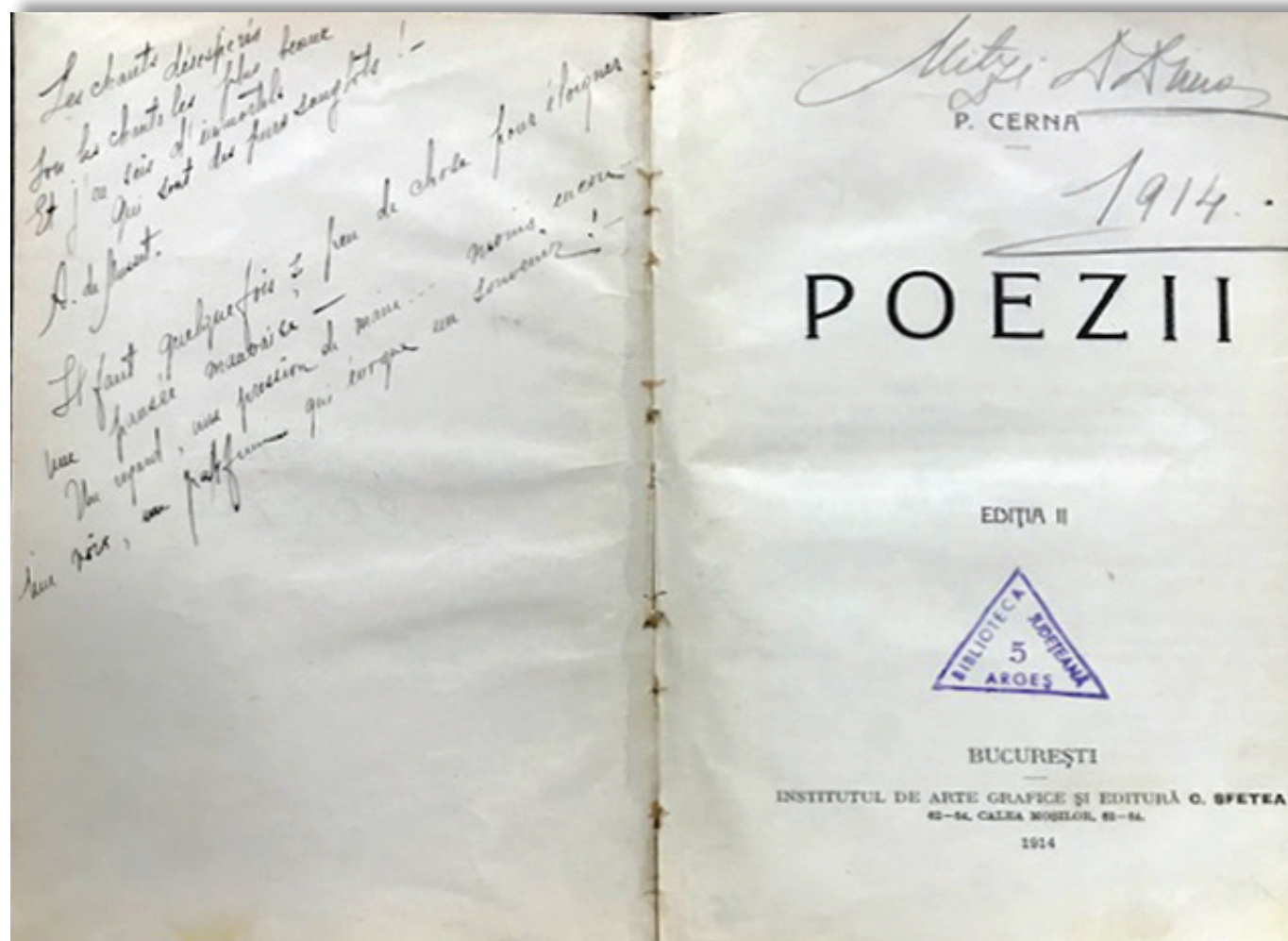
Realizat în general între instituții ale aceluiași sistem, transferul are la bază câteva documente: cerere de transfer semnată de conducătorul instituției care solicită transferul de publicații; referatul bibliotecii de la care se efectuează transferul, aprobat de Consiliul de administrație, împreună cu borderoul care cuprinde documentele ce vor fi transferate; cerere de transfer trimisă la Ministerul Educației Naționale pentru aprobare.²⁸

Concluzii

Donațiile au fost și continuă să rămână o sursă importantă și considerabilă de completare a fondurilor unei biblioteci,

precum și un mijloc de conservare și dezvoltare a colecțiilor speciale și de valoare patrimonială. Donația este cea mai veche cale de completare a fondurilor unei biblioteci, cea mai mare parte a bibliotecilor constituindu-se printr-o donație (fie donație bănească, fie prin donarea în întregime a unei colecții sau biblioteci ce aparținea unei personalități).

Definită metaforic ca fiind memoria comunității, având menirea de a păstra pentru generațiile viitoare moștenirea culturală și științifică în formă scrisă, biblioteca și-a asumat și îndeplinit cu succes acest rol de-a lungul timpului. În comunitățile locale, biblioteca este păstrătoarea memoriei colective, bibliotecile județene fiind implicate în administrarea patrimoniului documentar local prin atribuțiile de depozit legal local și de realizare a bibliografiei locale. Bibliotecile publice identifică documente relevante ale comunității locale care exprimă patrimoniul său în formă documentară, gestionează donații ale personalităților locale, organizează activități și evenimente de valorificare a moștenirii culturale locale. Donațiile reprezintă o importantă contribuție la dezvoltarea patrimoniului cultural și științific, precum și la păstrarea memoriei culturale locale și naționale. Importanța fondului de patrimoniu decurge din imaginea istoriografică a culturii fiecărei comunități, ca parte integrantă a culturii naționale. IFLA (Asociația Internațională a Bibliotecilor și a Asociațiilor de Bibliotecari) și UNESCO recunosc și sprijină rolul bibliotecilor publice de memorie a comunității locale.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Patrimoniul cultural reprezintă acumulări de cunoștințe și experiențe devenite platforme de lansare pentru noi experimente care, la rândul lor, duc la creșterea calității vieții, dar în același timp reprezintă o moștenire transmisă de la o generație la alta, iar noi toți participăm la acest proces continuu, pentru că oferă valoare atât la nivelul individului cât și la nivelul comunității. Misiunea noastră este să protejăm moștenirea culturală și să o predăm generațiilor viitoare. Chiar dacă aparține trecutului, patrimoniul cultural se schimbă în mod constant și interacționează cu cei care îl îmbogățesc, jucând un rol important în modelarea viitorului.

Note:

- Bertrand Calenge. *Politicile de achiziție. Constituirea unei colecții într-o bibliotecă*. București: Editura Biblioteca Bucureștilor, 1999, p. 28.
- Mircea Regneală. *Noi studii de biblioteconomie*. Constanța: Ex Ponto, 2010, p. 135.
- Nicoleta Rahme. Colecție, patrimoniu, bibliotecă. Tripticul cunoașterii. În: Robert Coravu, Elena Tîrziman. *Biblioteconomia românească la început de secol XXI: omagiu profesorului Mircea Regneală la 70 de ani*. Constanța: Editura Ex Ponto, 2013, p. 81.
- Ibidem*, p. 81.
- Constantin Predescu, Gheorghe Clinca, Ion Ciotloș. *Manual de biblioteconomie pentru bibliotecile mici*. București: Asociația Bibliotecarilor din Bibliotecile Publice din România, 1993, p. 5.
- Mihaela Racovițeanu. *Carta colecțiilor*. În: *Biblioteca. Revistă de bibliologie și știința informării*. Serie nouă, Anul XXIX, Nr. 10, 2018, p. 294.
- Legea bibliotecilor nr. 334/2002. Actualizată 2021*. [online]. [accesat 20 martie 2022]. Disponibil la adresa: <https://lege5.ro/gratuit/gm4tenbz/legea-bibliotecilor-nr-334-2002>
- Declarația de la Glasgow (2002)*. [online]. [accesat 21 martie 2022]. Disponibil la adresa: <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/faife/publications/policy-documents/gldeclar-ro.pdf>.
- Mircea Regneală. *Dezvoltarea colecțiilor*. În: Mircea Regneală (coord.). *Tratat de biblioteconomie*. Volumul II, partea I, p. 228.
- Gheorghe Buluță, Victor Petrescu, Octavian Mihail Sachelarie. *Biblioteca XXI. Management & Marketing*. Târgoviște: Editura Bibliotheca, 2012, p. 152.
- Legea bibliotecilor nr. 334/2002*. Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 11 februarie 2005. [online]. [accesat 20 martie 2022]. Disponibil la adresa: https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Invatamant-Superior/2016/biblioteci/LEGEA_334_2002_BIBLIOTECI.pdf.
- Asociația Bibliotecarilor din Învățământ România (București). *Direcții și strategii de dezvoltare a colecțiilor în bibliotecile universitare*. Constanța: Editura Ex Ponto, 2001, p. 45.
- Brigitte Richter. *Ghid de biblioteconomie*. București: Editura Grafoart, 1995, p. 12.
- Ibidem*, p. 12.
- Bertrand Calenge. *Politicile de achiziție. Constituirea unei colecții într-o bibliotecă*. București: Editura Biblioteca Bucureștilor, 1999, p. 218.
- Ibidem*, p. 218.
- Mircea Regneală, *Op.cit.*, p. 275.

- Mihai D. Păpurică. *Completarea colecțiilor din biblioteci*. București: Editura Litere, 1973, p. 42.
- Bertrand Calenge. *Op. cit.*, p. 173.
- Ibidem*, p. 178.
- Procedură operațională Achiziții Colecții speciale Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș*. [online]. [accesat 15 octombrie 2021]. Disponibil la: <http://bjarges.adisan.ro:10081/index.php>.
- Asociația Bibliotecarilor din Învățământ România (București). *Op. cit.*, p. 81-82.
- Brigitte Richter. *Op. cit.*, p. 12.
- Asociația Bibliotecarilor din Învățământ România (București). *Op. cit.*, p. 85.
- Mihai D. Păpurică. *Op. cit.*, p. 43.
- Mircea Regneală. *Op. cit.*, p. 275.
- Ibidem*, p. 276.
- Asociația Bibliotecarilor din Învățământ România (București). *Op. cit.*, p. 86.

Resurse bibliografice:

Monografii

- APOSTOLEANU, Corina. *Lectura publică românească. Gesturi și ritualuri*. Scurtă privire istorică. În: Robert Coravu (coord.), Elena Tîrziman (coord.). *Biblioteconomia românească la început de secol XXI: omagiu profesorului Mircea Regneală la 70 de ani*. Constanța: Editura Ex Ponto, 2013.
- ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNIA. *Direcții și strategii de dezvoltare a colecțiilor în bibliotecile universitare*. Constanța: Editura Ex Ponto, 2001.
- BULUȚĂ, Gheorghe; PETRESCU, Victor; SACHELARIE, Octavian Mihail. *Biblioteca XXI. Management & Marketing*. Târgoviște: Editura Bibliotheca, 2012.
- CALENGE, Bertrand. *Politicile de achiziție: Constituirea unei colecții într-o bibliotecă*. București: Biblioteca Bucureștilor, 1999.
- CIORCAN, Marcel. *Bazele biblioteconomiei*. Craiova: Editura M.J.M., 2005.
- CIORCAN, Marcel. *Organizarea colecțiilor de bibliotecă*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2001.
- ERICH, Agnes; TÎRZIMAN, Elena. *Informație și document în societatea cunoașterii*. Târgoviște: Editura Bibliotheca, 2007.
- OPRIȘ, Ioan. *Ocrotirea patrimoniului cultural*. București: Editura Meridiane, 1986.
- PĂPURICĂ, Mihai D. *Completarea colecțiilor din biblioteci*. București: Editura Litera, 1973.
- PREDESCU, Constantin; CLINCA, Gheorghe; CIOTLOȘ, Ion. *Manual de biblioteconomie pentru bibliotecile mici*. București: Asociația Bibliotecarilor din Bibliotecile Publice din România, 1993.
- RAHME, Nicoleta. Colecție, patrimoniu, bibliotecă. Tripticul cunoașterii. În: Robert Coravu (coord.), Elena Tîrziman (coord.). *Biblioteconomia românească la început de secol XXI: omagiu profesorului Mircea Regneală la 70 de ani*. Constanța: Editura Ex Ponto, 2013.
- REGNEALĂ, Mircea. *Studii de biblioteconomie*. Constanța: Editura Ex Ponto, 2001.
- REGNEALĂ, Mircea (coord.) *Tratat de biblioteconomie*. Vol. II, partea I. București: Editura ABR, 2013-2019.
- RICHTER, Brigitte. *Ghid de biblioteconomie*. București: Editura Grafoart, 1995.

Articole din publicații periodice

1. IEPUREANU, Viorica. Evaluarea publicațiilor provenite din donații. În: *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării*, Nr. 1, 2005, p. 24-27.
2. REGNEALĂ, Mircea. Biblioteca - memorie a cunoașterii. În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, Nr. 2, 2016, p. 33-35.
3. TÎRZIMAN, Elena. Patrimoniul documentar românesc - repere din activitatea Bibliotecii Naționale. În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, Nr. 6, 2010, p. 161-164.

Resurse electronice

1. Declarația de la Glasgow privind Bibliotecile. Serviciile de Informare și Libertatea Intelectuală. [online]. [accesat 21 aprilie 2022]. Disponibil la: <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/faife/publications/policy-documents/gldeclar-ro.pdf>.
2. Legea nr. 182 din 25 octombrie 2000 (republicată) privind protejarea patrimoniului cultural național mobil. Publicată în Monitorul Oficial, nr. 259 din 9.04.2014, art. 3, alin. 2, litera d și art. 4. [online]. [accesat 7 aprilie 2022]. Disponibil la: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/24761>
3. Legea bibliotecilor din 31 mai 2002 (republicată). [online]. [accesat 7 aprilie 2022]. Disponibil la: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/59203>
4. Legea nr. 544 din 12 octombrie 2001 (actualizată) privind liberul acces la informațiile de interes public. Publicat în Monitorul Oficial nr. 663 din 23 octombrie 2001. [online]. [accesat 7 aprilie 2022]. Disponibil la: https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2016/Transparenta/2016/544/LEGE_544-2001_actualizata-aug2016.pdf

5. Legea 186 din 9 mai 2003 (republicată) privind susținerea și promovarea culturii scrise. Publicat în Monitorul Oficial nr. 929 din 16 noiembrie 2006. [online]. [accesat 7 aprilie 2022]. Disponibil la: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/43774>
6. Ordinul nr. 2069 din 1 octombrie 1998 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecilor publice. Publicat în Monitorul Oficial nr. 431 din 13 noiembrie 1998. [online]. [accesat 7 aprilie 2022]. Disponibil la: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/16108>
7. Ordinul nr. 2062 din 9 iunie 2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestionarea și inventarierea documentelor specifice bibliotecilor publice. Publicat în Monitorul Oficial nr. 387 din 18 august 2000. [online]. [accesat 7 aprilie 2022]. Disponibil la: [https://www.lege-online.ro/lr-ORDIN-2062-2000-\(23830\)](https://www.lege-online.ro/lr-ORDIN-2062-2000-(23830))
8. Procedură operațională Achiziții Colectii speciale Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș. [online]. [accesat 15 octombrie 2021]. Disponibil la: <http://bjarges.adisan.ro:10081/index.php>
9. RACOVÎTEANU, Mihaela. Carta colecțiilor. În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*. Nr. 10, 2018, p. 294. [online]. [accesat 21 aprilie 2022]. Disponibil la: <https://www.proquest.com/docview/2216218166?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>
10. TÎRZIMAN, Elena. Biblioteca publică contemporană - reflexie socio-culturală a comunității deservite. În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, Nr. 2, 2021, p. 1-3. [online]. [accesat 21 aprilie 2022]. Disponibil la: https://www.bibnat.ro/dyn-doc/publicatii/Revista%20Biblioteca%202_2021_site.pdf

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Libertatea din spatele gratiilor: O descriere succintă a bibliotecilor din spațiul carceral (II)

Vlad BABEL, filolog
e-mail: vlad_babei@outlook.com

4. Modele de cooperare între biblioteca publică și cea carcerală

După cum precizăm și în prima parte a articolului, biblioteca este astăzi pusă în situația de a se reinventa și de a identifica modalități de a convinge finanțatorii și utilizatorii (activi și potențiali) că era digitală și avântul unei generații pentru care pixelii au înlocuit hârtia și cerneala nu înseamnă moartea serviciilor de bibliotecă. Așa cum biblioteca a suferit mutații semnificative de-a lungul secolelor, renunțând treptat la aura ezoterică ce o învăluia (îmi vine în minte, mai ales, biblioteca abației Melk, pe care Umberto Eco o ilustrează cu atâta măiestrie în *Numele trandafirului* drept un spațiu interzis celor neinițiați, un labirint înțesat de capcane gata oricând să-l ducă la pierzanie pe neofitul care îndrăznește să-i calce pragul) în favoarea unei viziuni democratice și neelitiste, centrate pe nevoile specifice ale fiecărui utilizator în parte, tot așa biblioteca trebuie astăzi să își concentreze eforturile pe ceea ce literatura de specialitate denumeste *outreach services*, adică programe și servicii prin care aceasta se poate implica mult mai activ în comunitate, mai ales în comunitățile marginalizate sau dezavantajate. Bibliotecile carcerale, așa cum au evidențiat majoritatea studiilor grupate în ultimul număr pe anul 2011 al revistei *Library Trends*, nu se numără decât în foarte puține cazuri printre prioritățile administrației penitenciarului, astfel că este cu atât mai necesar ca între bibliotecile publice și acestea să se dezvolte relații de solidaritate profesională, care să meargă dincolo de ocazionalele donații ale unor documente casate. Biblioteca publică are datoria morală de a face toate eforturile posibile pentru a veni în sprijinul nevoilor de informare și loisir ale populației penitenciare, care nu trebuie privite ca fiind cu nimic mai prejos decât cele ale populației generale; din contra, prin astfel de activități, biblioteca și-ar putea afirma în continuare prestigiul care i se cuvine.

În continuare, voi ilustra pe scurt principalele modele ale cooperării dintre bibliotecile carcerale și cele publice, așa cum au fost identificate de către Lisa Krolak în *Books beyond bars: The transformative potential of prison libraries* („Cărți în spatele gratiilor: potențialul transformator al bibliotecilor carcerale”).¹

Norvegia ne oferă un reper la care ar trebui să aspire cât mai multe țări în stabilirea unei legături de calitate între bibliotecile publice și cele carcerale, și anume *modelul bibliotecii carcerale ca filială a bibliotecii publice locale*. Mai exact, biblioteca din mediul penitenciar este considerată în Norvegia o parte din sistemul național de biblioteci, ceea ce înseamnă că aceasta este finanțată de către guvern prin intermediul unor acorduri între Biblioteca Națională a Norvegiei și autoritățile locale. Mai mult, bibliotecile carcerale au ca angajați bibliotecari calificați, ceea ce asigură o funcționare la nivel înalt a acestora. De asemenea,

cooperarea strânsă dintre biblioteca publică și cea carcerală înseamnă și un sistem de împrumut interbibliotecar bine pus la punct, astfel că deținutul are posibilitatea să acceseze fondul de documente al bibliotecii publice atunci când biblioteca penitenciarului nu dispune de titlul dorit. Autoarea remarcă însă că acest model - deși unul cu evidente beneficii atât în ceea ce privește nivelul de satisfacție a deținuților, cât și în reducerea incidenței cazurilor de recidivă, grație accentului pus pe reabilitare prin activități culturale - nu se bucură de o popularitate prea mare, existând doar puține țări care îl aplică la rândul lor (în Germania, de pildă, modelul poate fi întâlnit doar în orașul Bremen).

Biblioteca penitenciarului Romerike din Norvegia. Deținuții au acces la colecții care includ și materiale audio-video.

Sursa: <https://norwaytoday.info/culture/youve-heard-a-lot-about-norways-luxurious-prisons-heres-how-the-rooms-really-look/>

Un model mai popular este acela al *bibliotecii carcerale care funcționează în strânsă colaborare cu biblioteca publică locală*. Acesta poate fi întâlnit, spre exemplu, în Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, unde contextul social, politic și economic de la finele celui de-al doilea război mondial a pus piedici în calea unei organizări independente a sistemului carceral. Întrucât achiziționarea de noi publicații implica numeroase costuri considerabile, penitenciarele au ales să colaboreze cu bibliotecile locale și să le achite o taxă în schimbul furnizării de documente. Modelul a fost oficializat în 1964 și continuă să funcționeze și astăzi. De asemenea, un model similar poate fi întâlnit și în orașul Hamburg din Germania, unde bibliotecile publice centrale au câte un departament responsabil cu administrarea celor șase biblioteci carcerale din oraș și cu organizarea colecțiilor acestora.

Un alt model - probabil cel mai comun - este acela al unei *colaborări limitate între biblioteca publică și cea carcerală*. În Bulgaria, de pildă, răspunsurile oferite de către 13 biblioteci carcerale la un chestionar au arătat că doar două dintre acestea au avut relații de colaborare cu biblioteca publică locală, însă aceste interacțiuni au reprezentat inițiative proprii, și nu componente ale unui politici naționale. Un alt studiu din Croația a arătat că, din cele 23 de biblioteci carcerale studiate, doar 11 au interacționat cu biblioteca locală, de regulă atunci când aceasta trimitea către penitenciare documente casate. Alte țări care funcționează după acest model, identificate de către autoare, sunt Africa de Sud, unde închisorile colaborează rareori cu bibliotecile publice și doar în anumite condiții, și Columbia, unde bibliotecile carcerale pot beneficia de pe urma unui program de împrumut interbibliotecar inițiat de sistemul bibliotecilor publice din Bogota numit *Valiza umblătoare*, care presupune livrarea periodică de publicații.

Există, de asemenea, și un *model de administrare integral autonomă a bibliotecilor carcerale*, acestea funcționând izolat de bibliotecile publice locale, apelând în schimb la sprijin din partea unor organizații religioase, ONG-uri sau agenții de donații de carte. În Kuwait, de exemplu, nu există nicio formă de colaborare cu bibliotecile publice, nici măcar un sistem de împrumut interbibliotecar; pentru a putea funcționa, bibliotecile

Lansare de carte la un penitenciar din Ohio.

Sursa: <https://www.toledoblade.com/JeffGerritt/2015/02/22/Detroit-author-honors-civil-rights-legacy-in-county-jail.html>

din penitenciare apelează la donații din partea organizațiilor și instituțiilor, ceea ce duce, de cele mai multe ori, la colecții inadecvate, cu publicații uzate moral și fizic. Aceeași situație poate fi întâlnită și în țări precum India, Nigeria sau Ghana.

În fine, se mai poate vorbi și de *modelul bibliotecilor mobile* atunci când instituția penitenciară nu dispune de o bibliotecă proprie. În Nicaragua, *Bibliobuzul „Bertolt Brecht”* reprezintă un mod prin care atât deținuții, cât și cei aflați în zone rurale, școlile, fabricile și diverse instituții se pot bucura de servicii de bibliotecă. Un alt exemplu este oferit de *Biblioteca mobilă Ljubljana* din Slovenia, ce funcționează încă din 1974 și urmărește un traseu cu 47 de stații diferite, axată pe deservirea în special a grupurilor defavorizate, printre care și pe cea a populației penitenciare. Fiecare utilizator poate împrumuta, pe lângă documente tipărite, și documente audiovizuale, având

posibilitatea să își prelungească perioada de împrumut cu până la 75 de zile.

5. Funcțiile bibliotecii carcerale și rolurile bibliotecarului din spațiul carceral

Biblioteca publică este (sau ar trebui să reprezinte) cea mai democratică instituție dintr-o societate: centru al comunității, biblioteca modernă asigură în mod nediscriminatoriu accesul la informație, stimulează și hrănește curiozitatea intelectuală prin produsele, serviciile și activitățile culturale pe care le pune la dispoziția utilizatorilor și constituie un spațiu menit să promoveze dialogul, schimbul intercultural de experiențe și idei, contribuind la diseminarea unor valori fundamentale pentru funcționarea optimă a oricărei societăți. Toate aceste responsabilități ale bibliotecii nu trebuie să se limiteze doar la un anumit segment al populației - la cel privilegiat, care are posibilitatea de a accesa oricând serviciile de bibliotecă. Deși biblioteca are porțile deschise pentru fiecare cetățean, există grupuri care, din diverse motive, nu se pot bucura de experiența pe care o oferă biblioteca. Un astfel de grup îl reprezintă persoanele din penitenciare - în acest caz, biblioteca are obligația de a-și extinde serviciile, de a veni în sprijinul acestora.

După cum am menționat deja, factorul care a stat la originea introducerii bibliotecilor - în accepțiunea lor curentă - în penitenciare a fost mutația din viziunea societăților moderne asupra rolului sistemului carceral: dacă inițial închisorile erau văzute strict ca un spațiu al pedepsei, un loc în care deținutul nu avea dreptul la informare și divertisment, iar lectura, atunci când era posibilă, era văzută mai degrabă ca o formă de răsplată pentru buna purtare, începând cu a doua jumătate a secolului al XX-lea (și în concordanță cu cele enunțate în *Declarația Universală a Drepturilor Omului*) închisorile au început să fie considerate spații ale reabilitării, ale educării și ale unei utilizări judicioase a timpului.²

„Ghidul pentru serviciile de bibliotecă destinate deținuților” (*Guidelines for library services to prisoners*) subliniază rolul pe care biblioteca trebuie să îl aibă în mediul carceral: este necesar, înainte de toate, ca aceasta să ofere deținuților oportunități de alfabetizare și să încurajeze educația permanentă, dar și să îi ajute pe aceștia să își satisfacă propriile nevoi culturale și de divertisment.³ În *Carta cititorului*, elaborată în anul 1994 de Comitetul Internațional al Cărții și de Asociațiile Internaționale ale Editorilor și publicată de UNESCO, lectura este descrisă ca fiind un drept universal.⁴ Astfel, cu toate că deținuții sunt

privați de anumite drepturi și libertăți, drepturile la lectură și la educație continuă să fie valabile și în regim carceral, iar biblioteca din unitatea penitenciară trebuie să își mențină statutul de instituție democratică prin excelență și, potrivit recomandărilor din „Ghidul pentru serviciile de bibliotecă destinate deținuților”, aceasta trebuie să asigure un grad de normalitate într-un mediu închis, în care indivizii să își poată urmări în continuare propriile interese. De asemenea, așa cum precizează autorii unui articol care cercetează situația bibliotecilor carcerale din țările scandinave, biblioteca reprezintă în acest mediu o fereastră către lumea exterioară, un mijloc prin care deținuții pot fi stimulați intelectual și afectiv și prin care pot rămâne la curent cu ultimele noutăți dintr-o lume care parcurge un ritm de dezvoltare fulminant.⁵ Rolul important pe care îl are biblioteca în crearea unei punți

de legătură între interior și exterior este accentuat și de autorii volumului *Library Services to the Incarcerated: Applying the Public Library Model in Correctional Facility Libraries* („Servicii de bibliotecă pentru deținuți: aplicarea modelului bibliotecii publice la bibliotecile din unitățile penitenciare”): aceștia menționează că, mai ales în cazul deținuților închiși pe termen lung, biblioteca trebuie să îi echipeze cu toate competențele necesare reintegrării lor sociale, profesionale, familiale etc.⁶

În cadrul aceluiași articol, autorii enumeră o serie de servicii și produse pe care bibliotecile din penitenciare le pot oferi utilizatorilor lor specifici: materiale de lectură, vizuale și audio educative și de divertisment; materiale și cursuri centrate pe diverse subiecte, precum educație parentală, comunicare interpersonală, limbi străine, educație pe teme juridice, drepturi civile; resurse pentru cei care se află în căutarea unui serviciu etc. Toate aceste servicii pe care este necesar să le furnizeze o bibliotecă din mediul carceral reliefează principala funcție care stă la baza organizării activității oricărei astfel de bibliotecii - *funcția educativă*. Această funcție, așa cum atrage atenția David Atchoarena, directorul *Institutului UNESCO pentru Învățarea pe tot parcursul vieții* în prefața la *Books beyond bars: The transformative potential of prison libraries*, este cu atât mai importantă cu cât deținuții reprezintă o țință majoră a discriminării pe toate planurile și în special a discriminării privind dreptul la educație.⁷ Întrucât cea mai mare parte din populația penitenciară provine din medii socio-economice precare și are un nivel educațional scăzut, întâmpinând adesea dificultăți în ceea ce privește scrisul și cititul, biblioteca ar trebui să se asigure că perioada de timp pe care fiecare deținut o petrece în închisoare nu va însemna o continuă alienare a acestuia față de cultură și educație; în schimb, întreaga perioadă de detenție trebuie să se transforme într-un prilej de însușire sau dezvoltare a unor competențe, atitudini și valori fundamentale, care să le asigure deținuților o tranziție lină spre reintegrarea lor socială și care să le deschidă oportunități de angajare.

Având în vedere că trăim într-o eră digitală, în care un bagaj redus de competențe în domeniul IT aduce cu sine mari limitări pe plan profesional, educațional și social, bibliotecile carcerale ar trebui să facă din asigurarea accesului la noile tehnologii de informare și comunicare o prioritate. După cum sublinia și Carole Bowe, conceptul de diviziune digitală - o formă de inegalitate socială care se traduce prin accesul neuniform la internet și la tehnologii informaționale moderne - se aplică foarte bine situației actuale din penitenciare, unde deținuții nu au în general posibilitatea de a beneficia de avantajele oferite de TIC.⁸ Pentru a putea contribui la asigurarea egalității de șanse a deținuților, este necesar ca biblioteca penitenciarului să aibă și *funcția de centru de alfabetizare digitală*. Avantajele implementării unor tehnologii moderne vor fi vizibile și pentru angajații penitenciarului. Astfel, bibliotecarii se pot folosi de aceste dotări pentru administrarea eficientă a colecțiilor, pentru realizarea împrumutului interbibliotecar, pentru a răspunde diverselor cerințe de informare prin intermediul e-mail-ului și pentru a putea comunica cu alte biblioteci și furnizori de carte, în timp ce deținuții pot accesa catalogul online al bibliotecii carcerale și al celor partenere și pot beneficia de acces la

resurse educative sau de divertisment. Asigurarea de servicii informaționale moderne în bibliotecile carcerale se recomandă chiar în ghidul elaborat de IFLA, care subliniază importanța menținerii serviciilor din bibliotecile aparținând sistemului carceral la un nivel comparabil cu cele publice.⁹ Implementarea unor astfel de servicii presupune însă o seamă de inconveniente: pe de o parte, bibliotecile carcerale ar avea nevoie de fonduri importante pentru a putea asigura dotarea bibliotecilor cu aparatură costisitoare și întreținerea acesteia, iar pe de altă parte deținuții se pot folosi de internet în scopuri ilicite.

Un bun exemplu de folosire a tehnologiilor moderne de comunicare și informare în bibliotecile carcerale este oferit de India: în penitenciarul de femei „Tihar” din Delhi, conducerea a dezvoltat o bibliotecă digitală ce poate fi accesată prin intermediul calculatoarelor și a tabletelor puse la dispoziția deținuților. De asemenea, unele penitenciare indiene îi încurajează pe deținuți să utilizeze calculatoarele dotate cu acces la internet pentru a se putea înscrie la cursuri în regim online și pentru a accesa diverse manuale și publicații educative. Germania, de asemenea, se numără printre țările care pun mare preț pe furnizarea serviciilor online pentru deținuți: în acest sens, în anul 2004 a fost creată o platformă electronică educativă numită „elis”, ce funcționează ca o colecție de resurse digitale - atât online, cât și offline - stocate în formate diverse. De asemenea, „elis” are

Deținuți fotografiați în biblioteca unui penitenciar din Illinois, participând la o competiție internațională online de șah.

Sursa: <https://www.chicagotribune.com/news/breaking/ct-cook-county-jail-chess-20190806-aio7xgvv5rfajjx24jhxtel2la-story.html>

meritul de a oferi infrastructura tehnică ce permite accesul la resursele digitale din mediul online în condiții sigure, eliminând riscul ca deținuții să folosească internetul în alte scopuri decât cele educative. O formă similară de acces limitat la internet se regăsește și în anumite penitenciare belgiene - de pildă, grație proiectului *PrisonCloud*, deținuții pot accesa servicii TV, filme, oportunități de e-learning și resurse educative, precum și anumite site-uri ce țin de sănătate, de educație sau motoare de căutare de locuri de muncă.¹⁰ Astfel, deși accesul nelimitat la internet aduce cu sine o serie de riscuri, este important ca bibliotecile carcerale să se orienteze măcar spre furnizarea de servicii limitate, prin intermediul unor platforme offline sau chiar online, însă dotate cu anumite filtre restrictive. În acest fel, pe lângă faptul că

aceste tehnologii le permit deținuților să rămână conectați la evenimentele din afara penitenciarului, aceștia pot dobândi sau își pot rafina competențe digitale, ajutându-i astfel să se integreze pe piața muncii după executarea sentinței.

Totodată, dacă aspectele menționate până acum au în vedere avantajele practice, tangibile ale educației în penitenciar prin intermediul serviciilor furnizate de biblioteci, trebuie avute în vedere și transformările interioare pe care bibliotecile le pot genera. Lisa Krolak precizează că biblioteca din mediul carceral „oferă deținuților un nivel de libertate care catalizează competențe responsabile, orientate spre sine, de luare a deciziilor. Mai exact, având libertatea de a alege să utilizeze serviciile de bibliotecă și de a selecta individual documentele, deținuții resimt o apreciere pentru propria persoană. Biblioteca din mediul carceral le reamintește că există încă aspecte ale vieții lor asupra cărora dețin controlul”.¹¹ Aceeași viziune este regăsită și într-un document emis în anul 1990 de Consiliul European, intitulat *Educația în penitenciar*: „Cartea este un instrument cultural, dar este și ceva personal, care deschide drumul către lumea exterioară. În mediul carceral, este un mijloc de ocrotire a intimității. Alegerea unei cărți dintr-o bibliotecă adecvată dă posibilitatea deținuților să își exerseze autonomia”.¹² Astfel, se poate afirma că biblioteca deține și un important rol terapeutic, ce îi ajută pe deținuți să nu se simtă izolați de lumea exterioară sau privați de orice formă de autonomie. Un studiu foarte interesant care pune accentul pe funcția terapeutică a bibliotecii și a lecturii în penitenciare îi aparține lui Jane Garner.¹³ Abordând o perspectivă fenomenologică, autoarea analizează răspunsurile a 27 de deținuți din șapte închisori australiene pentru a identifica modurile în care lectura în penitenciare poate servi drept instrument de evadare din rutina vieții carcerale. Aproape toate răspunsurile celor intervievați au subliniat faptul că biblioteca reprezintă un spațiu care le oferă un sentiment eliberator, o alternativă providențială la zgomotul, frustrarea și angoasele cotidiene, un loc în care aceștia se pot descătușa de chingile unei realități anoste și opresive. Astfel, deținuții pot „evada” în două moduri: fizic, prin deplasarea la biblioteca instituției penitenciare, și psihic, grație forței de imersiune a lecturii. Totodată, autoarea arată într-un alt studiu că timpul, în cantități mari nestructurate, poate fi o sursă de frustrare, depresie și de comportamente distructive. Astfel, lectura și activitățile educative desfășurate în bibliotecile carcerale constituie modalități prin care deținuții pot structura în mod judicios timpul, luptând așadar împotriva senzației de futilitate și vid interior.

Pe lângă funcțiile educativă și terapeutică, se mai poate vorbi și de funcțiile socială și de loisir ale bibliotecilor carcerale. Ca spațiu neutru, simbol al libertății și al egalității de șanse în cadrul închisorii, biblioteca din mediul penitenciar are rolul de a asigura un climat propice socializării și de a propune diverse programe și activități în care să implice un număr cât mai mare de deținuți. Spațiul carceral, prin natura sa restrictivă, reprezintă un mediu ce poate determina apariția depresiei, a ostilității, a nesiguranței și a unor tipare de gândire auto-distructive, iar biblioteca trebuie să contribuie la preîntâmpinarea sau ameliorarea oricăror aspecte ce pot afecta calitatea vieții deținuților. Astfel, în mod similar cu bibliotecile publice, a căror activitate nu se limitează doar la ceea ce ține de carte, bibliotecile carcerale trebuie să implementeze diverse programe care să favorizeze crearea unui sentiment de colegialitate între deținuți și oportunități de socializare și destindere. În lucrarea *Library Services to*

the Incarcerated: Applying the Public Library Model in Correctional Facility Libraries se oferă suficiente exemple de astfel de activități ce pot fi organizate în cadrul bibliotecii din penitenciar: de exemplu, bibliotecarii pot organiza cluburi de lectură, concursuri de literatură, de desen și muzică, piese de teatru, concursuri de cultură generală, sesiuni de dezbateri pe diferite teme, proiecții de filme etc.¹⁴ Mai mult, bibliotecile carcerale pot colabora cu alte instituții și organizații locale în dezvoltarea unor programe, pot organiza conferințe cu invitați din mai multe domenii și pot chiar încheia parteneriate cu voluntari dispuși să contribuie la educația deținuților.

În ceea ce privește personalul care lucrează într-o bibliotecă din spațiul carceral, trebuie precizat că în prezent nu există programe de formare specializate pe această ramură. Cu toate că viziunea dominantă este aceea că biblioteca penitenciarului trebuie să imite cât mai precis modelul bibliotecilor publice, există și puncte de vedere care nuanțează acest ideal, unele dintre ele putând părea, la o primă vedere, chiar paradoxale sau contraproductive. De exemplu, Carole Bowe, autoarea studiului despre perspectivele actuale asupra bibliotecilor carcerale britanice, este de părere că bibliotecarii din închisori trebuie să se dezvețe, într-o anumită măsură, de modelul de relaționare cu utilizatorii existent în bibliotecile publice; cu alte cuvinte, aceștia trebuie să adopte o atitudine profesională detașată și austeră, pentru a preîntâmpina situațiile în care deținuții ar putea să abuzeze de disponibilitatea bibliotecarului.¹⁵ Spre deosebire de bibliotecile publice, cele carcerale au în majoritatea covârșitoare a cazurilor un singur bibliotecar care se ocupă în întregime de toate activitățile specifice de bibliotecă (pentru a descrie această situație, Vibeke Lehmann folosește sintagma de *one-person operations*¹⁶) și care este nevoit să lucreze cu resurse limitate și în condiții restrictive, atât din cauza spațiului limitat, cât și din pricina măsurilor de securitate. În acest caz, este de la sine înțeles de ce anumiți specialiști recomandă bibliotecarilor carcerali prudență și vigilență maxime, însă este nevoie să adăugăm că o astfel de sugestie nu trebuie să intre într-o relație conflictuală cu misiunea de bază a bibliotecii din închisori, anume aceea de a propune deținuților o alternativă atractivă față de realitatea sufocantă a penitenciarului și de a-i sădi gustul pentru lectură și cunoaștere, contribuind la formarea unui utilizator activ al serviciilor de bibliotecă, care va continua să frecventeze și biblioteca publică după ispășirea pedepsei.

Așadar, este foarte important ca bibliotecarul să se asigure că spațiul pe care îl coordonează oferă sentimentul unui mediu deschis, confortabil, relaxant; în alte cuvinte, biblioteca trebuie să reprezinte o oază în cadrul instituției penitenciare. Aceasta implică, pe lângă o bună cunoaștere a domeniului biblioteconomic, pregătire pedagogică și psihologică, cunoștințe în noțiuni de criminologie, asistență socială și consiliere. De asemenea, referitor la profilul psihologic al bibliotecarului din închisoare, acesta „trebuie să dezvolte calități precum flexibilitate, inteligență emoțională, fermitate, toleranță puternică pentru stres și răbdare excepțională. Ca furnizori de servicii, bibliotecarii din închisori trebuie să interacționeze cu deținuții a căror viață este produsul unor situații culturale și personale diferite - atât din trecut, cât și din prezent -, cu personalități și competențe diferite. Așadar, spațiul bibliotecii carcerale poate fi util doar dacă cei pe care trebuie să îi servească se simt în largul lor, încrezători și apreciați”.¹⁷

În ciuda recomandărilor IFLA privind necesitatea angajării de bibliotecari cu studii de specialitate, se pare că, la nivel internațional, această situație se regăsește în foarte puține țări

- Norvegia și Olanda sunt singurele exemple de astfel de state incluse în *Books beyond bars: The transformative potential of prison libraries*. În majoritatea țărilor, bibliotecile sunt conduse de diverși angajați ai penitenciarului, care au și alte răspunderi, pe lângă furnizarea serviciilor de bibliotecă. De asemenea, în unele biblioteci carcerale chiar deținuții au posibilitatea să contribuie, în diverse moduri, la funcționarea lor.¹⁸ În Australia, de pildă, cea mai mare parte din activitățile de bibliotecă este realizată de către deținuți; această situație se întâlnește și în biblioteca din cea mai mare închisoare din Ghana, închisoarea Nsawam. În Turcia, bibliotecile carcerale se află în grija educatorilor, însă deținuții care au un nivel educațional corespunzător pot să îi ajute pe aceștia. Absența unor bibliotecari specializați care să asigure servicii bibliotecare de calitate rămâne astăzi una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă bibliotecile carcerale. În Franța, în urma unui raport din anii 1980 care a evidențiat problema slabei organizării a bibliotecilor din penitenciare, guvernul a hotărât să rezolve această situație angajând în penitenciare bibliotecari profesioniști care să reformeze bibliotecile carcerale după modelul celor publice și să dezvolte în închisori o cultură a lecturii. Cu toate că acești bibliotecari nu lucrează în penitenciare cu normă întreagă, munca lor a condus la o revitalizare a bibliotecii carcerale franceze. Problema lipsei bibliotecarilor calificați poate fi rezolvată și după modelul german din orașele Köln și Münster, unde, câte un bibliotecar cu studii de specialitate coordonează activitatea mai multor biblioteci carcerale, asigurând îndrumarea metodologică a personalului însărcinat cu munca de bibliotecă, familiarizarea acestuia cu aplicațiile software utile în gestionarea unei biblioteci, precum și cu principiile de dezvoltare și comunicare a colecțiilor.

6. Concluzii

În ultimii zece ani s-a putut remarca o creștere timidă a interesului specialiștilor internaționali din domeniul biblioteconomiei și al științei informării față de bibliotecile carcerale. Cele zece studii care compun ultimul volum pe anul 2011 al revistei *Library Trends* au fost completate de broșura Lisei Krolak, publicată în anul 2019 sub egida Institutului UNESCO pentru Învățarea pe tot parcursul vieții, și de un volum editat de Jane Garner în colecția *Advances in Librarianship*, publicat în luna septembrie a anului 2021, care contribuie cu 16 noi perspective internaționale asupra locului ocupat de biblioteca penitenciarului în instituția-gazdă și în societate. În introducerea acestui volum¹⁹, editorul atrage însă atenția că numărul de studii care abordează această temă este îngrijorător de mic: între 1970 și 2020 au fost identificate doar 380 de astfel de articole indexate în *Library and Information Science Abstracts* (LISA), iar numărul acestora a scăzut la 120 atunci când au fost selectate doar cele cu evaluare *inter pares*. Carole Bowe, autoarea articolului despre bibliotecile carcerale din Marea Britanie, subliniază faptul că indivizii care nu citează deloc sunt predispuși să comită infracțiuni și să fie încarcerați și că acel segment al populației penitenciare care nu citește - adică aproape jumătate din numărul total al deținuților - ajunge să comită alte infracțiuni după eliberare și să fie din nou privat de libertate.²⁰ În aceste condiții, lipsa unui interes susținut față de bibliotecile carcerale pare greu explicabilă. Probabil că primul pas spre valorizarea adecvată a acestora îl reprezintă scoaterea bibliotecii carcerale din vidul în care se află în prezent. Așa cum

am arătat, există foarte puține țări în care relațiile de cooperare între biblioteca publică și cea carcerală merg dincolo de donații ocazionale de materiale; mai mult, persistă încă falsa credință că biblioteca penitenciarului este doar o anexă, un element secundar, un spațiu pe care deținuții oricum nu sunt capabili să îl aprecieze. Odată ce astfel de prejucții sunt eradicate și atunci când bibliotecile publice își vor asuma responsabilitatea de a veni în sprijinul bibliotecilor carcerale prin programe și inițiative țintite pe nevoile complexe ale populației penitenciare, se va putea crea cadrul necesar pentru exploatarea optimă a potențialului transformator al acestor structuri.

Biblioteca penitenciarului Norgerhaven din Olanda.

Sursa: <https://www.dw.com/en/netherlands-norway-go-dutch-on-prisons/a-19262458>

Avantajele existenței unei biblioteci în cadrul fiecărui penitenciar sunt evidente. Cel mai vizibil avantaj este cel legat de potențialul educațional al acestora: asigurând accesul la materiale și activități educative, bibliotecile constituie un spațiu în care deținutul poate dobândi noi competențe, atitudini, valori și se poate pregăti pentru reintegrarea sa în plan social, familial, profesional. Totodată, bibliotecile îndeplinesc și o funcție de socializare, acestea reprezentând un spațiu democratic, al dialogului, al dezbaterii și al împărtășirii experiențelor personale. Întrucât populația penitenciară este una cu caracter puternic eterogen, biblioteca poate deveni mediul în care, socializând, deținuții pot învăța să devină mai toleranți, mai deschiși față de ideea de pluralism cultural și mai puțin înclinați spre stereotipizarea Celuilalt. Nu în ultimul rând, așa cum sugerează și metafora din titlul acestui articol, biblioteca din mediul carceral are un puternic rol terapeutic, reprezentând o modalitate de „evadare” din cotidian.

Contextul pandemic ne-a obligat pe toți să medităm mai intens ca niciodată asupra noțiunilor de libertate individuală și responsabilitate socială, iar pentru mulți mediul online a început să fie perceput ca un refugiu, o formă de a evada dintr-o realitate devenită subit restrictivă și intimidantă. Populația carcerală nu dispune de acest lux - restricțiile constituie, pentru aceasta, norma. Poate că în acest context ar trebui să acordăm o atenție sporită bibliotecii carcerale ca unică fereastră spre realitatea dincolo de gratii și de ziduri și să conștientizăm faptul că, într-o eră a inovațiilor tehnologice și a realităților virtuale, lectura rămâne în continuare cel mai accesibil, mai sigur și mai eficient instrument de explorare a universurilor, deopotrivă reale și ficționale.

Note:

1. Lisa Krolak. *Books beyond bars: The transformative potential of prison libraries*. UNESCO Institute for Lifelong Learning, Hamburg, 2019, p. 37-39
2. Vibeke Lehmann and Joanne Locke, *Guidelines for library services to prisoners (3rd Edition)*, The Hague IFLA Headquarters, 2005, p. 4.
3. Ibid.
4. Ibid, p. 5.
5. H. K. Ljødal, Erlend, Ra. *Op cit.*, p. 473.
6. Sheila Clark, Erica MacCreagh. *Library Services to the Incarcerated: Applying the Public Library Model in Correctional Facility Libraries*, Libraries Unlimited, 2005.
7. Lisa Krolak. *Op. cit.*, p. 4.
8. Carole Bowe. *Op. cit.*, p. 441.
9. Vibeke Lehmann and Joanne Locke, *Guidelines for library services to prisoners (3rd Edition)*, The Hague IFLA Headquarters, 2005, p. 9.
10. Lisa Krolak. *Op. cit.*, p. 33-36.
11. Lisa Krolak. *Op. cit.*, p. 14.
12. *Educația în penitenciar, Recomandarea nr. R(89) 12 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, adoptată la data de 13 octombrie 1989 și expunerea de motive*; (trad. Ștefan Cristina), Strasbourg, 1990, p. 39.
13. Jane Garner. Experiencing time in prison: the influence of books, libraries and reading. In: *Journal of Documentation*, vol. 76, nr. 5, 2020, p. 1033-1050.
14. Sheila Clark, Erica MacCreagh. *Op. cit.*, p. 189.
15. Carole Bowe. *Op. cit.*, p. 436.
16. Vibeke Lehmann. Challenges and Accomplishments in U.S. Prison Libraries. In: *Library Trends*, vol. 59, nr. 3, 2011, p. 495.
17. Lisa Krolak. *Op. cit.*, p. 28.
18. Ibid.
19. Jane Garner. „Introduction”. In: Jane Garner (ed.), *Exploring the Roles and Practices of Libraries in Prisons: International Perspectives*, Advances in Librarianship, vol. 49, Emerald Publishing Limited, 2021.
20. Carole Boww. *Op. cit.*, p. 437.

Bibliografie:

1. Bible-only reading at US jail. In: *The Sydney Morning Herald*, 2011. [accesat 11 noiembrie 2021]. Disponibil la: <https://www.smh.com.au/world/bibleonly-reading-at-us-jail-20110415-1dhe5.html>
2. CARP, Simion; CARP, Elena. *Lectura ca metodă și formă de corectare și reeducare a condamnaților*. În: *Criminalitatea în spațiul Uniunii Europene și al Comunității Statelor Independente: evoluție, tendințe, probleme de prevenire și combatere: (Materialele conferinței științifico-practice internaționale, 12-13 iunie 2012)*. Chișinău, 2012, p. 30-37.
3. CLARK, Sheila; MACCREAIGH, Erica. *Library Services to the Incarcerated: Applying the Public Library Model in Correctional Facility Libraries*. Libraries Unlimited, 2005.
4. COSTANZO, Emanuela; MONTECCHI, Giorgio. Prison Libraries in Italy (trad. Eda Derhemi). In: *Library Trends*, nr. 3, 2011, p. 509-519.
5. CRAMARD, Odile. The Long Development of Prison Libraries in France (trad. Kevin McLoughlin). In: *Library Trends*, nr. 3, 2011, p. 544-562.
6. *Educația în penitenciar, Recomandarea nr. R(89) 12 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, adoptată la data de 13 octombrie 1989 și expunerea de motive* (trad. Ștefan Cristina). Strasbourg, 1990. [accesat 7 noiembrie 2021]. Disponibil la: https://www.epea.org/wp-content/uploads/Educatia_in_penitenciar.pdf
7. GARNER, Jane. Introduction. In Jane Garner (ed.), *Exploring the Roles and Practices of Libraries in Prisons: International Perspectives*, Advances in Librarianship, vol. 49. Emerald Publishing Limited, 2021, p. 1-7.
8. GARNER, Jane. Australian Prison Libraries: A Study of Existing Knowledge and Recent Findings. In: *Journal of the Australian Library and Information Association*, nr. 4, 2017, p. 331-343.
9. GARNER, Jane. *Experiencing time in prison: the influence of books, libraries and reading*. In: *Journal of Documentation*, vol. 76, nr. 5, 2020, p. 1033-1050.
10. *Hotărârea nr. 157 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 245/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*. [accesat 10 noiembrie 2021]. Disponibil la: <http://anp.gov.ro/wp-content/uploads/sites/37/rapoarte/hg%20157%20-%20extras.pdf>
11. IOSIF, Adriana. Biblioteca Penitenciarului Rahova din București. În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, nr. 11, 2015, p. 335-337.
12. KROLAK, Lisa. *Books beyond bars: The transformative potential of prison libraries*, UNESCO Institute for Lifelong Learning: Hamburg, 2019.
13. LĂUTARU, Andrada. Niște deținuți din Jilava mi-au vorbit despre cele mai citite cărți din spatele gratiilor. În: *Vice*, 2016. [accesat 11 noiembrie 2021]. Disponibil la: <https://www.vice.com/ro/article/78vq5y/ce-citesc-detinutii-romani>
14. LEHMANN, Vibeke. Challenges and Accomplishments in U.S. Prison Libraries. In: *Library Trends*, vol. 59, nr. 3, 2011, p. 490-508.
15. LEHMANN, Vibeke; LOCKE, Joanne. *Guidelines for library services to prisoners (3rd Edition)*. The Hague, IFLA Headquarters, 2005.
16. LJØDAL, Hilde Kristin; RA, Erlend. Prison Libraries the Scandinavian Way: An Overview of the Development and Operation of Prison Library Services. In: *Library Trends*, nr. 3, 2011, p. 473-489.
17. MÄKINEN, Ilkka. Libraries in Hell: Cultural Activities in Soviet Prisons and Labor Camps from the 1930s to the 1950s. In: *Libraries & Culture*, nr. 2, 1993, p. 117-142.
18. NAKANE, Kenichi. “Prison Libraries” in Japan: The Current Situation of Access to Books and Reading in Correctional Institutions (trad. Setsuko Noguchi). In: *Library Trends*, nr. 3, 2011.
19. PESCHERS, Gerhard. Books Open Worlds for People Behind Bars: Library Services in Prison as Exemplified by the Münster Prison Library, Germany’s “Library of the Year 2007” (trad. Anna Patterson). In: *Library Trends*, nr. 3, 2011, p. 520-543.
20. ŠIMUNIĆ Zrinka; TANACKOVIĆ Sanjica Faletar; BADURINA Boris. Library services for incarcerated persons: A survey of recent trends and challenges in prison libraries in Croatia. In: *Journal of Librarianship and Information Science*, vol. 48, nr. 1, 2016, p. 72-89.
21. STEVENS, Tony; USHERWOOD, Bob. The Development of the Prison Library and its Role within the Models of Rehabilitation. In: *The Howard Journal*, nr. 1, 1995, p. 45-63.
22. ZYBERT, Elżbieta Barbara. Prison Libraries in Poland: Partners in Rehabilitation, Culture, and Education. In: *Library Trends*, nr. 3, 2011, p. 409-426.

191 de ani de la adoptarea Regulamentului Organic al Țării Românești, primul act cu valoare de lege fundamentală

Gabriela TOMESCU

Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș. Secția Colecții Speciale
e-mail: gabitomescu74@gmail.com

Anul acesta se împlinesc 191 de ani de la adoptarea Regulamentului Organic al Țării Românești, primul act cu valoare de lege fundamentală, ce a instituit pentru prima dată principiul separației puterilor în stat, deschizând astfel calea spre modernizarea societății românești, dar și pentru realizarea unirii Principatelor Române.

Condițiile premergătoare adoptării „Regulamentului Organic al Țării Românești”

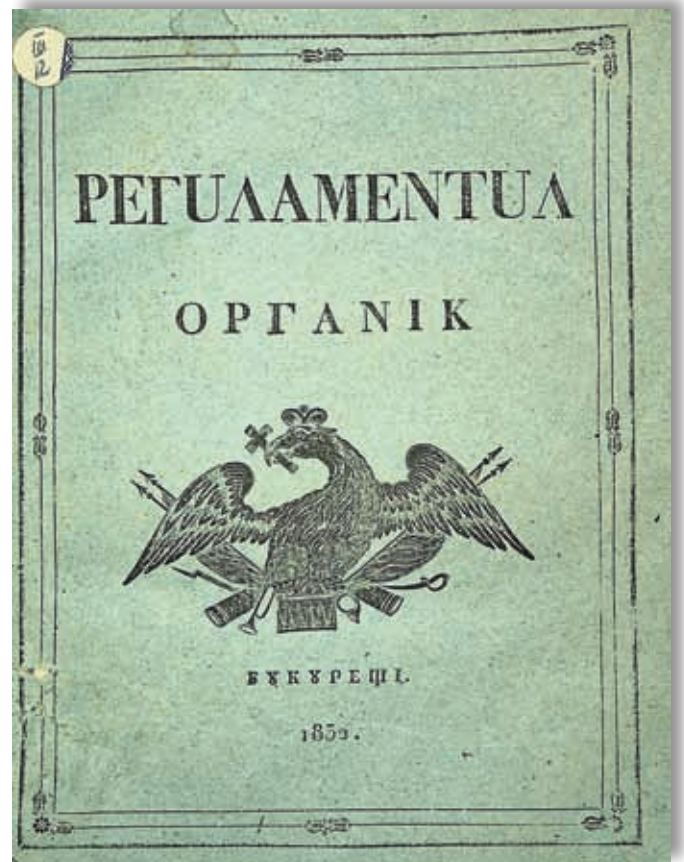
În urma războiului ruso-turc din 1828-1829, încheiat cu victoria Imperiului Rus asupra celui Otoman, a fost ratificat Tratatul de pace de la Adrianopol, semnat pe 14 septembrie 1829. Prin acest Tratat de pace, Rusia a devenit putere protectoare a Principatelor Române, fiind limitată suzeranitatea Imperiului Otoman, manifestată, în continuare, prin plata tributului și confirmarea domniilor. Pentru Principatele Române, tratatul prevedea recunoașterea domniei pe viață a principilor aleși, fixa hotarul dintre Imperiul Otoman și Muntenia, pe talvegul Dunării și prevedea restituirea către Țara Românească a raialelor Brăila, Giurgiu și Turnu Măgurele. De asemenea, tratatul stipula, în mod expres, adoptarea, pentru cele două țări române, a unor reglementări interne care să se constituie în adevărate legi fundamentale.

Astfel, în perioada 1828-1834, când Principatele Române s-au aflat sub ocupație militară rusă, două comisii boierești: una în București (constituită din banul Grigore Băleanu și vornicul Gheorghe Filipescu - numiți de imperiul rus; logofătul Ștefan Bălăcean și hatmanul Alexandru Vilara - aleși de Adunarea Obștească a Valahiei) și, o alta din Iași, au redactat pentru Țara Românească și, respectiv, pentru Moldova primele legi fundamentale cu rol de Constituție, numite „Regulamente Organice”. Acestea conțineau prevederi asemănătoare pentru cele două țări române și au fost adoptate în 1831 în Țara Românească și în 1832, în Moldova.

Pentru îndeplinirea măsurilor stabilite prin Tratatul de la Adrianopol, Nicolae I, țarul Rusiei trimite în Țara Românească (14 septembrie 1829), pe contele Pavel Kiseleff, ofițer energic și bun administrator. Abia în luna noiembrie 1829, guvernatorul rus Kiseleff ajunge la București, preluându-și funcția. De atunci și până la sfârșitul mandatului său, Pavel Kiseleff a avut puteri aproape nelimitate, în organizarea vieții publice și politice în Țara Românească și Moldova.

Această stare de fapt este relatată pe larg de cunoscutul istoric și filolog August Treboniu Laurian, în cartea sa „Istoria Românilor”, Partea a III-a, Cartea a III-a „De la Constantinu Ipsilante și Alessandru Murusu pîno în dilele nostre”, „Secțiunea XIX. Rugulamente Organice”, p.598: „Commissiunile pentru redigerea regulamentelor organice

se adunaseră încă în 29 Iuliu <1829> suptu președinția consulelui rusescu Mințiaki, însă nu putură termina lucrulu din cauza multelor modificări cerute de cabinetulu rusescu, pîno cându veni în luna lui Nouembre generariulu Kisselevu, în calitate de președinte plenipotențiaru pentru amendou principatele.”

Regulamentul Organic al Țării Românești
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș.
Fond Colecții Speciale

Așadar, cea mai importantă realizare a guvernatorului Pavel Kiseleff a fost, fără îndoială, elaborarea unei legi fundamentale pentru fiecare principat. Regulamentele organice au fost rezultatul unei strânse colaborări dintre autoritățile rusești și boierii români.

În ansamblul lor, Regulamentele Organice au deschis calea unor profunde transformări în principate.

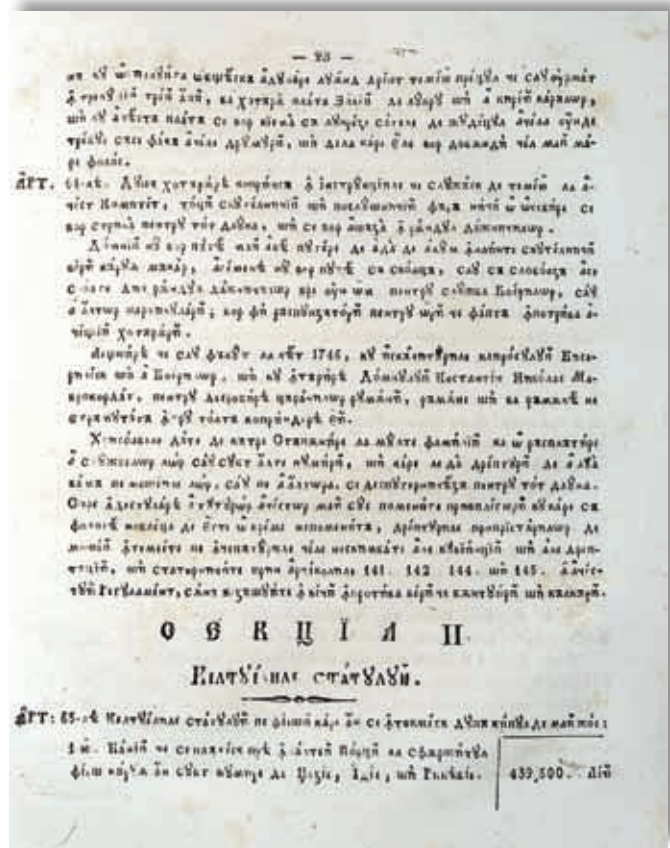
Principiul separării puterilor în stat și alegerea Domnului

O prevedere nouă, modernă, ce urma să aducă Țara Românească și Moldova în rândul țărilor europene avansate din punct de vedere al adoptării ideilor progresiste ale epocii, era introducerea principiului separării puterilor în stat.

Potrivit acestui principiu, puterea executivă era exercitată de domnitor și de Sfatul Domnesc, puterea legislativă era reprezentată de Adunarea Obștească Ordinară, iar cea judecătorească, urma să se exercite prin instanțele de judecată și prin Înalțul Divan Domnesc, ca instanță supremă.

Puterea legislativă o dețineau în comun Domnul și Adunarea Obștească Ordinară. Domnul avea inițiativă legislativă și sancționa legile, iar Adunarea Obștească Ordinară vota legile și stabilea impozitele.

În Țara Românească, Adunarea Obștească Ordinară avea, (potrivit art. 45 din Regulamentul Organic al Valahiei) 42 de membri: 3 membri de drept; 20 boieri de rangul I; 18 boieri aleși dintre boierii fiecărui județ și un reprezentant al Craiovei. Membrii aleși aveau un mandat de 5 ani (art. 45 din Regulamentul Organic al Valahiei).

O pagină din Regulamentul Organic al Țării românești
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș.
Fond Colecții Speciale

Potrivit prevederilor Regulamentului Organic, Domnul era ales pe viață de Adunarea Obștească Extraordinară convocată special pentru acest eveniment. Astfel, în articolul 26 al Regulamentului Organic, la Secțiunea a III-a, intitulată „Chipul alegerii Domnului”, se prevedea: „Domnul se orânduiește pentru toată viața lui. El trebuie să aibă vârstă de patruzeci de ani deplin, să fie din familie a cării nobilitate

să se sue cel puțin la moșul său și a căruia naturalizație, potrivit cu obiceiurile Țării, să înceapă dela tatăl său. El se va alege numai dintre boerii cei mai destoinici și carii vor avea rangurile de ban <sau> de dvornic de Țara de Sus sau de Țara de Jos [...]”.

După alegerea Domnului, Adunarea Obștească Extraordinară, alcătuită în Țara Românească din 190 de reprezentanți, era dizolvată.

Faptul că aceasta era unica sa atribuție - alegerea Domnului este specificat în mod expres în art.43 al Regulamentului Organic al Valahiei: „Această Obștească Adunare Ecstraordinară, fiind strânsă numai pentru alegerea Domnului, nu va putea să-și însușască vreo altă deosebită cădere, ci ea în faptă se desface îndată ce se va săvârși această alegere [...]”.

De asemenea, prin „Regulamentul Organic al Țării Românești” se cerea: constituirea bugetului statului, refacerea armatei, reorganizarea sistemului fiscal, înființarea unei miliții naționale și organizarea învățământului în limba română, care a fost declarată limbă oficială.

Organizarea justiției și apariția unor noi instituții

Conform „Regulamentului Organic al Țării Românești”, instanțele de judecată au fost organizate pe baza unor principii moderne: separarea activității juridice de cea administrativă (art. 212 din Regulamentul Organic al Valahiei); recunoașterea autorității lucrului judecat a hotărârilor rămase definitive; organizarea ierarhică a instanțelor judecătorești. Articolul 212 din Regulamentul Organic al Valahiei consemna „despărțirea puterilor ocârmuitoare și judecătorească, fiind cunoscută că este neapărat de trebuință pentru buna orânduială în pricini de judecată și pentru paza dreptăților particularilor, aceste două ramuri de ocârmuire vor fi de acum înainte cu totul deosebite”.

Apare, pentru prima dată, denumirea de „avocat”. Prin acest act cu valoare constituțională se instituie profesiunea de avocat. Astfel, potrivit art. 224-226 din Regulamentul Organic al Valahiei, avocaților li se cerea să fie „oameni care au oarecare știință de pravilă” și care „sunt cunoscuți ca oameni cinștiți” (art. 225). Pentru a putea practica avocatura, cel care îndeplinea condițiile prevăzute în articolele 224-226, trebuia să-și înscrie numele în Condica Cancelariei Ministerului Dreptăței și să aștepte confirmarea în funcție, printr-o „carte de slobozenie” (scrisoare de numire).

Prin prevederile sale, „Regulamentul Organic al Țării Românești” a creat o instituție nouă, modernă numită, potrivit limbajului vremii - „dregătorie”, căreia, mai târziu, după 1848, i s-a spus „departament”, iar apoi, după Unirea Principatelor Române -, „minister”. Dregătoriile erau în număr de 6 și erau conduse de: vornicul dinnăuntru (ministru al administrației și internelor), vistierul (ministru de finanțe); logofătul dreptății (ministru justiției), logofătul pricinilor bisericești (ministru instrucțiunii și al cultelor); spătarul (ministru apărării naționale) și postelnicul (ministru afacerilor externe).

De asemenea, tot acum, se impune și se generalizează termenul de „lege”, prin actele normative încheiate de Adunarea Obștească și de Domn. Cele emise de Domn au căpătat nume ca „ofis, mesaj, decret, ordin” spre deosebire de perioada medievală și fanariotă, când toate se emiteau de Cancelaria Domnească și se numeau „hrisov, carte domnească, pitac” și aveau un caracter tradițional.

**„Regulamentul Organic al Țării Românești” în
Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Județene „Dinicu
Golescu” Argeș**

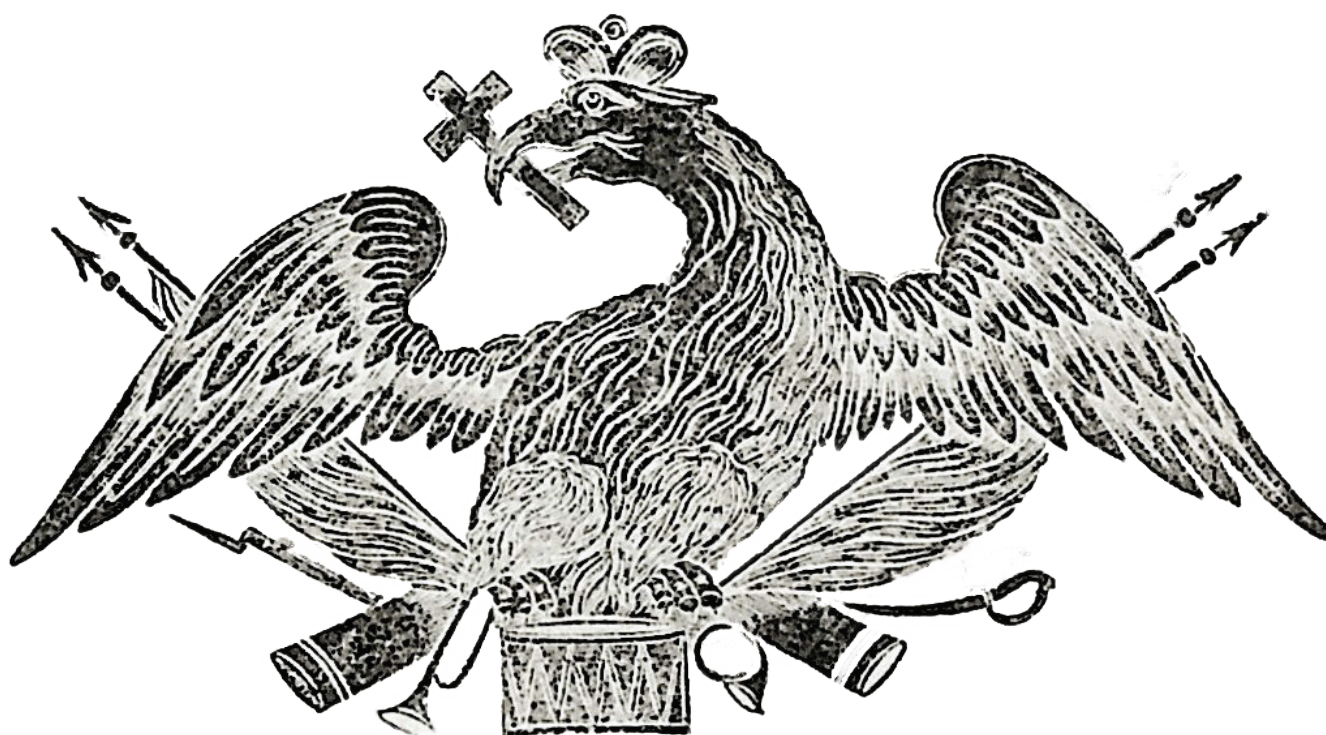
Aflat în fondul Colecțiilor Speciale ale Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș, „Regulamentul Organic al Țării Românești” atrage atenția atât a pasionaților de istorie, cât și a bibliofililor, îndrăgostiți de cărțile vechi și rare.

Publicat la București, în anul 1832, la un an de la adoptarea sa, din 1831, „Regulamentul Organic al Țării Românești” are 195 de pagini plus anexele, este tipărit pe hârtie cu filigran și are ilustrată, pe prima copertă, stema Țării Românești.

Volumul aflat în Secția Colecții Speciale a Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș, tipărit limba română cu caractere chirilice, se află într-o stare de conservare bună, având în vedere vechimea considerabilă a acestuia.

Bibliografie:

1. August Treboniu Laurian, „Istoria Românilor”, Partea a III-a, Cartea a III-a „De la Constantin Ipsilante și Alessandru Murusu pîno în zilele noastre”, Secțiunea XIX. „Regulamente Organice”, p.598 (Volumul se află în fondul Colecțiilor Speciale ale Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș).
2. „Regulamentele Organice ale Valahiei și Moldovei”, Ediția Paul Negulescu și George Alexianu, publicată la „Întreprinderile Eminescu S.A.”, București, 1944.

Stema Țării Românești

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș. Fond Colecții Speciale

Noi modalități de prelucrare și transmitere a informației în instituțiile de educație și cultură

Adriana Florentina GHERASIM, bibliotecar
Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava
e-mail: adriana.gherasim@usm.ro

Simpozionul național cu participare internațională „Contribuția bibliotecii la afirmarea diversității culturale în spațiul românesc” a fost coordonat de doamna prof. univ. DHC Sanda-Maria Ardeleanu - director al Bibliotecii Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, încă de la prima ediție din anul 2017. Inițiatorii acestui eveniment sunt doamna Anișoara Budui și doamna Adriana Florentina Gherasim, bibliotecare în cadrul Bibliotecii Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava.

În anul 2021, Simpozionul național cu participare internațională a devenit un eveniment tradițional, ajungând la cea de-a V-a ediție.

Tematica acestui an a fost dezbateră provocărilor și tendințelor de transmitere și prelucrare a informației în instituțiile de educație și cultură. Aceasta temă s-a văzut impusă atât de evoluția tehnologiei cât și de condițiile generate de pandemia de virusul SARS-CoV-2.

Întâlnirea a avut loc în Sala Auditorium „Joseph Schmidt”, din campusul USV în perioada 15-17 iulie. S-au oferit condiții prielnice de participare într-un sistem hibrid, atât on-site cu respectarea tuturor măsurilor de prevenire a răspândirii infecției cu noul coronavirus, cât și on-line, prin platforma Google Meet.

Evenimentul a fost organizat de colectivul Bibliotecii Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava în colaborare cu Asociația Bibliotecarilor din România (ABR), cât și cu sprijinul obținut din parteneriatele tradiționale extrem de solide cu Asociația Italianilor din România - RO.AS.IT., Centrul de Reușită Universitară - C.R.U., Alianța Franceză din Suceava, Institutul Național Bucovina Rădăuți, Biblioteca Bucovinei „I.G. Sbiera” din Suceava, Biblioteca Științifică a Universității Naționale „Yurii Fedkovych” din Cernăuți, Teatrul Municipal „Matei Vișniec” Suceava, Muzeul Național al Bucovinei, Centrul Cultural Bucovina, Uniunea Armenilor din România, Casa Corpului Didactic „George Tofan” din Suceava, Inspectoratul Școlar Județean Suceava - I.S.J. și Asociațiile Studentești USV.

De asemenea, menționez implicarea studenților din cadrul Facultății de Litere și Științe ale Comunicării, sub îndrumarea cadrelor didactice universitare sucevene: lector italian Angela Pancucci, lector univ. dr. Ciprian Popa, lector univ. dr. Alina Viorela Prelipcean, prof. univ. Cornelia Nechifor. Biblioteca universitară a colaborat cu partenerii săi pentru diseminarea informațiilor, prin mijloace mass media, referitoare la organizarea și desfășurarea Simpozionului național cu participare internațională „Contribuția bibliotecii la afirmarea diversității culturale în spațiul românesc”, ediția a V-a. Organizatorii s-au implicat direct pentru a asigura buna desfășurare a evenimentului. Scopul activității este de a promova cartea și lectura, precum și încurajarea publicării în rândul participanților, respectând normele bibliografice.

Obiectivele fundamentale ale acestui eveniment au fost afirmarea diversității culturale în spațiul academic, cât și stimularea procesului de publicare științifică pentru îmbunătățirea performanțelor profesionale. Prin valorificarea colecției de carte, s-a realizat formarea și dezvoltarea disponibilităților de învățare permanentă și autodezvoltarea personală și profesională.

Acest eveniment are bazele în interesul de reuniune a bibliotecarilor din regiune, cât și din zone mai îndepărtate, preocupați de activitatea bibliografică, didactică și de cercetare. În acest schimb de experiență, gândul fundamental a fost centrat în jurul cărții și al lecturii; nevoia de cunoaștere, de păstrare a memoriei colective, cultivarea identității noastre scot în evidență rolul fundamental al bibliotecii în societate. Ideea a prins contur, chiar s-a și diversificat realizându-se un dialog viu, pragmatic și sincer, în interesul dezvoltării serviciilor oferite de bibliotecă și dezvoltării profesiei de bibliotecar.

Astfel, peste 50 de participanți au răspuns invitației Bibliotecii USV: personalități ale culturii și educației din instituții de prestigiu din țară (București, Cluj, Iași, Ploiești, Alba Iulia, Roman, Bacău, Suceava) și din străinătate

(Italia, Grecia, Ucraina, Republica Moldova), profesori din învățământul universitar și preuniversitar, directori de bibliotecă, reprezentanți ai minorităților etnice din România, artiști plastici, scriitori, publiciști, sociologi, cercetători științifici, bibliotecari, doctoranzi, masteranzi, studenți.

O bună organizare a oricărui eveniment presupune un program bine stabilit. Așadar, prezint în cele ce urmează programul Simpozionului.

noile provocări, până la idei care schimbă lumea. Scriitorul captează sentimente, le trece prin filtrul conștiinței sale, constituindu-le în stări pozitive sau negative, apelează la experiențele trăite, transpune mental ideea, dându-i o anumită materialitate și o nuanță personală. Creația scrisă este un teritoriu fragil în care ajungi în momente de liniște, o oază de idei unde nu există frică sau prejudecăți, o libertate supremă.

Cele patru secțiuni din cadrul programului Simpozionului național cu participare internațională au fost:

- ▶ Noi paradigme în activitatea bibliotecarului în perioadă de criză sanitară;
- ▶ Diversitatea informațiilor și rolul lor în inițierea schimburilor culturale și educaționale în perioada pandemiei SARS-CoV-2, 2019-2021;
- ▶ Creația scrisă și adaptarea acesteia în contextul pandemiei;
- ▶ Anul Dante: 700 de ani de la moartea Poetului Suprem - Anno Dantesco: 700 anni dalla morte del Sommo Poeta.

Sesiunea de comunicări științifice, în vederea identificării și recrutării de idei ce vor facilita explorarea și schimbul de resurse, vor servi caracterului evolutiv al bibliotecii.

2021 a fost anul în care s-au celebrat 700 de ani de la moartea lui Dante Alighieri, o valoare neprețuită, fără doar și poate, nu numai pentru limba și cultura italiană, ci și pentru cultura universală.

De aceea, anul 2021 a fost Anul lui Dante în Italia și în lume, prilejuind manifestări culturale din cele mai diverse și instituind oficial și Dantedi (Ziua lui Dante), care va fi celebrată, an de an, pe data de 25 martie. Asociația Italianilor din România - RO.AS.IT. a propus în cadrul Simpozionului o secțiune dedicată marelui poet, cu prelegeri despre opera, viața, contextul istoric în care a trăit și influența lui Dante Alighieri, o influență care nu a încetat să atingă cultura lumii de șapte secole.

Cu siguranță, Dante a fost, este și va rămâne mereu în actualitate. Este vestit prin opera sa, dar și prin viața sa de pelegrin exilat, rămânând un model pentru concetățenii lui.

Imaginile preluate de pe pagina de facebook a Bibliotecii USV
Sursa: <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1479101165759029&type=3>

Articolele științifice din prima secțiune au avut ca subiect schimbările de paradigmă într-un univers al diversității și diversificării informației, dar și a transmiterii acesteia. Introducerea și adaptarea la cerințele impuse de utilizarea noilor tehnologii determină modificări profunde la nivelul comunicării, al circulației documentelor, prelucrării și indexării publicațiilor, al organizării evenimentelor specifice (expoziții și lansări de carte, simpozioane, mese rotunde, târguri de carte...).

Creativitatea se manifestă permanent în numeroase moduri, de la rezolvarea situațiilor și adaptarea acestora la

Opera, mesajele ei cât și istoria zbuciumată a vieții sale au ajuns la noi prin intermediul emigranților italieni. Despre opera și viața lui Dante a vorbit scriitorul, sociologul, semiologul prof. Antonio Rizzo, care ne-a oferit o analiză a operei poetului în cartea intitulată *Caiet. Caietul 2* din Seria „Îmi aduc aminte de o zi de școală / Mi ricordo di un giorno di scuola” – „Dante: Infernul în cânturi și terține alese / Dante: Inferno in canti e terzine scelte”.

În cadrul evenimentului au avut loc: comunicări științifice, lansări de carte, difuzarea unor filme documentare („Traian” și „Drumul talienilor”), Conferința: Dante e Traiano - susținută

de prof. univ. dr. Livio Zerbini, Universitatea din Ferrara, vernisaj de expoziție de pictură (Galeria de Artă a USV, corp A), excursie documentară, vizitarea Bibliotecii USV.

În prima zi a evenimentului, 15 iulie, au participat invitați de seamă, precum domnul deputat avocat Andi Gabriel Grosaru - reprezentant al minorității etnice italiene în Parlamentul României și doamna Dr. Adriana Szekely - Președinte al Asociației Bibliotecarilor din România.

A fost alături de noi și domnul prof. univ. dr. Mykhailo Zushman, director al Bibliotecii Științifice a Universității Naționale „Yurii Fedkovych” din Cernăuți, fiind o personalitate remarcabilă a spațiului cultural și academic din Ucraina, prieten al Bibliotecii USV, formator al unei echipe de bibliotecari competenți și foarte activi. Ne-a fost relatată experiența Bibliotecii Științifice din Cernăuți în procesul de adaptare a activității la limitările impuse de situația pandemiei. Delegația de la Biblioteca Universitară din Cernăuți a fost formată din doamnele bibliotecare Oxana Sichkar-Tsymbaliuk, Marianna Kolenyk și prof. univ. dr. Mykhailo Zushman.

Din Ucraina ne-a onorat cu prezența și domnul Vladimir Acatrini, Președintele Societății Bibliotecarilor Bucovinei, care a precizat situația cărților românești în bibliotecile publice din regiunea Cernăuți.

Istoricul și arheologul italian, prof. univ. dr. Livio Zerbini, de la Universitatea din Ferrara a prezentat Conferința *Dante e Traiano*. Printre preocupările sale amintim cercetările din domeniul didacticii și ale inovării învățământului la distanță. Un obișnuit și mare cunoscător al spațiului românesc, dar prezent pentru prima dată la Suceava și în Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, datorită domnului deputat Andi Gabriel Grosaru.

A fost prezentă (online) și doamna prof. univ. dr. Elena Tîrziman, de la Universitatea din București, Facultatea de Litere, specialist național și internațional în biblioteconomie care ne-a prezentat lucrarea: *Biblioteca contemporană - reflexie socio-culturală a comunității deservite*.

Un alt moment deosebit din cadrul Simpozionului nostru a fost lansarea de carte a scriitorului sucevean Andrei Breabăn. Un volum de eseuri ce cuprinde reflexii ale autorului cu privire la personalități ale culturii și istoriei noastre naționale, evenimente mai importante, cugetări despre om și Dumnezeu, volum intitulat „Și dacă mâine va veni...”, Editura Timpul, Iași, 2021, precum și unele romane istorice consacrate Marelui Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt al Moldovei. Acest moment a fost prezentat de domnul Alexandru Ovidiu Vintilă, Președinte al Societății Scriitorilor Bucovineni și redactor-șef al revistei „Bucovina Literară”. Invitații speciali de la această lansare au fost: domnul prof. univ. dr. Florin Pintescu, decan al Facultății de Istorie și Geografie din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava și domnul preot Mihai Cobziuc, director cultural în cadrul Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților.

Doamna prof. univ. dr. Elena Brândușa Steiciuc a prezentat cartea domnului Constantin Severin - „Wall and neutrino: The poet in New York”, Cervena Barva Press, Somerville, Massachusetts, 2021.

În programul Simpozionului a fost inclus și filmul „Drumul talianului” (2011). Pornind de la romanul „Baltagul” al scriitorului Mihail Sadoveanu, o echipă RO.AS.IT. și-a propus să meargă pe urmele Vitoriei Lipan și să urce Muntele Stănișoara, până la Crucea Taliienilor. Monumentul, ridicat inițial de meșterii italieni care au construit drumul care le poartă numele, a fost distrus. O altă cruce a fost ridicată între

timp, dar urmașii șefului de lucrări al acestui drum forestier ce străbătea Domeniile Regale de pe Muntele Stănișoara, meșterul Iacob Pesamosca, locuiesc și astăzi la Borca și la Mălini, pe Drumul Taliienilor.

În ultima zi a Simpozionului, 17 iulie, a avut loc o excursie documentară pe traseul Suceava, Mănăstirea Humor, Voroneț, Moldovița, Sucevița și, opțional, Putna.

În cadrul acestei ediții ni s-au alăturat, ca invitați, Societatea Scriitorilor Bucovineni și Filiala Suceava a Uniunii Artiștilor Plastici din România, care au adus „culoare” acestei manifestări, prin realizarea vernisajului expoziției de pictură ce a avut loc în Galeria de Artă a Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, corp A.

Imaginile preluate de pe pagina de facebook a Bibliotecii USV
Sursa: <https://www.facebook.com/dmc.usv/videos/421762702339466>

Alături de noi au fost iubitorii de cultură și de dezbateri culturale, promotorii valorilor intelectuale, prietenii Bibliotecii.

Imaginile preluate de pe pagina de facebook a Bibliotecii USV

Activitatea urmărește popularizarea colecțiilor de carte și a serviciilor oferite de bibliotecă în rândurile participanților și ale studenților USV, prin includerea în cadrul programului a unei expoziții de carte tematice, iar informarea și metode practice de cercetare documentare se vor face în instituții similare din județ (biblioteci, muzee, case memoriale). De asemenea, evenimentul urmărește să informeze participanții despre modalitățile de regăsire și de filtrare eficientă a informațiilor, prin includerea în program a unui workshop.

Prezentările din cadrul simpozionului oferă oportunitatea împărtășirii experiențelor profesionale și exemple de bune practici.

Prin organizarea și desfășurarea Simpozionului nostru dorim să promovăm multiculturalitatea și oferta educațională, în vederea îmbogățirii abilităților și competențelor profesionale.

Lucrările științifice susținute în cadrul Simpozionului au fost editate și publicate de Casa Editorială Demiurg din Iași, 2021. Coordonatori de volum sunt prof. univ. dr. Sanda-Maria

Ardeleanu și bibliotecarele Adriana Florentina Gherasim și Despina Doina Rotaru. Revista, cu periodicitate anuală, are ISSN-ul: 2821-6253 și este fondată de prof. univ. dr. Sanda-Maria Ardeleanu, director al Bibliotecii USV.

Despre acest Simpozion s-a vorbit și s-a scris foarte mult atât în mass media națională (TVR1) cât și peste hotarele (Ucraina), în ziarul local Monitorul Bucovinean (<http://lyberti.com/bibliotecile-si-diversitatea-culturala-in-spatiul-romanesc/>) și la diverse canale de radio și presă scrisă (http://ukr.radio.ro/schedule/play-archive.html?periodItemID=2875893&fbclid=IwAR1gMg6QTLJMOFVZy3_llcvJYiF2IA0uCe6s8Q8LqNFU8gEigRSCzH5m4)

De asemenea, partenerii Bibliotecii USV, atât Asociația Italianilor din România - RO.AS.IT. (<https://roasit.ro/ro-as-it-contributie-importanta-la-simpozionul-de-inalta-tinuta-academica-de-la-suceava/>), cât și Asociația Bibliotecarilor din România (<https://abr.org.ro/simpozionului-national-suceava>) au scris despre Simpozion.

Articolele care conțin informații despre evenimentele organizate de Biblioteca USV se regăsesc pe site-ul bibliotecii universitare sucevene: biblioteca.usv.ro, în link-ul *Biblioteca în presă*.

În mod special, vreau să îi mulțumesc doamnei Ioana Grosaru - președinte al Asociației Italianilor din România - RO.AS.IT., pentru sprijinul, implicarea și dăruirea în organizarea acestui eveniment. Îi mulțumesc, de asemenea, doamnei Adriana Szekely - președinte al Asociației Bibliotecarilor din România (ABR), deoarece problematica bibliotecii stă la baza temelor dezbaterilor noastre și pentru că ne-a stat mereu alături.

Participanții evenimentului organizat de colectivul Bibliotecii USV ne trimit gânduri încurajatoare și de laudă. Printre aceștia se poate remarca doamna bibliotecar Beatrice Doriana Stan, de la Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” din Fălticeni, care ne scrie: „Mulțumesc pentru posibilitatea de a mă fi aflat în compania atâtor spirite înalte, pentru efortul depus de voi, colegii din universitar, în fața cărora mă plec! Gândul de LUMINĂ se îndreaptă și către SUFLETUL acestei minunate manifestări, extraordinarul spirit, în persoana doamnei prof. univ. dr. Sanda Maria Ardeleanu.

Lucrul de la distanță. Beneficiu sau supliciu?

Dr. Adriana-Elena BORUNĂ, șef serviciu Dezvoltare Instituțională
Biblioteca Națională a României
e-mail: adriana.boruna@bibnat.ro

Roxana ȘOROP, șef birou Resurse Umane și salarizare
Biblioteca Națională a României
e-mail: roxana.sorop@bibnat.ro

Sunt deja mai bine de doi ani de când, pentru mulți dintre noi, anumite obiceiuri au suferit modificări sau chiar s-au schimbat radical. Participăm la conferințe din întreaga lume prin intermediul platformelor dedicate, accesăm servicii pentru care cu ceva vreme în urmă parcurgeam chiar și de câteva ori același drum, comandăm de la distanță produsele de care avem nevoie, ne întâlnim cu familia, cu consultantul bancar sau chiar cu medicul în mediul virtual. Mai mult decât atât, pentru mulți dintre noi, locul de muncă a devenit mobil, biroul fiind acolo unde alegem noi să fie. Dacă aceste obiceiuri sunt benefice sau dimpotrivă, doar timpul ne-o va demonstra. Vom vedea, în timp, cum afectează această mutare a noastră în mediul virtual relațiile sociale reale, în ce context digitalul este un ajutor și când există riscul ca acesta să ne devină potrivnic. Pentru moment, este cert faptul că, de mai bine de doi ani, modul în care majoritatea dintre noi ne trăim viețile și ne facem munca s-a schimbat. Epidemia de COVID-19 ne-a afectat pe toți într-o mai mică sau mai mare măsură, indiferent de statut social, vârstă sau domeniu de activitate.

Sursa: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-01-20/remote-working-surges-as-criteria-for-more-jobseekers-in-u-k>

Pentru mulți oameni, munca la domiciliu a devenit „noua normalitate” și acest lucru pare să continue chiar și acum când restricțiile au fost ridicate.

Sigur că, încă de la început, acest lucru a creat și poate că, pentru mulți angajați, încă mai crează o serie de probleme, întrucât angajații au fost nevoiți să își acomodeze birourile în propriul domiciliu, împărțind același spațiu cu ceilalți membri ai familiei care, de asemenea, fie lucrau, fie învățau de acasă.

Mai mult decât atât, nu trebuie neglijată nici factorii de risc pentru sănătatea mintală a angajaților: sentimentul de izolare, stresul sau incertitudinea sunt recunoscute ca probleme care trebuie abordate rapid și eficient și care pot afecta, pe termen lung, performanțele profesionale ale angajaților.

Pe de altă parte, trebuie să recunoaștem beneficiile pe care, atât lucrul de la distanță, cât și digitalizarea serviciilor le-au adus odată cu declanșarea pandemiei de COVID-19, oferindu-le multor angajatori flexibilitatea de care aveau nevoie pentru a-și continua activitatea, acordând în același timp prioritate sănătății și bunăstării personalului și clienților.

În anumite companii, încă înainte de pandemia de coronavirus, numărul angajaților care lucrau de acasă era în creștere, deoarece mulți angajatori identificau beneficiile pe care aceasta le poate aduce nu doar afacerii lor, ci și echilibrului dintre muncă și viață personală a angajaților.

În continuare, listăm câteva dintre avantajele și vulnerabilitățile lucrului de la domiciliu, considerând că această listă va putea fi completată pe măsura trecerii timpului.

Sursa: <https://www.thejakartapost.com/life/2020/03/14/coronavirus-could-spark-a-revolution-in-working-from-home-are-we-ready.html>

Avantajele lucrului de acasă atât pentru angajator, cât și pentru angajați:

- **Flexibilitate:** munca la domiciliu permite mai multă flexibilitate a programului de lucru. Angajații care lucrează de acasă sunt mai dispuși să accepte un program flexibil, inclusiv lucrul în timpul weekend-ului. Acest fapt permite angajatorului să își desfășoare activitatea pe o durată mai mare de timp, inclusiv să lucreze pentru clienți de pe alte fusuri orare.

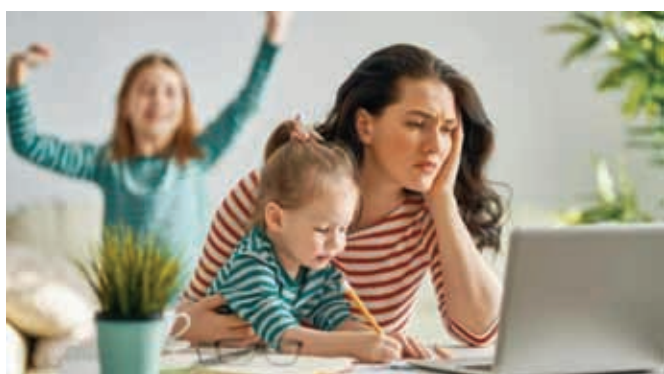
- **Retenție îmbunătățită a angajaților:** lucrul la domiciliu poate ajuta la păstrarea angajaților care, muncind de acasă, pot fi mai aproape de familie, de copii. În plus, timpul pe care l-ar aloca transportului către și dinspre birou este alocat acum familiei, creându-se astfel un echilibru între viața profesională și cea personală. Putând lucra de acasă, angajații vor simți, de asemenea, un nivel crescut de încredere din partea angajatorului, fapt ce contribuie la loialitatea lor față de locul de muncă.

Sursa: <https://news.yale.edu/2020/07/17/study-reveals-gender-inequality-telecommuting>

Sursa: <https://www.pcma.org/report-measures-productivity-impact-remote-work/>

Sursa: <https://www.cbn.co.za/featured/there-is-no-place-like-home-home-office-syndrome-its-a-real-thing/>

- **Atragerea de noi talente:** pentru activitățile de creație, munca la domiciliu poate fi oferită ca un stimulent pentru a atrage angajați care nu sunt obișnuiți cu rutina muncii de birou.

- **Productivitate crescută:** lucrul de acasă poate presupune un mediu mai liniștit, cu mai puține întreruperi, fapt care se poate traduce în muncă mai susținută, într-un grad mai mare de

concentrare. De asemenea, este posibil să constatăm că angajații vor lucra mai multe ore deoarece își vor folosi timpul pe care l-ar fi folosit pentru drumul spre și dinspre birou.

- **Sănătate și bunăstare a personalului:** lucrul de acasă elimină distanța și timpul petrecut pe drum spre și dinspre birou, așadar, elimină un posibil factor de stres al angajaților. O astfel de economie de timp permite personalului să obțină beneficii suplimentare pentru sănătate, cum ar fi somn suplimentar, petrecere de timp suplimentar cu familia, exerciții fizice sau pregătirea unor mese mai sănătoase.

- **Beneficii financiare:** economii la spațiile de birou, rechizite de birou, facturi de utilități, transport și alte facilități.

- **Mai puține absențe din cauza bolii:** lucrând din confortul propriei locuințe, este probabil ca angajații să se simtă mai fericiți și mai plini de energie și, prin urmare, sunt șanse mai mici ca sistemul imunitar să fie afectat negativ de epuizare. De asemenea, faptul că angajații lucrează izolat, diminuează șansele răspândirii anumitor infecții virale cauzate de mase de oameni din transportul în comun, locuri aglomerate etc.

- **Mai puțină nevoie de vacanțe:** lucrul de acasă poate fi o pauză de la birou, chiar dacă personalul continuă să își desfășoare activitatea curentă. Cei care lucrează de acasă se vor simți mai energizați și, așa cum am mai spus, vor putea petrece mai mult timp cu familia și, prin urmare, nu vor simți nevoia să-și ia atât de mult concediu, putând să își planifice desfășurarea activității așa cum își doresc.

Bineînțeles că un pilon esențial al muncii la domiciliu / la distanță este reprezentat de noile tehnologii. Internetul a făcut posibil ca personalul care lucrează de acasă / de la distanță să fie conectat continuu la birou. Instrumente precum Skype, zoom, google meet, webex etc. au făcut comunicarea între colegi și echipe mult mai ușoară și uneori au dus chiar la întâlniri mai eficiente și mai productive.

Dezavantajele lucrului de acasă / de la distanță pentru angajați și pentru angajatori:

- **Munca de acasă nu li se potrivește tuturor:** lucrul de acasă s-ar putea să nu fie potrivit personalității sau abilităților fiecărui angajat. Unii ar putea prefera rutina și structura pe care le oferă lucrul într-un mediu de birou. Alții pot prefera interacțiunea personală cu colegii și, de asemenea, au nevoie de îndrumare față în față de la superiorul ierarhic pentru a-și putea îndeplini obiectivele. Trebuie subliniat faptul că, munca de acasă poate să nu fie compatibilă cu viața personală a tuturor, de exemplu, unii oameni pot avea copii mici care ar putea să provoace întreruperi în timpul zilei de lucru. Alții pot să nu aibă spațiul fizic necesar pentru a crea o zonă de lucru adecvată.

- **Personalul se simte izolat:** persoanele care lucrează de acasă pot simți o deconectare de la colegii lor, dar și de la organizația în ansamblu, pe care o permite în mod natural mediul de birou. Pentru a rezolva această problemă, managerii pot organiza ședințe / întâlniri cu regularitate în mediul online pentru a menține colegii conectați. Prin urmare, prin programarea unor întâlniri rapide prin telefon sau întâlniri regulate de echipă prin alte platforme precum Zoom sau Google meet, angajații se vor simți implicați și parte din echipă. Brainstorming... mai multe relații informale și sociale ar ajuta, de asemenea, la contracararea oricărui sentiment de izolare.

- **Distragerea atenției:** deși munca la domiciliu elimină distragerile care pot apărea la birou, dacă un angajat nu deține un spațiu de lucru dedicat, suficient de liniștit acasă, acesta

poate fi ușor distras de zgomotele din gospodărie sau de alți membri ai familiei.

- **Epuizare potențială:** în situația în care un birou oferă o distincție clară între muncă și viața de acasă, lucrul la domiciliu poate face adesea ca angajații pur și simplu să uite să facă diferența între viața profesională și cea personală. În cazul acesta, angajații uită să se oprească din activitatea de serviciu, ceea ce duce la ore suplimentare de muncă, stres crescut și epuizare inevitabilă. Angajatorii ar trebui să-și încurajeze personalul să facă pauze regulate și să le reamintească importanța concediului de odihnă.

- **Probleme cu perfecționarea personalului:** este posibil

Sursa: <https://www.euractiv.com/section/eu-council-presidency/news/regulation-of-distance-working-needs-to-be-implemented-quickly-portuguese-minister-says/>

Sursa: <https://mytechdecisions.com/facility/ibm-61-want-permanent-remote-work/>

ca lipsa mediului competitiv de la birou să genereze în rândul angajaților plafonare și lipsa interesului pentru perfecționare profesională / dobândirea de noi abilități. Cu toate acestea, angajații pot fi încurajați să profite de oportunitatea de a învăța noi abilități prin participarea la evenimente și cursuri online.

- **Risc din punctul de vedere al securității informațiilor:** problemele de securitate a informațiilor ar putea să apară mai mult atunci când personalul lucrează de acasă. Există un risc crescut în cazul în care laptopurile sunt luate acasă și necesitatea ca personalul să acceseze serverele de la distanță. Angajatorii ar trebui să se asigure că pun în aplicare măsuri pentru a proteja datele companiei prin instalarea de software de criptare și aplicații de ștergere de la distanță.

- **Impact negativ asupra sănătății mintale:** munca de acasă poate avea un impact negativ asupra sănătății mintale a angajaților dacă aceștia nu reușesc să găsească o rutină

potrivită pentru ei astfel încât să nu se simtă izolați, dar, mai ales, să poată separa munca de acasă de viața de acasă. Astfel, pot fi create mai multe oportunități pentru ca personalul să rămână conectat, comunicând prin chat-uri regulate și întâlniri de echipă. Mâncarea sănătoasă și exercițiile fizice regulate pot ajuta, de asemenea, la îmbunătățirea sănătății mintale, mai ales atunci când sunt incluse într-o rutină obișnuită.

- **Nu toate locurile de muncă / toate activitățile se pretează pentru munca la domiciliu:** lucrul de acasă se potrivește mai bine unor locuri de muncă decât altora. În plus, unii oameni preferă contactul cu colegii prin comunicare față în față. În cazul bibliotecilor, este limpede că nu orice activitate poate fi desfășurată de la distanță, însă tot atât de adevărat este că pandemia a obligat bibliotecile să se reinventeze, să își diversifice serviciile în mediul online, astfel încât să fie permanent în legătură cu utilizatorii lor. Pandemia a determinat închiderea multor instituții de cultură, prin urmare și a bibliotecilor, determinându-le să găsească alte moduri de operare, care să răspundă regulilor sanitare impuse, în acord cu regulile de distanțare socială. Bibliotecile au răspuns acestei noi provocări într-o varietate de moduri, unele dintre ele chiar inovatoare: serviciile digitale existente au fost extinse, serviciile tradiționale de bibliotecă au migrat în online, grăbind astfel demararea planurilor instituționale de transformare digitală.

În România, munca de la distanță este reglementată încă din anul 2018, prin legea nr. 81, iar, pentru ca activitatea să fie desfășurată în conformitate cu legea mai sus amintită, este necesară semnarea unui act adițional la contractul individual

Sursa: <https://blog.au.indeed.com/2019/01/29/report-68-australian-employers-allow-remote-working-attitudes-divided/>

de muncă existent. Această lege stipulează că orice angajat își poate desfășura activitatea de la domiciliu sau din orice alt loc în afara sediului angajatorului, cu condiția ca acesta să se folosească de mijloacele tehnice și informatice puse la dispoziție de către angajator și activitatea să se preteze pentru telemuncă sau muncă la domiciliu.

Așadar, munca de la distanță nu a apărut odată cu pandemia de coronavirus. Faptul că milioane de angajați au fost nevoiți

Sursa: <https://www.hcamag.com/asia/specialisation/employee-engagement/remote-work-will-it-really-kill-productivity/219867>

să rămână acasă, a făcut ca mulți dintre noi să luăm în calcul această posibilitate pentru prima dată. Deși la prima vedere adaptarea la acest stil de lucru ar putea părea „floare la ureche”, ne este greu să pariem fără echivoc pe beneficiile muncii de la distanță căci cei doi ani de pandemie ne-au arătat că fiecare beneficiu are reversul său. Dacă telemunca / munca la domiciliu va deveni parte din viața noastră, doar timpul ne-o va putea demonstra.

Cert este că o trecere către munca la domiciliu nu înseamnă că angajații trebuie să lucreze doar acasă. Adesea, **împărțirea timpului între casă și locul de muncă** este cea mai productivă soluție.

Bibliografie:

1. A practical guide to working from home: Covid-19 and beyond. [accesat 8 iunie 2022]. Disponibil la: <https://www.lra.org.uk/sites/default/files/2020-10/A%20Practical%20Guide%20to%20Working%20from%20Home%20-%20Final%20Version%20081020.pdf>
2. Carrasco-Mullins, Roberto. Teletrabajo. Ventajas y desventajas en las organizaciones y colaboradores. [accesat 8 iunie 2022]. Disponibil la: <http://portal.amelica.org/ameli/journal/221/2212240001/2212240001.pdf>

Sursa: <https://www.arabianbusiness.com/gcc/uae/uae-politics-economics/448227-most-mena-employees-see-benefits-of-remote-work-survey-finds>

Sursa: <https://remote-how.com/guide/remote-work>

O etapă în descoperirea Orientului. Manuscrise cu traduceri ale lui Al.T. Stamatiad

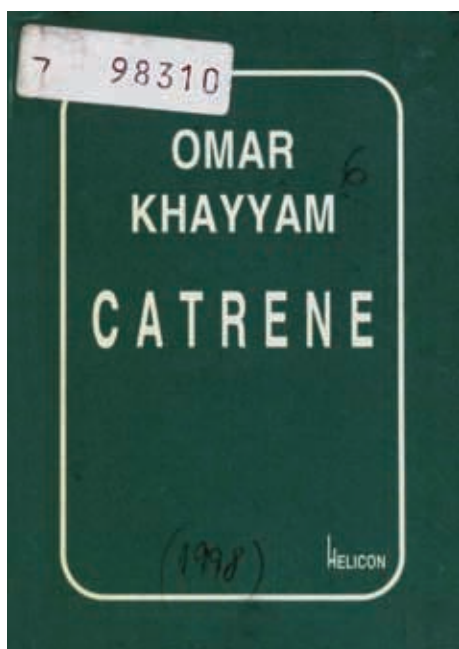
Cristina MARINESCU
Biblioteca Națională a României. Serviciul Colecției Speciale
e-mail: cristina.marinescu@bibnat.ro

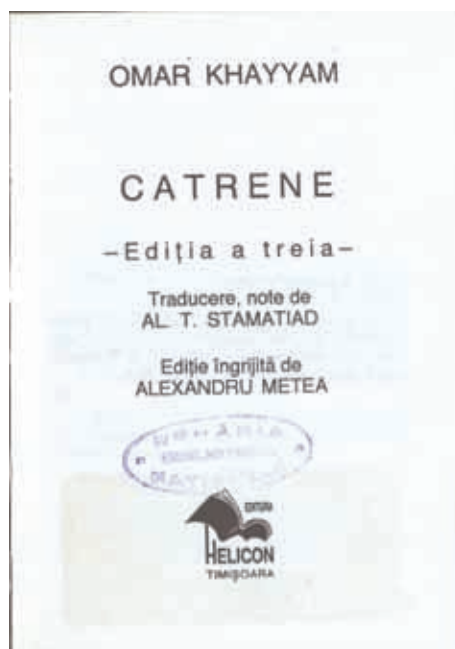
Întâlnirea dintre civilizațiile Terrei este în logica dezvoltării societăților omenești. Comunicarea este o constantă a interacțiunilor dintre noi, și odată cu perfecționarea mijloacelor de transport, care fac posibilă deplasarea din ce în ce mai rapidă și ieftină între zonele cândva izolate unele de altele, contactul cultural devine un efort permanent de asimilare a unor tipologii de gândire, la prima vedere aproape incompatibile. Istoria decriptării culturii și civilizațiilor popoarelor din Orient cunoaște câteva mari etape, cu limitările inerente unei insuficiente cunoașteri a limbilor, foarte diferite tipologic, și a religiilor și practicilor spirituale cu aspect exotic.

Symbolismul literar (sfârșit de secol XIX) s-a inspirat din literatura extrem orientală, percepută ca o cultivatoare a expresiei esențelor pure și a unui esteticism ce nu excludea profunzimea.

Astăzi, în condițiile în care există școli înalte în care se predau, la nivel științific, limbile orientale, noțiuni aprofundate de cultură și civilizație din acea zonă a lumii, când sunt disponibile pe piață, la prețuri rezonabile, traduceri excelente din textele literare și religioase ale popoarelor din toate zonele Orientului, multe din eforturile înaintașilor ne apar meritorii, dar oarecum insuficiente. Totuși, forța conținutului spiritual

Sursa: Biblioteca Națională a României.
Colecții Speciale. Cabinetul de Manuscrise

Sursa: Biblioteca Națională a României.
Colecții Speciale. Cabinetul de Manuscrise

Alexandru cel Mare (356-323 î. Hr.) a ajuns în campaniile sale până în India (arta Gandhara, influențată de arta greacă, a creat frumoase statui buddhiste).

Pe Drumul Mătăsii, sute de ani au circulat nu doar bunuri materiale, ci și idei (sec. II î. Hr.-sec. XVIII).

Călătoriile lui Marco Polo (1271-1295) mărturiseau despre o lume mirifică, cea chineză, aflată dincolo de limitele a ce se cunoștea în Europa.

În perioada iluministă (sec. XVIII), apare, la autori precum Voltaire, o prețuire deosebită a culturii chineze și arabe, considerate (printr-o comparație care azi ne apare nedreaptă) a manifesta o raționalitate fără cusur, spre deosebire de filonul biblic al creștinismului.

răzbește de dincolo de limitările unei epoci și de aceea interesul nu este unul exclusiv istoric.

În colecția Cabinetului de Manuscrise de la Biblioteca Națională a României există câteva manuscrise ce conțin traduceri ale poetului simbolist Al.T. Stamatiad (1885-1956), din literatura arabă și persană și din literatura chineză. Stamatiad făcea traduceri din limba franceză, posibil și din engleză, dar aspectul onorabil al textelor din manuscrise sugerează nu doar că era un traducător conștiincios și înzestrat cu fler în ceea ce privește limba română, ci versiunile după care făcea traducerea erau, la rândul lor, de un bun nivel intelectual.

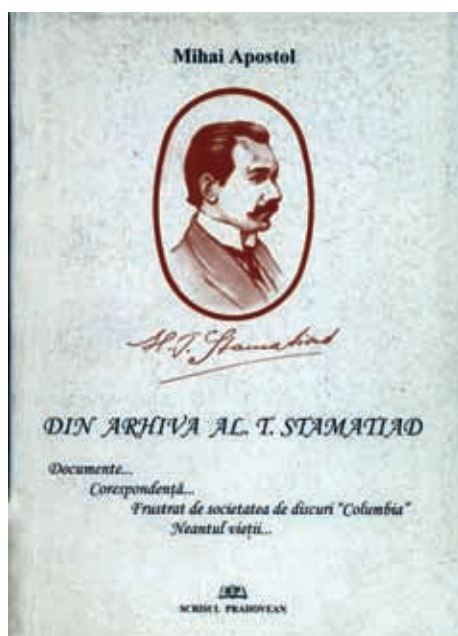
Manuscrisul „Pagini din literatura arabă” constă într-un carnet de formă alungită (oblong), pe filele căruia s-a scris cu

cerneală neagră, dar peste text apar tăieturi și însemnări cu creion roșu, albastru și negru. Sunt povestiri, fabule, anecdote, cuvinte de duh etc. pe diferite subiecte, tratate cu simțul umorului și abordate din perspectiva unei înțelepciuni atemporale.

Gândirea contemporană are ca reper filosofica occidentală din ultimele două secole, caracterizată printr-un grad înalt de abstracțiune, și de aceea gândirea secolelor trecute, care făcea apel la lumea concretă, din jur, apare ca inferioară, de obicei considerată înțelepciune, cunoaștere cu coloratură etică. Adevărul este că filosofia care folosește aparent un grad mai redus de abstracțiune nu e neapărat mai puțin relevantă din punct de vedere ontologic, cum se poate vedea la Platon, de exemplu. Scrierile sapiențiale au mai multă relevanță pentru viața individului decât filosofia de școală, și fac puntea cu dimensiunea religioasă a realității.

„Pastilele” de înțelepciune din literatura arabă sunt dovezi de gândire profundă, cu reverberații religioase și filosofice care, la început, pot să nu fie foarte evidente, în bună măsură din cauza caracterului accesibil al scriiturii.

Un om face o demonstrație de îndemânare extremă în prezența califului Harun Al-Rașid, aruncând o sumedenie de ace prin gaura unui alt ac, aflat la o oarecare distanță. Califul îl răsplătește cu bani pentru priceperea sa și îl pedepsește cu bătaie pentru că își ocupă vremea cu fleacuri. Dincolo de „poanta” poveștii, avem aici un exemplu grăitor de cunoaștere discriminativă și de acțiune justă, căci califul nu își manifestă puterea în mod arbitrar, ci conform rațiunii.

Sursa: Biblioteca Națională a României.
Colecții Speciale. Cabinetul de Manuscrise

Un om, care avea o vacă, obișnuia să vândă laptele acesteia amestecat cu apă. Odată, o viitură îi înecă animalul, spre disperarea plină de lamentări a omului, lipsit de sursa lui de bani. Fiul său, însă, îi atrage atenția că apa pe care a tot pus-o în lapte este cea care i-a înecat vaca. Dacă am fi în zona de credințe hinduiste, am zice că aici se exprimă principiul karmic. În limba engleză, se spune că “what goes around, comes around”. Noi avem proverbul „după faptă și răsplată”. În Noul Testament, o idee înrudită, deși cu alte conotații, este că „Cine ridică sabia, de sabia va pieri”.

Într-o poveste amuzantă, un țânțar se plânge unui purice că, deși el, țânțarul, este mai ușor și mai important, este vânat tot timpul, în timp ce puricele e lăsat în pace. Puricele face observația că asta se întâmplă deoarece țânțarul face zgomot și zboară pe deasupra capetelor oamenilor. Avem un principiu etic prezent în toate marile culturi tradiționale, al existenței discrete, recomandate și pentru frumusețea vieții morale, dar și pentru a evita cu prudență, cum se întâmplă aici, ostentația care duce la anihilare.

Sensibilitatea delicată în fața naturii, dar și un accent de tristețe existențială, se observă într-un cuvânt de duh despre o porumbiță: ramurile verzi pe care odinioară stătea, liberă, au devenit acum gratiile cuștii în care e ținută prizonieră. Este marea temă universală a soartei schimbătoare, a norocului schimbător, *fortuna labilis*.

De la fila 97 a manuscrisului, sunt notate fragmente de traducere din „Grădina rozelor” (Gulistan) a poetului persan Saadi (1258).

Un arab îi spune fiului său să nu se mândrească cu statutul social al familiei în care s-a născut, căci la Judecată va fi întrebat de faptele sale, nu ale altcuiva, așa cum vâul de mătase de la Mecca nu e admirat pentru viermele care îl produce, iar perla nu e prețuită pentru scoica din care provine. Aici merită să facem o observație: întregul Univers ne arată regularități la toate nivelurile existențelor ce-l populează, și sunt comparații care au valoare ontologică, nu se constituie ca niște simple figuri de stil, menite a împodobi un text - așa

Sursa: Biblioteca Națională a României.
Colecții Speciale. Cabinetul de Manuscrise

e cazul și aici. La fel, se spune că poporul e un frumos arbore fructifer, pe care conducătorul trebuie să-l îngrijească, dacă vrea să îi producă fructe.

Un rege îl întreabă pe un derviş dacă se gândește vreodată la el. – Da, îi răspunde dervişul, când nu mă gândesc la Dumnezeu. Trebuie remarcat curajul omului religios și abilitatea sa, căci întorsătura frazei îl apără de represaliile pe care le-ar fi putut îndura din cauza ironiei evidente.

Unele cugetări pot funcționa ca principii reglementare pentru întreaga viață a omului în societate: să ai încredere în

omul care se teme de Dumnezeu, și să te ferești de cel ce se teme doar de sultan. Avem aici, afirmată clar, distincția între puterea lumescă și autoritatea divină.

Într-o altă cheie de înțelegere, deoarece se situează într-un spațiu modelat cultural de alte tradiții filosofice și religioase, citim poeziile chinezești, traduse de Stamatiad din franceză, cu o transliterare foarte relativă a numelor autorilor, care în zilele noastre a fost depășită. Spiritualitatea tradițională chineză prețuia în mod deosebit poezia, poemele fiind de obicei de mică întindere și fiind create spontan, cu referiri simultan la momentul prezent respectiv și la poeziile celebre ale trecutului. Chiar și scrierile sapiențiale, precum Analectele lui Confucius și Cartea despre Dao și putere a lui Lao Zi, aveau valențe poetice, deoarece limba chineză, tipologic o limbă izolantă (o silabă era o unitate lexicală și se reprezenta în scris cu o ideogramă), producea texte prin alăturări de silabe cu sens independent și folosea în mod deosebit cuvinte denumind obiecte și materii frumose, nobile, rare.

Literatura chineză a fost influențată puternic de buddhism, mai ales de buddhismul Ch'an (jap. Zen). Afirmatia că buddhismul e o religie pesimistă e superficială, zgârie doar suprafața fenomenului, deoarece practica meditației pe care o învățau reprezentanții acestei doctrine, mai mult o disciplină spirituală decât o religie propriu-zisă, se baza pe un optimism ontologic, conform căruia condiția precară, ubicuă în această lume, poate fi depășită. Totuși, producțiile literare chineze s-au impregnat de o tristețe care colorează frumusețea lumii trecătoare.

„Culege florile când sunt învoalte și nu aștepta să se veștejească!” spun versurile unui poet din epoca Tang (618-907). E puțin surprinzător acest „carpe diem” într-un mediu cultural atât de îndepărtat de noi în spațiu și timp, dar dovedește universalitatea trăirii respective și esențialitatea textului chinez.

În China și Japonia tradițională, au fost numeroși împărați care au scris poezie de mare calitate literară. Un împărat a scris o frumoasă poezie despre plângerea unei soții, care, așa cum se întâmplă și cu personaje din proza română clasică, își vede trăirile oglindite în natura înconjurătoare; frumusețea versurilor triste despre venirea toamnei este un ecou al naturii lucrurilor, supuse unei continue transformări: „Vântul toamnei e trist și rece; copacii biciuți și-au pierdut frunzele; roua s-a preschimbat în promoroacă. Stoluri nenumărate de rândunele și cărduri de găște sălbatice coboară spre Sud.”

Nu putem decât să apreciem noblețea descrierii frumuseții feminine: „Când mă privești, văd curgând fluviul Yuen. [...] Când un cerșetor te zărește, își uită de foame.” Aceste bijuterii literare pot părea exemple de prețiozitate chineză, dar să ținem cont de faptul că ele sunt expresii ale unei sensibilități autentice, o caracteristică culturală milenară.

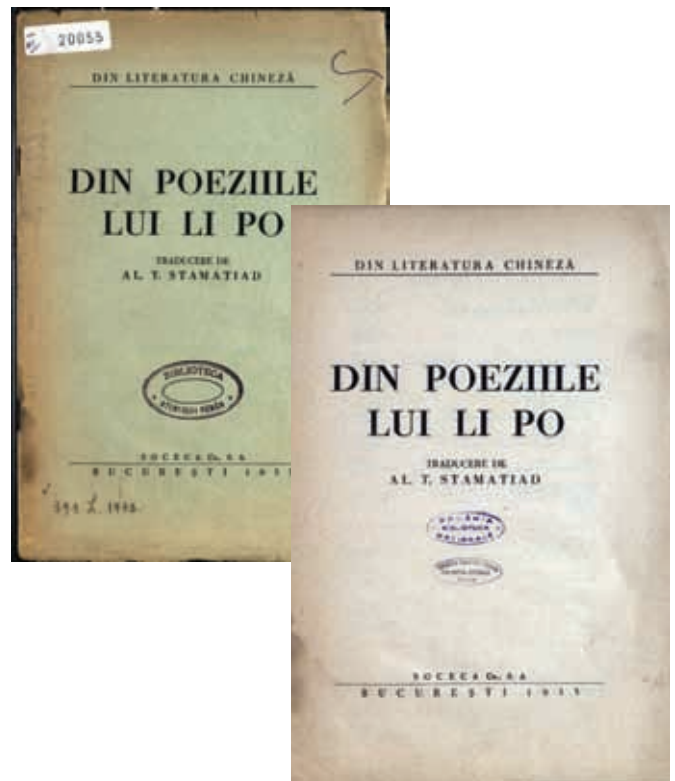
Multe lucruri s-au schimbat de la publicarea cărții de călătorii atribuite lui Sir John Mandeville (sec. XIV). Dacă publicul european devora atunci niște relatări adesea năstrușnice despre țările îndepărtate vizitate de acesta (George Gordon - Lord Byron îl pomenește ironic în poemul său satiric „English Bards and Scotch Reviewers”), astăzi suntem beneficiarii unei culturi ce oferă acces autentic la toate marile zone spirituale ale Pământului. Fie că e vorba de lirică sau literatură sapiențială, putem face cunoștință cu autori, cunoscuți sau anonimi, care vorbesc inimii noastre de dincolo de secole și distanțe fizice. Merită, totuși, să contemplăm și etapele prin care necunoscutul de dincolo s-a transformat în fascinația de aici.

Bibliografie

1. CĂLINESCU, George. *Istoria literaturii române dela origini până în prezent*. București: Fundația Regală pentru Literatură și Artă, 1941
2. *Dicționar de literatură română. Scriitori, reviste, curente*. Coord. Păcurariu, Dinu. Editura Univers: București, 1979

Sursa: Biblioteca Națională a României. Colecții Speciale. Cabinetul de Manuscrise

Biblioteca Marrickville (New South Wales, Australia)

Dr. Raluca MAN

Biblioteca Națională a României. Biroul Editorial

e-mail: raluca.man@bibnat.ro

Biblioteca Marrickville a câștigat o serie de premii majore de arhitectură, grație și situării sale pe lista celor 32 biblioteci nominalizate de către IFLA în 2021, înscrise în cursa pentru decernarea celei mai bune biblioteci publice din lume a anului. Premiul Biblioteca Publică a Anului este acordat, în fiecare an, celei mai bune biblioteci publice din lume - o bibliotecă publică recent construită, care combină arhitectura funcțională cu soluții IT creative și care include cultura locală cu dezvoltarea digitală. Bibliotecile nominalizate se disting prin reciclarea durabilă a materialelor, lumina naturală încorporată în clădiri și multe detalii arhitecturale unice. Deși nu a fost declarată câștigătoarea premiului în 2021, Biblioteca Marrickville din Australia s-a aflat, în ultima parte a competiției, în fruntea clasamentului celor 5 biblioteci nominalizate.

Sursa: <https://educationsnapshots.com/projects/8080/marrickville-library/>

Amplasată pe locul vechiului spital din Marrickville¹, biblioteca și noul pavilion din Marrickville reutilizează o parte importantă din istoria suburbiilor, creată pentru comunitatea diversă din Marrickville pentru activități cât mai variate de petrecere a timpului: învățare, joacă, socializare. Inițial, spitalul *Marrickville Cottage* a fost deschis în 1897 și a fost construit ca răspuns la numărul mare de accidente și răniți proveniți de la șantierele și fabricile de construcții, precum și din zonele industriale din vecinătate. În Marrickville, fabricarea cărămizilor a început în anii 1830, iar explozia construcțiilor din anii 1880 a transformat satul într-o suburbie, grădinile de odinioară fiind aproape integral înlocuite cu gropi de cărămidă. Situl bibliotecii a făcut odată parte din moșia lui Joseph Graham, care a fost ales primar al orașului Marrickville pentru prima dată în 1868 fiind reales de opt ori. Când a murit, în 1894, moșia sa a fost împărțită, creând spațiu pentru Primăria din Marrickville și, în 1897, pentru spitalul *Marrickville Cottage*. În 1922, spitalul a fost declarat spital raional. În anii 1930, aici au fost organizate baluri florale ale primarului pentru a strânge fonduri. În anii 1940, Orchestra Simfonică Municipală din Marrickville a cântat aici, iar soldații australieni au participat alături de soldații americani la primul lor joc de baseball. În anii 1950, au fost strânse fonduri pentru o secție de copii și a fost fondată prima unitate de asistență medicală din New South Wales. Angajamentul comunității față de spital este o dovadă a importanței instituțiilor municipale. Spitalul a funcționat până în 1991, când a fost închis și folosit de o serie de grupuri comunitare.

Sursa: <https://educationsnapshots.com/projects/8080/marrickville-library/>

Datorită diversității etnice, au fost necesare decenii de advocacy, negociere și proiectare pentru ca noua bibliotecă din Marrickville să devină un hub comunitar, păstrând amintirile și promițând, în același timp, ospitalitate, egalitarism și

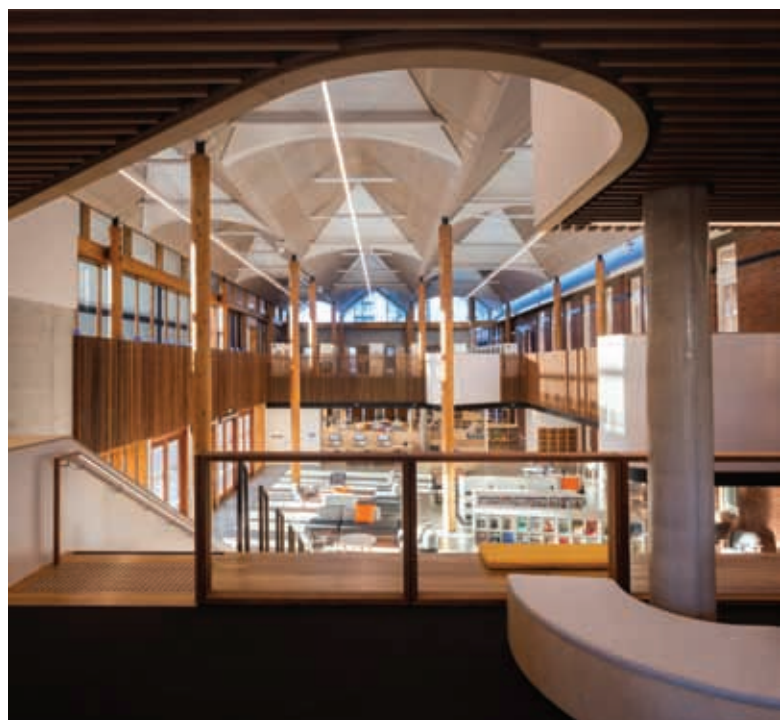
adaptabilitate. Viziunea comunității pentru bibliotecă a fost crearea unui spațiu comunitar cât mai divers și accesibil, care să beneficieze de tehnologie de ultimă generație și durabilitate prin design, programe și servicii. Transformarea vechii clădiri a spitalului într-o nouă bibliotecă demonstrează că inovația și reutilizarea cu succes a spațiului au fost cele două concepte cheie ale proiectului.

Sursa: <https://educationsnapshots.com/projects/8080/marrickville-library/>

Designul a fost selectat în urma consultării comunității și a competiției lansate ulterior. Consiliul local și firma de arhitectură desemnată câștigătoare au abordat dezvoltarea acestei noi incinte nu doar ca o nouă bibliotecă, ci și ca un centru civic - o destinație utilă și dorită de comunitate. Ansamblul depășește limitele tipologiei unei biblioteci - în sens clasic, creând o gamă largă de spații și găzduind diversele categorii demografice din Marrickville. Clădirea spitalului a fost renovată cu atenție în

interior și exterior pentru a putea fi create zonele administrative ale bibliotecii, sălile de ședințe mici, zonele care adăpostesc colecțiile, sălile de lectură și de studiu, cu spații de lectură în aer liber de-a lungul verandelor recent reabilitate. Selecția materialelor a urmărit să le maximizeze pe cele reutilizabile, regenerabile și cu energie redusă. Cărămizile clădirilor demolate de pe șantier au fost reciclate pentru reutilizare în pereții de sprijin și pavajul curții iar lemnul trimite, înapoi în timp, la prima utilizare a sitului după așezarea colonială, când se obținea cherestea pentru construcții.

Sursa: <https://educationsnapshots.com/projects/8080/marrickville-library/>

Clădirea integrează designul și tehnologia contemporană cu elemente de patrimoniu originale, conservate, ale clădirii principale a spitalului. Este, potrivit firmei de arhitectură BNV, „fără compromisuri în ceea ce privește durabilitatea, cu elemente reciclate acolo unde a fost posibil și caracteristici inteligente de design care reduc consumul de energie”.² Personalul bibliotecii confirmă că există o reducere cu 25% a consumului de energie în comparație cu alte clădiri tradiționale. S-a depus un efort uriaș pentru a îmbina caracteristicile patrimoniului cu noua clădire. De la vechiul spital s-au păstrat ferestrele cu cercevele, scândurile de pardoseală, țiglele de ardezie și grinzile, expuse în mod vizibil. În mod uimitor, 27.000 de cărămizi din vechiul spital au fost curățate și refozosite ca parte a noului spațiu comunitar. De asemenea, multe dintre superbe balustrade din lemn de la primul etaj au fost salvate de pe poduri demolate la începutul secolului XX, scoțând în evidență durabilitatea și reutilizarea lemnului vechi.

Noua bibliotecă s-a extins dincolo de percepția tradițională a unei biblioteci publice, găzduind comunitatea diversă din Marrickville, rămânând în același timp atașată de clădirea de patrimoniu. O grădină accesibilă publicului se află sub nivelul drumurilor din jur, oferind o oază de liniște în zgomotul drumurilor dintre Marrickville și Livingstone. O cafenea și un pavilion se deschid către gazonul scufundat, aducând activitate și viață colțului vestic și sudic al sitului, oferind facilități de recreere și permițând multiple activități comunitare și evenimente publice.

Sursa: <https://educationsnapshots.com/projects/8080/marrickville-library/>

Sursa: <https://educationsnapshots.com/projects/8080/marrickville-library/>

Sursa: <https://libraryplanet.net/2020/02/27/marrickville-library-and-pavilion-sydney-australia-magic-in-marrickville/>

Un spațiu gol care cuprinde trei etaje creează un sentiment de deschidere și oferă vizibilitate în spațiile ample și pe căile de rulare. O scară mare de auditoriu, din lemn, cu scaune dispuse în stil amfiteatru este piesa centrală a interiorului bibliotecii, pentru ca utilizatorii să stea, să citească, să socializeze. În jurul său, un gol care se întinde pe trei etaje oferă locuri perimetrare și vederi peste spațiu. Etajele superioare ale clădirii găzduiesc colecțiile bibliotecii și o varietate de spații de lectură, inclusiv săli de întâlnire sau cabinete de studiu rezervabile. Interioarele bibliotecii creează o atmosferă luminoasă și primitivă pentru ca utilizatorii să se

întâlnească, să lucreze sau să învețe. O abundență de lumină naturală pătrunde în spațiu prin luminatoare de tavan și ferestre supradimensionate care au vedere spre gazonul bibliotecii și cartierul Marrickville. Aerul proaspăt circulă prin ușile mari pliante din noua clădire și prin ușile franceze originale care se deschid spre balcoanele exterioare din clădirea veche. Scările finisate cu lemn, tâmplăria, panourile acustice și detaliile de

Sursa: <https://libraryplanet.net/2020/02/27/marrickville-library-and-pavilion-sydney-australia-magic-in-marrickville/>

mobilier oferă un fundal cald și liniștitor pentru numeroasele activități pe care le găzduiește biblioteca. Amenajarea spațială a atriumului emulează designul unei secții tipice de spital: o cameră interioară mare, învecinată cu verande în aer liber, spații luminoase și aerisite care favorizează vizibilitatea în zonele principale. Atriumul deschis este acoperit cu mai multe frontoane, în formă de zig-zag, susținut de stâlpi de lemn similari cu cei de pe strada principală. O cutie din stâlp a fost restaurată în roșu aurit și strălucitor, ca o amintire, un mic monument civic pentru iubitorii de scrisori și bancnote. Sub acoperiș, o pasarelă suspendată face legătura cu clădirea de patrimoniu, care a fost restaurată pentru a găzdui săli multifuncționale, o parte din colecția bibliotecii și birouri. Pe tot traseul, sunt balustrade din lemn, asemănătoare cu cele ale fațadei clădirii.

Datorită creșterii spațiului de depozitare a bibliotecii, peste 20.000 de cărți au fost încorporate în colecția actuală, ajungând la 85.000 de unități bibliografice. Întregul etaj al doilea este dedicat colecției istorice de cărți de artă a Consiliului local, care până la inaugurare - din cauza problemelor de spațiu - nu a fost ușor accesibilă publicului. Biblioteca oferă servicii care reflectă diversitatea comunității; printre acestea se numără o varietate de materiale disponibile în arabă, chineză, greacă, portugheză, spaniolă și vietnameză.

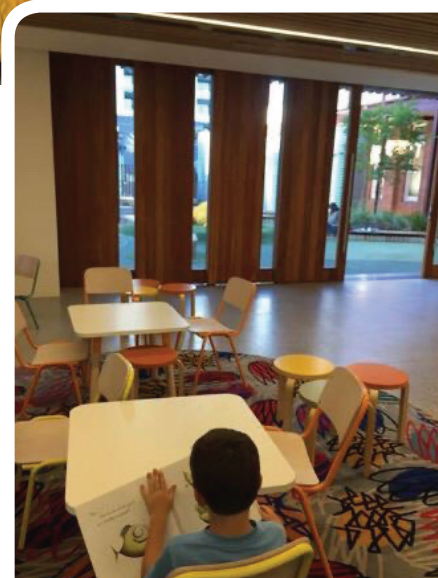
Una dintre cele mai populare zone este biblioteca pentru copii. Aici, la mezanin, se poate observa zidăria vechiului spital și, privind în sus, se zărește cerul. Spațiile speciale de lectură pentru copii au fost dotate cu mobilier adaptat nevoilor acestora: rafturi joase, colțuri tapițate. Tinerii vizitatori ai bibliotecii au opțiunea de a se relaxa într-un raft „căptușit” citind sau răsfoind o carte sau de a se bucura de curtea în aer liber, accesibilă prin uși pliante, pentru a-și petrece timpul cu activități recreative și a respira aer proaspăt.

Sursa: <https://libraryplanet.net/2020/02/27/marrickville-library-and-pavilion-sydney-australia-magic-in-marrickville/>

Sursa: <https://libraryplanet.net/2020/02/27/marrickville-library-and-pavilion-sydney-australia-magic-in-marrickville/>

Grădina din curte găzduiește sculptura *Cangur* a artistei Joanna Rhodes. Cangurul „stă la soare” iar copiii se pot urca pe marele marsupial care este păzit de rezervoare uriașe de apă strălucitoare. Apa de ploaie este prețioasă fiind captată de aici și redirecționată către grupurile sanitare și spre recipientele destinate udării plantelor. Sculptura amintește de istoria sitului când zona locală era cunoscută sub numele de *Kangaroo Grounds* din cauza numărului mare de canguri, fiind un teren de vânătoare popular înainte de așezarea europeană.

Sursa: <https://libraryplanet.net/2020/02/27/marrickville-library-and-pavilion-sydney-australia-magic-in-marrickville/>

Vitrinele cu expoziții oferă experiențe dintre cele mai variate (fotografii istorice din perioade diferite, tematice, obiecte tradiționale, piese de ceramică locală, tablouri, picturi, desene etc.), spațiile expoziționale fiind amplasate în jurul bibliotecii. Zona este cunoscută sub numele de *Pavilion*, fiind apreciată de membrii comunității întrucât este conectată cu biblioteca și aici rezidenții sau organizațiile locale pot închiria spații pentru evenimente, prezentări, proiecții de filme, alte activități.

Sursa: https://architectureau.com/articles/marrickville_library/#

Spațiile de studiu sunt o combinație excelentă de oportunități pentru toate categoriile: elevi, studenți, cursanți, profesori, lucrători, vizători. Una dintre acestea este balconul - ale cărui superbe balustrade din lemn au fost salvate de pe podul demolat în 1911 - unde oricine poate poposi pentru a lua puțin aer proaspăt în timp ce citește, studiază sau savurează o cafea.

https://architectureau.com/articles/marrickville_library/#

https://architectureau.com/articles/marrickville_library/#

Sursa: <https://www.indeawards.com/the-building-2020/marrickville-library/>

Biblioteca în cifre:

- 3.600 m² de bibliotecă special construită și spațiu pentru evenimente, distribuite pe trei etaje;
- 1.200 m² de grădină amenajată în aer liber și un loc de joacă pentru copii de 100 m²;
- Zone unde se pot reconstitui „legende locale de cafea”, cafenea “Double Roasters” cu zone de relaxare în interior și în aer liber;
- Peste 1.230 metri liniari de rafturi pentru colecția bibliotecii, cu posibilitate de extindere („spații de creștere”);
- 6 săli de studiu mici, ideale pentru activități de grup sau studiu individual;
- Pavilionul, care este o sală mare de evenimente de închiriat, cu facilități complete de conferință și bucătărie tip catering;
- 3 săli special proiectate și dotate cu aparatură și tehnologie de ultimă generație pentru a crea facilități pentru organizarea de conferințe sau întâlniri tematice;
- 58 de locuri de parcare subterane, inclusiv 5 locuri accesibile supraterane și un doc de încărcare;
- Conectivitate Wi-Fi în întreaga bibliotecă;
- 26 de computere publice, dintre care 6 echipate cu suita Adobe, imprimante, scanner;
- O zonă de predare a tehnologiei, proiectată, amenajată și dotată în acest scop.

Note:

1. Marrickville este o suburbie central-vestică a orașului Sydney, în statul New South Wales, Australia, oraș situat la 7 kilometri (4 mile) sud-vest de districtul central de afaceri Sydney și este cea mai mare suburbie din zona administrației locale a Consiliului Central-Vestic. Marrickville se află pe malul nordic al râului Cooks, vizavi de Earlwood și are granițe cu Stanmore, Enmore, Newtown, St. Peters, Sydenham, Tempe, Dulwich Hill, Hurlstone Park și Petersham. Partea de sud a suburbiei, lângă râu, este cunoscută sub numele de Marrickville South și include localitatea istorică numită The Warren. Marrickville este o suburbie diversă din punct de vedere cultural, constând atât din zone rezidențiale, comerciale și industriale de densitate mică. Numele original al zonei este Bulanaming. Primii locuitori au fost oamenii Gadigal, aparținând poporului sau națiunii Eora. Marrickville are o comunitate diversă, cu o populație semnificativă de imigranți. La mijlocul secolului al XX-lea, Marrickville a fost un centru major al mării comunități grecești din Sydney. Potrivit celor mai recente date statistice (recensământul din 2016), suburbia Marrickville a înregistrat o populație de 26.592 de persoane, distribuită etnic astfel: englezi 24,1%, australieni 20,3%, irlandezi 15,8%, vietnamezi 7,8%, greci 6,9%, scoțieni 5,8%, arabi 3,6%, neo-zeelandezi 2,8%, portughezi 1,9%, chinezi/cantonezi 1,7%, alte etnii.

2. A storied site: Marrickville Library. [accesat 10 iunie 2022]. Disponibil la: https://architectureau.com/articles/marrickville_library/

3. Enrico Taglietti (16 aprilie 1926-3 mai 2019) a fost un arhitect australian de origine italiană, cunoscut pentru proiectarea unui număr impresionant de clădiri emblematică în Australia (Canberra, Sydney, Melbourne). În 2007, a fost câștigătorul medaliei de aur a Institutului Australian de Arhitectură. Taglietti s-a născut la Milano în 1926 și a absolvit în 1954 Universitatea Politehnică din Milano, unde i-a avut ca profesori pe Gio Ponti, Franco Albini, Bruno Zevi și Pier Luigi

Nervi. În 1955, a fost trimis în Australia de către guvernul italian pentru a găsi în Canberra locul ideal pentru ambasada Italiei, pe care a și proiectat-o. A iubit mediul nealterat din Australia și a ajuns să se stabilească în Canberra de la începutul anilor 1960. Clădirile pe care le-a conceput sunt într-un stil organic modernist, uneori brutalist, de la sfârșitul secolului al XX-lea, gândit „din interior spre exterior”, potrivit arhitectului, cu accent pe atmosferă, lumină și poezie. Taglietti a fost sărbătorit în 2018 ca arhitectul principal al festivalului *Canberra Design*, cu un simpozion de o zi întreagă dedicat lucrării sale. Taglietti a murit la vârsta de 93 de ani și a fost numit Ofițer al Ordinului Australiei în cadrul onorurilor Zilei Australiei din 2020 pentru „serviciul distins adus arhitecturii, în special în Teritoriul Capitalei Australiene, educației și organizațiilor profesionale”.

Bibliografie:

1. A cultural masterpiece: the world's best new public libraries in pictures. [accesat 10 iunie 2022]. Disponibil la: <https://www.theguardian.com/books/gallery/2021/jul/07/a-cultural-masterpiece-the-worlds-best-new-public-libraries-in-pictures>
2. A storied site. Marrickville Library. [accesat 10 iunie 2022]. Disponibil la: https://architectureau.com/articles/marrickville_library/
3. Architecture and design. BVN designed library in Marrickville. [accesat 10 iunie 2022]. Disponibil la: <https://www.architectureanddesign.com.au/news/bvn-designed-library-open-marrickville>
4. Inner West. Australia. Find a library. [accesat 10 iunie 2022]. Disponibil la: <https://www.innerwest.nsw.gov.au/explore/libraries/new-marrickville-library/new-marrickville-library>
5. Marrickville Library and Pavilion, Sydney, Australia. Magic in Marrickville. [accesat 10 iunie 2022]. Disponibil la: <https://libraryplanet.net/2020/02/27/marrickville-library-and-pavilion-sydney-australia-magic-in-marrickville/>
6. New South Wales Library Act, 1939. Last version updated, 17 June 2019. [accesat 10 iunie 2022]. Disponibil la: <https://legislation.nsw.gov.au/view/html/inforce/current/act-1939-040>

Sursa: <https://www.indeawards.com/the-building-2020/marrickville-library/>

Bibliotecile imagine ca spații ale memoriei.

Un interviu cu scriitorul George Arion

Drd. Mădălina LEFTER, bibliotecar

Biblioteca Națională a României. Serviciul Prelucrarea bibliografică a colecțiilor
e-mail: madalina.lefter@bibnat.ro

În realitate, ca spații ale memoriei culturale și ca martori cumiți la facerea și desfacerea spirituală a omenirii, bibliotecile sunt, de multe ori, victime ale nesăbuiței. Fie că ne referim la distrugerile săvârșite cu intenție de-a lungul istoriei, la indiferența decidenților care le secătuiesc astăzi resursele, fie că vorbim despre schimbările radicale pe care le-au impus revoluțiile tehnologice, bibliotecile au trăit în permanență cu adrenalina insului fugărit, amenințat cu moartea, din principiu.

La rândul-le, cititorii pasionați sunt receptori sensibili ai schimbării, ai tensiunii care însoțește devierea cursului istoriei. Sunt oameni care „aud” dincolo de liniștea sălii de lectură și reușesc să transfigureze artistic pulsunile momentului, creând memorie. Nu traducem această memorie ca sumă a unor fapte trecute, ci ca pe o eventuală explicație a celor posibile. Așa s-au născut distopiile secolului XX, de-ar fi să arătăm doar un exemplu.

Când societatea pare a-și pierde edificiul moral, retragerea în lumea minții este alternativa la îndemână a celor care reușesc să-și facă un adăpost din lectură. Scriitorii și cineaștii, de pildă, proiectează frecvent biblioteci imaginare, în care adună tot ceea ce simt că trebuie salvat, dintr-o realitate care dă impresia că, singură, își decuplează eșafodajul rațional. Haruki Murakami e, poate, cel mai popular exemplu al zilelor noastre, dacă e să ne desprindem puțin de arhetipurile literare, labirintic standardizate, ale lui Borges, Eco, Canetti sau Zafon. Scriitorul nipon a găsit că trebuie să își ascundă, imaginar, biblioteca în propriul inconștient, pentru a-și supraviețui corpului fizic.¹

Și în literatura română avem proiecții de biblioteci care vorbesc despre societatea scriitorului sau despre preocupările lui științifice, așa cum le-au zugrăvit Camil Petrescu, Lucian Blaga sau Mircea Eliade, despre istoria noastră chinată de ieri și de azi, precum apar în imaginația lui Petru Sălcudeanu sau în cea a lui Matei Vișniec. Pot fi arcure de lansare a celor mai năstrușnice năzuințe, întocmai personajelor lui Vintilă Horia și ale lui Ioan Petru Culianu sau spații ale celor mai intime mărturisiri despre Ființă, așa cum le vom întâlni în romanele lui George Arion.

De fapt, bibliotecile din ficțiune implică și un discurs despre modul în care scriitorii se raportează la memoria culturală. Stăm de vorbă astăzi cu scriitorul pe care îl cunoaștem grație romanelor sale polițiste: George Arion. Poet, eseist, publicist, fervent susținător și creator de roman polițist, George Arion pare a avea inima unui bibliotecar, purtând hainele celui mai citit detectiv pe care l-a dat literatura română contemporană: Andrei Mladin.

Romancierul a avut amabilitatea de a ne vorbi despre parcursul său ca cititor de bibliotecă și de creator al unor spectaculoase biblioteci imaginare. Formidabile proiecții de bibliotecă se află astăzi la adăpostul memoriei noastre culturale, purtând semnătura lui George Arion.

Sursa: <https://www.artline.ro/George-Arion-31065-1-n.html>

Mădălina Lefter (M.L.): – Domnule George Arion, știm că ați fost și sunteți un cititor pasionat și un iubitor al bibliotecilor. Își amintește cu umor Alex Ștefănescu, criticul și prietenul dumneavoastră, că orice nou permis la bibliotecă primeați, acesta „era deja uzat”. Ne puteți descrie relația atât de strânsă cu bibliotecile?

George Arion (G.A.): – M-am născut la Tecuci, dar am învățat să scriu și să citesc în orașul Bârlad. „Baad”, *pour les connaisseurs*. De aceea, această urbe pe care am părăsit-o când aveam nouă ani a rămas în memoria mea înconjurată cu o aură magică. Aici am descoperit că pe lângă oamenii pe care-i întâlneam, pe lângă străzile pe care pășeam, pe lângă casele pe care le vedeam, erau alți oameni, alte străzi, alte case într-un univers paralel - în universul cărților. În curând acestea m-au acaparat cu vraja lor. La un moment dat fotografia mea a apărut la un panou de stradă, însoțită de un articol elogios - eram cel mai asiduu cititor al bibliotecii din oraș!

M.L. – Frumos!

G.A. – Țin minte însă o întâmplare care m-a necăjit. Am fost de dimineață la bibliotecă (în zilele noastre poartă numele cărturarului și filantropului Stroe Belloescu) și am împrumutat două cărți. Aveau pagini puține, până după-amiază le-am citit. M-am dus din nou la bibliotecă să împrumut altele. Spre supărarea mea am fost refuzat - nu puteai să împrumuți mai mult de două cărți în aceeași zi.

M.L. – Ce citeați?

G.A. – O, nu prea mă încântau basmele. Devoram, în schimb, romanele scriitorilor sovietici traduși cu frenezie în limba română: *Generalul Dovator* de P. Fiodorov, *Zoia și Șura* de L. Kosmodemianskaia, *Mesteacănul alb* de Mihai Bubennov, *Șoseaua Volokolamskului* de A. Bek, *Stiletul* de Anatoli Ribakov, *Fiul regimentului* de Valentin Kataev, *Sub semnul lui Marte* de Lev Kassil, *Vasiok Trubaciov și prietenii săi* de V. Oseeva, *Timur și băieții lui* de Arkadi Gaidar, *Doi căpitani* de V. Kaverin, *Povestea unui om adevărat* de Boris Polevoi, *Așa s-a călit oțelul* de Nikolai Ostrovski, *Strada mezinului* de Lev Kassil și Max Poleanovski. Mai știe cineva de ele? Mă întreb: oare acestea să fi declanșat viitoarea mea pasiune pentru literatura polițistă și de spionaj? Nu cred. Acestor romane cu multe încleștări și bătălii le lipsea elementul surpriză. Întotdeauna învingeau numai unii. Bănuieți cine erau aceia.

M.L. – Totuși, v-a marcat vreo carte citită atunci?

G.A. – La nouă ani am făcut o descoperire formidabilă: am citit aventurile iscusitului hidalgo Don Quijote de la Mancha, carte primită ca premiu la sfârșitul clasei a III-a. Cred că și de la Cervantes am deprins meșteșugul de a combina scenele grave cu altele de tot hazul. Iar unele dintre personajele mele se bat uneori cu morile de vânt. Au urmat alți ani în viața mea, iar cărțile m-au însoțit întotdeauna ca niște sfetnici buni și înțelepți. Am avut însă parte și de multe lecturi care m-au decepționat - romane despre bucuria țărănilor de a renunța la propriile pământuri pentru a înființa gospodării agricole colective, despre muncitori care depășeau normele de plan, contribuind la succesele industriei socialiste, despre „încântătoarea” viață de pe șantier.

M.L. – La un moment dat, ați lucrat chiar în Biblioteca Națională a României. Cum a fost această experiență?

G.A. – Când am fost student, ai mei îmi dădeau cinci lei pe zi pentru a-mi cumpăra ceva de mâncare cât lipseam de acasă. Duminica primeam zece lei. Un covrig costa 0,80 lei. Nu fumam, nu beam cafea. Un volum din *Biblioteca pentru toți* era 5 lei. Colindam zilnic librăriile, anticariatele și cumpăram cărți din banii economisiți. Așa a început să se contureze biblioteca vastă pe care o am acum. Sunt uluit când văd cum un raft e ocupat azi de cărțile scrise de mine. În vacanțele de vară lucram cu jumătate de normă la Biblioteca Centrală de Stat pentru a acumula capitalul necesar achizițiilor mele de cărți. Datorită prezenței mele în acea incintă pe care o socoteam sacră, am putut citi lucrări inaccesibile publicului larg.

M.L. – Ați creionat regresul cultural într-un tablou memorabil, cel al unei bătăi cu cărți, în piața publică. Într-un alt moment, demn de o antologie a biblioclastiei literare universale, ați „vărsat” în mare toată poezia, toate romanele și filosofia pe care o memorie individuală le poate acumula într-o viață dedicată cărții. De ce ajung scriitorii biblioclaști, domnule Arion? Cum ajung să își ucidă (imaginar) cărțile cele mai dragi?

G.A. – Cine îmi va citi romanul *Insula cărților*² va regăsi unele dintre experiențele de care am amintit. E o carte cu suspans, unul dintre detectivi e bibliotecar, e o carte în care deplâng moartea Galaxiei Gutenberg. Într-o plimbare prin București, eroul meu observă cu durere cum se prăbușește lumea în care a crezut - anticariatele se închid, elevii pornesc marșuri împotriva profesorilor exigenți, în librării praful se așterne pe volumele nevândute, scriitorii n-au public la manifestările la care participă. Mai mult, asistă îngrozit la o bătaie cu cărți organizată în Piața Universității. Am presimțit, de când eram tânăr, moartea lecturii, și am deplâns-o într-un poem.

„Am intrat acuma, la amiază./ În biblioteca părăsită/ Unde doar păianjenii mai țes/ Pentru fluturi o gingașă sită./ Pălpâie în straturi argintii/ Pulberi pe volume fără viață./ Mici găngăanii forfotesc de zor./ De tavan lungi fire tot agață./ Tremură lianele prin aer./ De pe vechi cotoare slove cad./ Rafturi se îndoaie

sub hrisoave/ Și coperțile-au sclipiri de jad./ Maldăre de tomuri ferecate/ Zac cu foi demult îngălbenite/ Semnele din pagini se topesc/ Sub vârtejul prafului fierbinte./ Ca și cum am fi într-un alt timp/ Totu-i scris în limbi necunoscute./ Lumea-ntr-oareagă e-un morman de cărți/ Care se destramă pe tăcute.”

Uneori sunt însă semne că m-am înșelat. Dar bibliocastia de care vorbiți e a eroului meu, nu a autorului.

M.L. – Din câte știu, ați lucrat și la „Revista bibliotecilor”.

G.A. – Da, imediat după facultate. A fost o perioadă fabuloasă din viața mea. Citeam cărți și scriam recenzii. Ce mi-aș fi putut dori mai mult? Cred și acum că mi s-ar fi potrivit de minune profesia de bibliotecar, sau de anticar, sau de librar. Am fost, însă, alungat din Paradis. Revista s-a desființat. Așa am ajuns la *Flacăra*. Cu acea ocazie am publicat atunci, în 1974, o confesiune în *România literară* (11 aprilie) - *Plecarea dintre cărți*. Unii de vârsta mea își mai aduc aminte acel articol,

l-am scris din suflet și i-a emoționat pe mulți.

„Am 28 de ani și, pentru prima oară în viața mea, plec de bună voie dintre cărțile care m-au înconjurat până acum ca niște prieteni buni. Desigur, am mai plecat dintre ele. Însă de fiecare dată plecam cu un sentiment de vinovăție în suflet. Îmi luam rămas-bun și le promiteam că nu le voi uita și că mă voi întoarce cât mai curând posibil. Când ajungeam la destinație, primul lucru de care mă interesam era unde se află librăriile și anticariatele. Mă repezeam în ambianța lor cu lăcomie, răsfoiam teancurile de hârtoage în căutarea cine știe cărui volum pe care nu-l aveam, aspiram cu nesaț mirosul cărților abia aduse de la tipografie. Dacă găseam ceva, înșfăcam victorios prada și plecam cu o mulțumire pe chip de parcă aș fi găsit o comoară. De aceea, din acele orașe vizitate de mine în treacăt, n-am reținut străzi, monumente, parcuri, oameni, ci numai librăriile și anticariatele. Cea mai mare bucurie a mea era cartea și nu realitatea înconjurătoare de care mă feream cu o inexplicabilă teamă. Însingurarea și necunoașterea vieții mă făceau orgolios și socoteam cu trufie că simțămintele

Sursa: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=36312540>

mele sunt mai importante decât ale celorlalți, și ori de câte ori trebuia să lupt pentru a îndepărta un obstacol preferam să mă retrag printre cărți, convins că acolo nicio nenorocire nu mă poate atinge. Nu cunoscusem până atunci decât foarte puțini oameni, iar întâmplările lor îmi rămăseseră străine. Ca și Don Quijote, care credea mai mult în existența uriașilor; a cavalerilor rătăcitori, a prințeselor din tomurile răsfoite decât în realitate, îi simțeam mai aproape de mine pe Leverkühn, Karamazovi și îmi era indiferentă existența vecinului de apartament. Contemplam fără curiozitate oamenii de pe stradă, nu-i cunoșteam și nici nu simțeam nevoia să-i opresc și să le adresez vreun cuvânt. Dimineața, când plecam la școală, sau mai târziu, la facultate sau la serviciu, pășeam indiferent printre blocuri, neatent la făpturile și obiectele din preajma mea. Dimineața se petreceau lucrurile neesențiale, și eram un om care-și îndeplinea conștiința, dar fără plăcere, obligațiile. După-amiază, în schimb, cum ajungeam în odaia mea cu cărți, mă transformam într-o ființă cu puteri pe care nimeni nu le-ar fi bănuț. Îmi luam revanșa pentru toate umilințele îndurate, pentru toate suferințele abătute asupra mea. Deveneam un om fericit și mângâiam în extaz coperti, le ștergeam de praf. Înghătam câte un volum, mă așezam la birou și, treptat-treptat, pătrundeam într-o lume familiară care mă îmbrățișa ca pe o veche și bună cunoștință, ca pe un oaspete de vază căruia i se satisfac toate capriciile. Am devenit un copil fericit după ce am învățat să citesc. Deslușind tainele semnelor din cărți, am devenit, deodată, puternic și n-am mai fost singur. Absențele părinților, plecați uneori de dimineața până seara, într-o epocă în care ședințele se țineau lanț, nu mi s-au mai părut insuportabile. Casa în care locuiam nu mi s-a mai părut rece și neprimitoare, iar obiectele sărăcicioase au căpătat o înfățișare miraculoasă, de parcă abia atunci le-aș fi stăpânit cu adevărat, ca un suzeran tandru. Cu timpul, dragostea mea pentru cărți a adoptat cele mai curioase forme. Nu începeam să citesc o carte de curând cumpărată decât după ce mă semnam pe ea, ca și cum prin asta dobândeam un drept la lectură. Când îmi cerea cineva o carte, intram în panică. Nu-mi plăcea să împrumut niciun volum, nici măcar celor din familie, care stăteau în aceeași casă cu mine. Totuși, când nu mai aveam încotro și dădeam cuiva o carte, îl sunam la telefon în repetate rânduri ca să mă interesez de soarta ei, îl vizitam ca să mă asigur că volumul mai există și e încă intact, amenințam cu drastice represalii dacă se întârzie mult cu lectura. Socoteam o blasfemie și aducerea în camera mea a unei cărți care aparținea altcuiva, unui amic sau luată de la o bibliotecă. O citeam cu mare greutate, cu senzația că sunt muștrat în permanență de celelalte cărți din rafturi, care se credeau, în închipuirea mea, abandonate, înșelate. O, de câte ori n-am forțat în gând ușile bibliotecilor, sau librăriilor, sau anticariatelor, atunci când n-aveam bani să cumpăr un volum râvnit! De câte ori, exasperat de absența unor cărți, n-am copiat cataloagele editurilor, din dorința ca măcar scriind sute de titluri să-mi apropiu lucrările respective! Nu am cărți moștenite, păstrate cu evlavie din generație în generație; mi-am făcut singur biblioteca, lipsindu-mă uneori de mâncare sau de îmbrăcăminte. De aceea cunosc istoria fiecărei cărți din biblioteca mea, cât am dat pe ea și de unde am luat-o, dacă eram trist sau vesel în ziua aceea, ce vreme era afară.”²²

M.L. – De ce bibliotecă imaginată vă simțiți legat sufletește?

G.A. – De biblioteca lui Don Quijote (am și publicat un eseu despre ea în 1972, în *Revista bibliotecilor*). De biblioteca

sinologului Peter Kien, eroul din *Orbirea* lui Elias Canetti. De Biblioteca Babel a lui Borges. Și de o bibliotecă pe care am imaginat-o eu, în romanul meu *Crime sofisticate*. În paginile sale se vorbește despre o bibliotecă secretă, o bibliotecă subterană despre care nu știe nimeni și în care sunt depozitate toate cărțile din lume, departe de urgiile de la suprafață. Se spune că Umberto Eco avea o bibliotecă de 50.000 de volume. Pentru mine e și ea o bibliotecă imaginată, prin care colind doar cu închipuirea.

M.L. – În general, despre ce credeți că vorbesc lumii bibliotecile imaginare? Ce ar trebui să înțelegem noi, bibliotecarii din ele? Ați găsit, în vreo bibliotecă imaginată, vreun mesaj reparator pentru bibliotecile din realitate și pentru umanitate?

G.A. – Ca și cele din realitate, cele imaginare vorbesc despre noi, stăpânii vremelnici ai acestei planete. Sunt o mărturie a trecerii noastre prin lume, a ceea ce am fost, ce suntem și ce dorim să fim. Iar cel mai tulburător mesaj despre bibliotecă (imaginare sau nu) îi aparține scriitoarei Marguerite Yourcenar: „A întemeia bibliotecă este ca și cum ai ridica hambare în care aduni provizii împotriva unei ierni a spiritului, pe care de mulți ani o presimțim venind.” E o frază pe care toți guvernanții lumii ar trebui s-o afișeze în cabinetele lor.

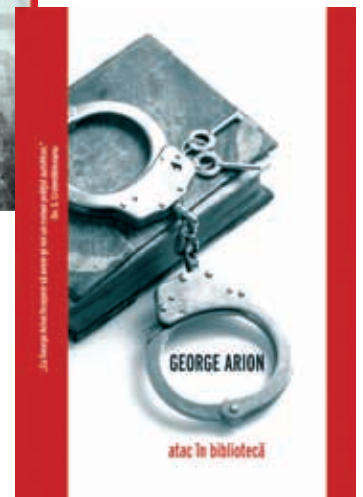
♦ **George Arion, noiembrie 2021, în dialog cu Mădălina Lefter, bibliotecar – Biblioteca Națională a României**

Note:

1. MURAKAMI, Haruki. *La capătul lumii și în țara aspră a minunilor*; trad. din lb. japoneză și note de Angela Hondru. Iași: Polirom, 2012. 507 p.
2. ARION, George. *Insula Cărților*; pref.: Alex Ștefănescu. București: Crime Scene Press, 2014, 263 p.
3. ARION, George. Plecarea dintre cărți. În: *România literară*, 7, nr. 15, 11 apr. 1974, p. 3.

Sursa: <https://crimescenepress.ro/produs/insula-cartilor/>

Sursa: <https://crimescenepress.ro/produs/atac-in-biblioteca/>

Recenzie: CORAVU, Robert. *Evaluarea informațiilor din mediul online: nu crede și cercetează*. ISBN: 978-606-16-1273-4

Mihai CONSTANTINESCU
Grupul mArcel
e-mail: constantin.mihai.escu@gmail.com

Problematika evaluării informațiilor din mediul online este poate cel mai intens dezbătut subiect din sfera culturii informației în ultimii ani. Discuțiile pe această temă au depășit cu mult sfera academică, în special din cauza exploziei (nu apariției, așa cum se tot spune) știrilor false, fenomen posibil prin suprapunerea utilizării iraționale a rețelelor de socializare online cu lipsa totală de responsabilitate a unor actori (în special politici) importanți. Din păcate, o bună parte dintre dezbaterile pe această temă suferă din plin din cauza incompetenței arogante a vorbitorilor (mass-media este plină de numeroase eseuri sau intervenții televizate ale unor personalități fără competențe pe subiect iar termenul *fake news* a ajuns să fie utilizat și pentru a desemna simple greșeli, spre exemplu) și a tendinței de orientare politică dusă dincolo de bun-simț de care suferă mass-media.

Într-o lume în care din ce în ce mai des credințele, de orice fel, dictează nu doar viziunea asupra realității, cum e normal, ci construiesc lumi paralele ce nu țin cont de realitate, vocile avizate devin necesare. O astfel de voce este și dr. Robert Coravu, lector la specializarea Științe ale Informării și Documentării din cadrul Facultății de Litere a Universității din București și profesionist cunoscut în universul biblioteconomiei românești, cu o experiență de peste două decenii în care a activat atât în bibliotecă, cât și în viața asociativă a domeniului și a condus una dintre cele mai importante reviste de specialitate, *Romanian Journal of Library and Information Science*.

Evaluarea informațiilor din mediul online: nu crede și cercetează, cea mai recentă dintre monografiile de specialitate publicate de Robert Coravu, a apărut în 2021 la Editura Universității din București și cuprinde, de-a lungul celor 166 de pagini dense informațional, viziunea autorului, bazată pe cele 259 de surse bibliografice folosite, în legătură cu modul în care poate fi evaluată informația din mediul online. Coperta volumului, realizată de Adriana Voiculeț, trezește interesul privitorului și oferă o imagine ce completează în mod fericit conținutul lucrării.

Cartea este structurată în șase capitole dintre care primele patru (*Contextul informațional actual*, *Informația - bază a deciziei*, *Riscuri asociate*, *Fundamentele evaluării informațiilor*, *Evaluarea informațiilor din mediul online*) oferă o bază teoretică necesară, iar ultimele două (*Ghid pentru evaluarea informațiilor din mediul online* și *Rolul bibliotecilor în evaluarea informațiilor*) pot fi privite ca un ghid practic ce poate fi folosit nu doar de către bibliotecari sau alte persoane despre care putem presupune că au competențe în domeniul informației, ci și de către orice persoană pentru care subiectul este unul de interes.

Volumul este o *carte așteptată* (după cum apreciază dr. Ivona Olariu în excelenta prefață), dar și o *carte neașteptată* prin abordarea autorului, abordare ce iese din sfera strict

biblioteconomică pentru a privi evaluarea informațiilor și din alte perspective (psihologică, filosofică). Această tratare multidisciplinară a temei este de fapt și singura care poate constitui un punct valid de plecare în problematica evaluării informațiilor deoarece abordarea unidirecțională (fie că vine dinspre cultura informației, dinspre psihologie, dinspre filosofie etc.) riscă să transforme subiectul în unul din care fiecare participant la discuție înțelege ce vrea dar nimeni nu vede și ansamblul. *Evaluarea...* este și o carte a dialogului deoarece facilitează discuția pe un subiect spinos prin oferirea unei baze terminologice și a limitărilor fără respectarea cărora orice discuție este în van. La acest lucru contribuie și faptul că, deși autorul folosește un limbaj de specialitate, acesta nu este îngreunat cu neologisme sau exprimări pretențioase inutile, așa cum observăm în unele lucrări biblioteconomice, fapt ce nu poate decât să înlesnească înțelegerea textului.

Autorul prezintă un subiect „la modă” într-un mod ce refuză în mod sistematic răspunsurile simplificatoare, constituind așadar o abordare profundă în contradicție cu stilul actual al dezbaterilor pe subiect (unde găsim, de prea multe ori, opinii simpliste exprimate drept adevăruri absolute deși sunt lipsite de dovezi). Această atitudine realistă față de subiect este vizibilă mai ales în subcapitolul *Limitele evaluării informațiilor* și în concluziile cărții, în care Robert Coravu alege să vorbească *despre responsabilitate în mediul online*, despre rolul individului în interacțiunile digitale și influența pe care o avem fiecare dintre noi.

Dintre toate volumele publicate de specialiștii în științele informării din țară, *Evaluarea informațiilor în mediul online: nu crede și cercetează* este, poate, lucrarea cea mai deschisă către publicul din afara domeniului, putând juca astfel rolul unei adevărate cărți de vizită a biblioteconomiei românești.

Alina Paraschiv. Central and Eastern European Online Library (CEEOL) în colecția Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I”: o analiză SWOT

Cercetarea de față și-a propus evidențierea unor caracteristici ale arhivei digitale Central and Eastern European Online Library (CEEOL) folosind metoda analizei SWOT. Evaluarea a urmărit să pună în valoare CEEOL în contextul colecției bazelor de date științifice puse la dispoziția utilizatorilor finali de către Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” în parteneriat cu Universitatea din București. Analiza SWOT s-a concentrat, în principal, asupra următoarelor aspecte: indexarea, regăsirea, tipurile și limba documentelor, conținutul în acces deschis, istoricul achiziției, formarea utilizatorilor în accesarea și folosirea platformei. O componentă importantă a analizei a fost examinarea colecției de reviste românești aflate în colecția digitală CEEOL și impactul acesteia asupra colecției similare în format tipărit deținută de B.C.U. „Carol I”. În concluzie, CEEOL deține un rol esențial în completarea colecției de reviste a B.C.U. „Carol I”, un argument suficient pentru a susține menținerea și extinderea abonamentului în viitor. Pe de altă parte, participarea studenților la secțiunea de literatură gri creează premisele unei comunități CEEOL extinse. Cuvinte-cheie: Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București, Central and Eastern European Online Library (CEEOL), analiză SWOT, colecție de reviste

Loredana Stanciu. Rolul strategiei în structurile infodocumentare. Studiu de caz: bibliotecile norvegiene

În perioada 8-12 octombrie 2021, un grup de 4 bibliotecari prahoveni, beneficiari ai unei finanțări prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene, au pornit să cunoască și alte biblioteci publice europene, fiind beneficiari ai mobilităților de “job shadowing”. Ținta a fost bibliotecile norvegiene, iar scopul a constat în observarea de către bibliotecarii români a modului de desfășurare a activităților în bibliotecile partenere, cunoașterea specificului fiecărei biblioteci vizitate, observarea modului de lucru în compartimentele similare, a modului de comunicare și relaționare, precum și identificarea metodelor de bună practică pentru a eficientiza propriile activități. Cei 4 bibliotecari au vizitat biblioteci din rețeaua Deichman, Biblioteca Națională a Norvegiei și biblioteci din localități aflate în împrejurimile orașului Oslo. În ultimele decenii sectorul cultural s-a schimbat considerabil pentru că oamenii accesează foarte multe informații de acasă, de pe computere, tablete și telefoane. Noua strategie a bibliotecilor norvegiene 2020-2023 a ținut cont de acest aspect și este considerată de bibliotecari de mare ajutor pentru că le atribuie noi roluri și noi dimensiuni, biblioteca fiind locul pentru experiențe culturale accesibile tuturor.

Cuvinte-cheie: strategii, biblioteci, proiecte, biblioteci norvegiene, Erasmus+, biblioteci prahovene

Matei Avrămuț. Bibliotecar la Comunicarea Documentelor: aptitudini și atitudini

În felurite ocazii, mai mult sau mai puțin oficiale, ne revine sarcina de a întocmi o caracterizare unui coleg bibliotecar. Evaluare instituțională sau prezentare a unui parcurs individual, un asemenea profil presupune disocierea mai clară între aptitudini și atitudini. Cele dintâi țin de potențialul psihomental al personalității umane, în vreme ce atitudinile exteriorizează trăirile ce țin de inteligența emoțională a celui evaluat. Am subliniat că un profil cu tente pozitive se obține în acele cazuri în care între aptitudini și atitudini se observă o comunicare firească, fără tonuri false. Consonanța dintre cele două planuri este aceea care dă veridicitate abilităților. În esență, aptitudinea (partea genuină a personalității) și atitudinea (interfața

oferită a personalității) contribuie prin interferare la realizarea personală într-un domeniu de activitate. Prin urmare, pe lângă activitatea generală de inserție instituțională în viața publică a cetății, trebuie considerată în adevărata intensitate a eficienței munca de relaționare directă a bibliotecarului. El este acela care concretizează ansamblul de metode și tehnici de comunicare în interacțiunea cu utilizatorul. Prin aptitudini și atitudini, calități profesionale și umane, se stabilesc relațiile publice ale instituției, se asigură nivelul de competență și recunoaștere a unității info-documentare.

Cuvinte cheie: aptitudine, atitudine, abilitate, evaluarea activității, sincronie, diacronie, biblioteci, utilizator, comunicare, inserție socială

Cristina Baci. Donația - modalitate specială de îmbogățire a colecțiilor de bibliotecă

Colecția de bibliotecă, ansamblul de documente sau de mijloace de informare de același tip, caracterizată de originalitate, dinamism, coerență, echilibru și valoare documentară, mărește prestigiul și importanța unei biblioteci în comunitate și îi consolidează misiunea. Politica de achiziții constă în decizia de a achiziționa documente, cu titlu oneros sau gratuit, în vederea dezvoltării și actualizării colecțiilor unei biblioteci, ținându-se seama de fondurile deja existente și de cerințele utilizatorilor. Achiziția gratuită (donația) se referă la procurarea unui document sau a unui grup de documente prin donații de autor, de instituții, de persoane particulare și testamentare. În bibliotecile publice, donația reprezintă calea prin care se dezvoltă curent și retrospectiv colecțiile de documente românești și străine oferite cu titlu gratuit de către persoane fizice (autori, descendenți ai autorului, persoane particulare), sau juridice (edituri, asociații culturale, organizații guvernamentale și neguvernamentale, ambasade). Donațiile și donațiile testamentare alcătuiesc o sursă de creștere a colecțiilor, care permit cumulara unor fonduri de mare valoare care formează patrimoniul cultural al poporului român și sunt mărturia continuității spirituale a culturii naționale. Evidența lor în gestiunea oricărei biblioteci este o sarcină importantă a bibliotecarului, care trebuie făcută cu grijă și responsabilitate.

Cuvinte cheie: biblioteci, dezvoltarea colecțiilor, achiziții gratuite, donații, colecții patrimoniale

Vlad Babei. Libertatea din spatele gratiilor: O descriere succintă a bibliotecilor din spațiul carceral (II)

Articolul de față își propune să semnaleze o carență în cercetarea din domeniul biblioteconomiei și al științei informării, subliniind necesitatea unei abordări multidisciplinare a problemei bibliotecilor din sistemul penitenciar. Articolul aduce în discuție aspecte precum istoricul, funcțiile, relațiile acestor structuri cu bibliotecile publice, rolurile bibliotecarilor care lucrează în acest mediu și provocările cu care se confruntă aceștia, precum și exemple de programe și acțiuni prin care aceste biblioteci au reușit nu doar să depășească constrângerile inerente și să devină un spațiu al normalității și al libertății intelectuale într-un mediu închis, ci chiar să obțină recunoaștere internațională pentru eforturile lor remarcabile. Informațiile puse la dispoziție de acest articol - care nu se dorește și nici nu ar fi putut fi exhaustiv - au fost sintetizate din surse aparținând unor specialiști din spații culturale cât mai diverse, cu scopul de a contura o imagine mozaicală a bibliotecilor carcerale, însă cititorul va constata că problemele și prejudecățile cu care se luptă aceste structuri au caracter universal. În ceea ce privește situația bibliotecilor carcerale românești, în momentul de față există prea puține date pentru a o putea descrie, dar autorul își exprimă intenția de a se dedica cercetării acestei chestiuni în viitorul apropiat. Între timp, prezentul articol trebuie citit ca o

introducere generală, menită să atragă atenția asupra unei arii de cercetare neglijate. Materialul este structurat în două părți. În ultima parte sunt abordate următoarele teme: modele de cooperare între biblioteca publică și cea carcerală, funcțiile bibliotecii carcerale și rolurile bibliotecarului din spațiul carceral, concluzii.

Cuvinte-cheie: biblioteci carcerale, penitenciare, deținuți, comunități dezavantajate, educație, servicii bibliotecare extra muros

Gabriela Tomescu. 191 de ani de la adoptarea Regulamentului Organic al Țării Românești, primul act cu valoare de lege fundamentală

Regulamentul Organic a fost prima lege organică cvasiconstituțională în Principatele Dunărene, deci în Țara Românească și Moldova. A fost promulgată în 1831-1832 de către autoritățile imperiale rusești și a rămas valabilă până în anul 1856. Conservator în esență, documentul a inițiat totuși o perioadă de reforme, care au pus baza occidentalizării societății locale. Regulamentul a confirmat parțial guvernarea tradițională (inclusiv conducerea de către hospodari). Regulamentul a oferit celor două principate primul lor sistem comun de guvernare. Regulamentul Organic a fost adoptat în două versiuni similare (diferențele erau legate doar de buget și restricțiile privind forțele militare) în mai 1831 (cu intrare în vigoare la 1 iulie 1831) în Țara Românească și în octombrie 1831 (cu intrare în vigoare la 1 ianuarie 1832) în Moldova. Sunt prezentate, succint: condițiile premergătoare adoptării Regulamentului Organic al Țării Românești, principiul separării puterilor în stat și alegerea Domnului, organizarea justiției și apariția unor noi instituții, precum și câteva repere despre exemplarul aflat în fondul Colecțiilor Speciale ale Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș.

Cuvinte-cheie: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, colecții speciale, Regulament Organic, Țara Românească, secolul XIX, lege fundamentală

Adriana Florentina Gherasim. Noi modalități de prelucrare și transmitere a informației în instituțiile de educație și cultură

Simpozionul național cu participare internațională „Contribuția bibliotecii la afirmarea diversității culturale în spațiul românesc” este prilejuit de sărbătorirea anuală a Zilei Bibliotecarului din România și de Ziua Internațională a Cărții și a drepturilor de autor. Manifestarea se adresează bibliotecarilor, cadrelor didactice, doctoranzilor, studenților și iubitorilor de carte. Simpozionul oferă posibilitatea unor dezbateri, schimburi de idei, împărtășirea experiențelor din activitatea proprie sau cunoașterea altor modalități de lucru, realizând o punte de legătură între activitatea instructiv-educativă și activitățile extracurriculare. Promovarea cooperării online și onsite, instrument de explorare asiduă a noilor tehnologii, a facilitat atingerea scopurilor intelectuale și a susținut informarea, educația și dezvoltarea culturală, având în vedere digitalizarea (crearea unei versiuni digitale a unui obiect fizic/analog, cum ar fi: cărți, reviste, hărți etc.) și/sau digitalizarea documentelor (folosirea informațiilor digitizate). Prin urmare, biblioteca a devenit un promotor al folosirii noilor tehnologii informaționale în vederea deservirii, instruirii, colecționării, un adevărat catalizator de informație științifică.

Cuvinte-cheie: simpozion, bibliotecă, carte, diversitate, cercetare, creativitate, pandemie, schimbare, informații, educație

Adriana-Elena Borună. Roxana Șorop. Lucrul de la distanță. Beneficiu sau supliciu?

Răspândirea COVID-19 a fost și este o provocare emoțională pentru mulți oameni, care a schimbat - fără precedent - viața de zi cu zi a acestora. Pentru mulți oameni, lucrul de acasă a devenit „noua normalitate” și pare să continue în viitorul previzibil. Acest lucru a

creat o serie de probleme: angajații au fost nevoiți să își instaleze birourile acasă deși poate nu aveau tehnologia sau spațiul necesar pentru a face acest lucru sau au fost obligați să lucreze alături de copii, soți și în vecinătatea animalelor de companie, împărțind același spațiu. Mai mult, factorii de risc pentru sănătatea mintală, sentimentele de izolare, stresul și incertitudinea sunt recunoscute ca probleme care trebuie abordate rapid și eficient. Nu ar trebui făcute presupuneri despre bucuria angajaților că lucrează de acasă pentru că vor exista întotdeauna situații în care angajatul are nevoie de rutina de a veni la serviciu din varii motive. Lucrul de la distanță stabilește considerentele cheie și aspectele practice despre cum ar trebui să abordăm unele dintre provocările asociate cu acest tip de lucru, de la conexiunile la internet până la evaluările riscurilor. Este recunoscut faptul că multe organizații au primit solicitări de a face „funcțional” acest tip de aranjament flexibil de lucru și, ca atare, telexmunca a scos la iveală, în egală măsură, atât probleme, cât și soluții.

Cuvinte cheie: COVID-19, muncă la distanță, telemuncă, provocări, factori de risc, rutină, izolare, beneficii, angajatori, angajați

Cristina Marinescu. O etapă în descoperirea Orientului. Manuscrise cu traduceri ale lui Al.T. Stamatiad

Istoria decriptării culturii și civilizațiilor popoarelor din Orient cunoaște câteva mari etape, cu limitările inerente unei insuficiente cunoașteri a limbilor, foarte diferite tipologic, și a religiilor și practicilor spirituale cu aspect exotic. În colecția Cabinetului de Manuscrise de la Biblioteca Națională a României există câteva manuscrise ce conțin traduceri ale poetului simbolist Al.T. Stamatiad (1885-1956), din literatura arabă și persană și din literatura chineză. Stamatiad făcea traduceri din limba franceză, posibil și din engleză, dar aspectul onorabil al textelor din manuscrise sugerează nu doar că era un traducător conștiincios și înzestrat cu fler în ceea ce privește limba română, ci versiunile după care făcea traducerea erau, la rândul lor, de un bun nivel intelectual. Manuscrisul „Pagini din literatura arabă” constă într-un carnet de formă alungită (oblong), pe filele căruia s-a scris cu cerneală neagră, dar peste text apar tăieturi și însemnări cu creion roșu, albastru și negru. Sunt povestiri, fabule, anecdote, cuvinte de duh etc. pe diferite subiecte, tratate cu simțul umorului și abordate din perspectiva unei înțelepciuni atemporale. Fie că e vorba de lirică sau literatură sapiențială, putem face cunoștință cu autori, cunoscuți sau anonimi, care vorbesc inimii noastre de dincolo de secole și distanțe fizice. Merită, totuși, să contemplăm și etapele prin care necunoscutul de dincolo s-a transformat în fascinația de aici.

Cuvinte-cheie: Biblioteca Națională a României, colecții speciale, Al.T. Stamatiad, Orient, manuscrise, traduceri

Raluca Man. Biblioteca Marrickville (New South Wales, Australia)

Noua bibliotecă s-a extins dincolo de percepția tradițională a unei biblioteci publice, găzduind comunitatea diversă din Marrickville, rămânând în același timp atașată de clădirea de patrimoniu. Nu au existat compromisuri în ceea ce privește durabilitatea, cu elemente reciclate ori de câte ori a fost posibil și caracteristici de design care reduc consumul de energie. Clădirea integrează designul și tehnologia contemporană cu elemente de patrimoniu originale, conservate, ale clădirii principale a vechiului spital. Multe dintre caracteristicile originale ale spitalului au fost reintegrate în noua construcție, incluzând cărămizi, porțiuni de gresie, scânduri, podele, rame de ferestre și grinzi de tavan. Biblioteca Marrickville este un exemplu excelent de infrastructură socială în care o clădire bine gândită oferă spații grozave pentru ca oameni diferiți

ca origine, cu preocupări diferite să interacționeze, să învețe și să petreacă împreună într-un spațiu unic, parte a unei comunități. La Biblioteca Marrickville, toată lumea interacționează într-o manieră respectuoasă, iar biblioteca emană un sentiment de echilibru și armonie fiind un spațiu îndrăgit deopotrivă de preșcolari, copii, adolescenți, tineri, părinți, localnici în etate.

Cuvinte-cheie: biblioteca Marickville, New South Wales - Australia, infrastructură socială, hub comunitar, inovație, durabilitate, patrimoniu

Mădălina Lefter. Bibliotecile imagine ca spații ale memoriei. Un interviu cu scriitorul George Arion

George Arion, autor de romane polițiste, poet, eseist și publicist român, s-a născut pe 5 aprilie 1946 la Tecuci. Cursurile liceale le urmează la București, absolvindu-le în 1964, urmând ca un an mai târziu să devină student al Facultății de Filologie a Universității din același oraș. Debutul său literar a avut loc în 1966, odată cu publicarea unei culegeri de poezii. Însă în 1983 începe cu adevărat cariera sa de scriitor de romane, odată cu publicarea romanului „Atac în bibliotecă”. Datorită acestuia, George Arion a devenit rapid cunoscut drept inițiatorul unei reînnoiri a romanului polițist românesc. El a ridicat standardele literare și le-a îndepărtat de utilizarea lor preponderent propagandistică la acea vreme. George Arion se remarcă printr-un ritm alert, fraze scurte, folosirea limbajului colorat de către personajele sale, o bună doză de umor și o ironie extraordinară, acestea fiind doar câteva dintre caracteristicile sale scriitoricești. A obținut numeroase premii și distincții, între care se numără: Premiul revistei „Flacara” (1982) și Premiul Uniunii Scriitorilor (1985, 1995), obținut pentru romanele „Profesionistul și Crimele din Barintown”, și pentru „O istorie a societății românești contemporane în interviuri”. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Cuvinte-cheie: George Arion, interviu, scriitor român, bibliotecă

Mihai Constantinescu. Recenzie. Robert Coravu. Evaluarea informațiilor din mediul online: nu crede și cercetează

Problematika evaluării informațiilor din mediul online este poate cel mai intens dezbătut subiect din sfera culturii informației în ultimii ani. Discuțiile pe această temă au depășit cu mult sfera academică, în special din cauza exploziei știrilor false, fenomen posibil prin suprapunerea utilizării iraționale a rețelelor de socializare online cu lipsa totală de responsabilitate a unor actori (în special politici) importanți. Bazată pe o bibliografie consistentă, care conține peste 250 de titluri, *Evaluarea informațiilor din mediul online: nu crede și cercetează*, cea mai recentă dintre monografiile de specialitate publicate de Robert Coravu, a apărut în 2021 la Editura Universității din București și cuprinde, de-a lungul celor 166 de pagini dense informaționale, viziunea autorului în legătură cu modul în care poate fi evaluată informația din mediul online. Autorul își fructifică experiența și cunoștințele teoretice acumulate în cele peste două decenii de activitate în domeniu, fie că este vorba despre cea desfășurată în biblioteci universitare sau sau de cea de predare. Cartea este structurată în șase capitole dintre care primele patru (Contextul informațional actual, Informația - bază a deciziei. Riscuri asociate, Fundamentele evaluării informațiilor, Evaluarea informațiilor din mediul online) oferă o bază teoretică necesară, iar ultimele două (Ghid pentru evaluarea informațiilor din mediul online și Rolul bibliotecilor în evaluarea informațiilor) pot fi privite ca un ghid practic ce poate fi folosit nu doar de către bibliotecari sau alte persoane despre care putem presupune că au competențe în domeniul informației, ci și de către orice persoană pentru care subiectul este unul de interes.

Cuvinte-cheie: publicații științifice, mediul online, știri false, evaluarea informațiilor, recenzie, Robert Coravu

Alina Paraschiv. Central and Eastern European Online Library (CEEOL) in collections of Bucharest Central University Library “Carol I”: a SWOT analysis

The present research aimed to highlight some features of the Central and Eastern European Online Library (CEEOL) digital archive using the SWOT analysis method. The evaluation aimed to highlight CEEOL in the context of the collection of scientific databases made available to end users by the Central University Library “Carol I” in partnership with the University of Bucharest. The SWOT analysis focused mainly on the following aspects: indexing, retrieval, types and language of documents, open access content, acquisition history, training users in accessing and using the platform. An important component of the analysis was the examination the collection of Romanian journals and magazines in the CEEOL digital collection and its impact on the similar print collection held by Central University Library “Carol I”. In a nutshell, CEEOL plays a key role in completing Central University Library “Carol I” collection, a strong enough argument to support the maintaining and extension of the subscription in the future. On the other hand, the participation of students in the gray literature section creates the premises for an extended CEEOL community.

Keywords: Bucharest Central University Library “Carol I”, Central and Eastern European Online Library (CEEOL), SWOT analysis, collection of journals

Loredana Stanciu. The role of strategy in info-documentary institutions. Case study: Norwegian libraries

Between October 8-12, 2021, a group of 4 librarians from Prahova, beneficiaries of a financing through the Erasmus + program of the European Union, visited other European public libraries, being beneficiaries of job shadowing mobility. The target was the Norwegian libraries, and the goal was to observe the Romanian librarians how to carry out activities in partner libraries, to know the specifics of each library visited, to observe how to work in similar compartments, how to communicate and relate, and identify methods of good practice to streamline their activities. The 4 librarians visited libraries in the Deichman network, the National Library of Norway, and libraries in cities near Oslo. In the last decades, the cultural sector has changed considerably because people access a lot of information from home, from computers, tablets and phones. The new Norwegian library strategy 2020-2023 has taken this into account and therefore it is considered by librarians to be very helpful because it gives them new roles and new dimensions, with the library being the place for cultural experiences accessible to all.

Keywords: strategies, libraries, projects, Norwegian libraries, Erasmus +, Prahova libraries

Matei Avramuț. Resource Communication Librarian: Skills and Attitudes

On several occasions, more or less official, we receive the task of compiling a characterization of a fellow librarian. Institutional evaluation or presentation of an individual path, such a profile implies a clearer dissociation between skills and attitudes. The former are related to the psycho-mental potential of the human personality, while the attitudes externalize the feelings related to the emotional intelligence of the evaluated person. We pointed out that a profile with positive overtones is obtained in those cases where there is a natural communication between skills and attitudes, without false tones. The consonance between the two planes might provide truthfulness to abilities. In a nutshell, skill or aptitude (the genuine part of the personality) and attitude (the provided interface of the personality) contribute by interfering with

personal achievement in a field of activity. Therefore, in addition to the general activity of institutional insertion in the public life of the city, it is necessary to consider in the true intensity of the efficiency the work of direct relation of the librarian. He is the one who concretizes the set of methods and techniques of communication in the interaction with the user. Through skills and attitudes, professional and human qualities, the public relations of the institution are established, the level of competence and recognition of the info-documentary unit is ensured.

Keywords: skills, attitude, ability, activity assesment, synchrony, diachrony, libraries, library user, communication, social insertion

Cristina Baciú. Donation - a special way to enrich library collections

The library collection, the set of resources, documents or media of the same type, characterized by originality, dynamism, coherence, balance and documentary value, increases the prestige and importance of a library in the community and strengthens its mission. The procurement policy consists in the decision to purchase documents, for a fee or free of charge, in order to develop and update the collections of a library, taking into account existing funds and user requirements. Free purchase (donation) refers to the procurement of a document or a group of documents through donations from authors, institutions, individuals and testators. In public libraries, donation is the way in which current and retrospective collections of Romanian and foreign documents offered free of charge by individuals (authors, descendants of the author, individuals), or legal entities (publishers, cultural associations, government organizations and non-governmental organizations, embassies). Donations and testamentary donations are a source of growth for collections, which allow the accumulation of valuable funds that form the cultural heritage of the Romanian people and are a testament to the spiritual continuity of national culture. Their record-keeping in the management of any library is an important task for the librarian, which must be carried out with care and responsibility. Keywords: libraries, collection development, free purchases, donations, heritage collections

Vlad Babei. Freedom behind bars: A brief description of the prison libraries (II)

The present article seeks to call attention to a deficiency within the library and information science research, highlighting the need of a multidisciplinary approach in dealing with the issue of prison libraries. The article touches upon various aspects related to this topic, such as the history, the functions and the relationships of prison libraries with their public counterparts, the roles of the librarians working in this environment and the struggles they have to face, as well as examples of projects and initiatives through which correctional libraries have succeeded not only in becoming a place of normality and intellectual freedom in a closed setting, but also in gaining international recognition due to their outstanding efforts. The data provided by this article - which is not and could not have been exhaustive - were summarized from sources pertaining to specialists from a variety of cultural backgrounds so as to provide an eclectic image of prison libraries, although readers will notice that the issues and prejudices these structures have to face are universal. As far as Romanian correctional libraries are concerned, the lack of relevant data makes it difficult to provide an overview of their current situation, but the author expresses his intention to research this issue in the

near future. Meanwhile, the present article should be read as a preamble, which is intended to spotlight an overlooked research area. The article is structured in two parts. The last part addresses the following topics: models of cooperation between the public and the prison library, the functions of the prison library and the roles of the librarian in the prison space, conclusions.

Keywords: prison libraries, jails, prisoners, disadvantaged communities, education, library outreach programs

Gabriela Tomescu. 191 years since the adoption of the Organic Regulation of Wallachia, the first act with the value of a fundamental law

Organic Regulation was a quasi-constitutional organic law enforced in 1831-1832 by the Imperial Russian authorities in Moldavia and Wallachia (the two Danubian Principalities that were to become the basis of the modern Romanian state). The document partially confirmed the traditional government (including rule by the hospodars) and set up a common Russian protectorate which lasted until 1856. Conservative in its scope, it also engendered a period of unprecedented reforms which provided a setting for the Westernization of the local society. The Regulation offered the two Principalities their first common system of government. Organic Regulation was adopted in its two very similar versions on May, 1831 (July 1, became effective) in Wallachia and October, 1831 (January 1, 1832 became effective) in Moldavia. The author briefly describes: the conditions preceding the adoption of the Organic Regulation of Wallachia, the principle of separation of powers in the state and the election of the leader, the organization of justice and the emergence of new institutions, as well as some guidelines on the copy of the Special Collections of the Public County Library "Dinicu Golescu" Arges.

Keywords: „Dinicu Golescu” Public County Library Argeş, special collections, Organic Regulation, Wallachia, 19th century, fundamental law

Adriana Florentina Gherasim. New ways of processing and transmitting information in education and culture institutions

The national symposium with international participation "The contribution of the library to the affirmation of cultural diversity in the Romanian space" is the occasion of the annual celebration of the Romanian Librarian's Day and the International Day of Books and Copyright. The event is dedicated to librarians, teachers, PhD students, students and book lovers. The symposium offers the possibility of debates, exchanges of ideas, sharing experiences from one's own activity or knowing other ways of working, creating a bridge between the instructive-educational activity and the extracurricular activities. Promoting online and offline cooperation, a tool for diligent exploration of new technologies, facilitated the achievement of intellectual goals and supported information, education and cultural development, given the digitization (creation of a digital version of a physical / analog object, such as: books, magazines, maps, etc.) and / or digitization of documents (use of digitized information). Therefore, the library has become a promoter of the use of new information technologies in order to serve, train, collect, a real catalyst for scientific information.

Keywords: symposium, library, book, diversity, research, creativity, pandemic, change, information, education

Adriana-Elena Borună. Roxana Şorop. Remote work. Benefit or torment?

COVID-19 spread was and still is emotionally challenging for many people, changing day-to-day life in unprecedented ways. For

many people working from home has become the “new normal” and this looks set to continue for the foreseeable future. This has created a host of problems including employees having to setup their home offices that didn’t have the technology or space to do so and employees having to work alongside their children, spouses and even their pets. More seriously, risk factors for mental health, feelings of isolation, stress and uncertainty are recognised as issues that need to be addressed quickly and effectively. Assumptions should not be made about employees being happy to work from home and there are always going to be situations where the employee needs the routine of coming into work. Remote work sets out the key considerations and practicalities about how to tackle some of the challenges associated with this type of working from internet connections through to risk assessments. It is recognised that many organisations have been effectively required to make this type of flexible work arrangement “work” and as such it has presented both problems and solutions in equal measure.

Keywords: COVID-19, remote work, challenges, risk factors, routine, isolation, benefits, employers, employees

Cristina Marinescu. A stage in the discovery of the Orient. Manuscripts with translations by Al.T. Stamatiad

The history of the decipherment of the culture and civilizations of the peoples of the Orient knows several great stages, with the limitations inherent in an insufficient knowledge of languages, very different typologically, and of religions and spiritual practices with an exotic aspect. In the collection of the Manuscript Cabinet from the National Library of Romania, there are several manuscripts containing translations of the symbolist poet Al.T. Stamatiad (1885-1956), from Arabic, Persian and Chinese literature. Stamatiad did the translations from French, possibly also from English, but the honorable appearance of the manuscript texts suggests not only that he was a conscientious translator with a flair for the Romanian language, but that the versions he was translating were, in turn, of a good intellectual level. The manuscript “Pages from Arabic Literature” consists of an oblong notebook, on the pages of which it was written in black ink, but over the text there are cuts and notes in red, blue and black pencil. There are stories, fables, anecdotes, wit words, etc. on various subjects, treated with a sense of humor and approached from the perspective of a timeless wisdom. Whether it is lyric or sapiential literature, we can get to know authors, known or anonymous, who speak to our hearts beyond centuries and physical distances. It is worthwhile, however, to contemplate the stages by which the unknown beyond has become a fascination here.

Keywords: National Library of Romania, special collections, Al.T. Stamatiad, Orient, manuscripts, translations

Raluca Man. Marrickville Library (New South Wales, Australia)

The new library has expanded beyond the traditional perception of a public library, housing the diverse community of Marrickville, while remaining attached to the heritage building. It is compromising with regards to sustainability with recycled elements whenever possible and design features that reduce energy consumption. The building integrates contemporary design and technology with original, preserved heritage elements of the old hospital’s main building. Many of the original features of the hospital have been reintegrated into the new building, including bricks, tiles, planks, flooring, window frames and ceiling beams. The Marrickville Library is an excellent example of social infrastructure in which a well-thought-out building

provides great spaces for people of different backgrounds, with different interests to interact, learn and spend time together in a unique space, part of a community. At the Marrickville Library, everyone interacts in a respectful manner, and the library exudes a sense of balance and harmony, a space loved by preschoolers, children, teens, youth, parents, and locals alike.

Keywords: Marickville Library, New South Wales - Australia, social infrastructure, community hub, innovation, sustainability, heritage

Mădălina Lefter. Imaginary libraries as spaces of memory. An interview with writer George Arion

George Arion, author of Romanian detective novels, poet, essayist and publicist, was born on April 5, 1946 in Tecuci. He attended high school in Bucharest, graduating in 1964, and a year later became a student at the Faculty of Philology of the University of the same city. His literary debut took place in 1966, with the publication of a collection of poems. But in 1983 he really began his career as a novelist, with the publication of the novel “Attack in the Library”. Thanks to it, George Arion quickly became known as the initiator of a renewal of the Romanian police novel. He raised literary standards and removed them from their predominantly propagandistic use at the time. George Arion stands out with an alert rhythm, short sentences, the use of colorful language by his characters, a good dose of humor and an extraordinary irony, these being just some of his writing characteristics. He has won numerous awards and distinctions, including the “Flacăra” Magazine Award (1982) and the Writers’ Union Award (1985, 1995), for the novels “The Professional and the Crimes of Barintown”, and for “A History of Contemporary Romanian Society in interviews”. He is a member of the Romanian Writers’ Union.

Keywords: George Arion, interview, Romanian writer, libraries

Mihai Constatinescu. Book Review. Robert Coravu. Evaluation of information in the online environment: do not believe and research

The issue of evaluating information in the online environment is perhaps the most intensely debated topic in the field of information literacy in recent years. Discussions on this topic have gone far beyond academia, especially due to the explosion of fake news, a phenomenon possible by overlapping the irrational use of online social networks with the total lack of responsibility of important actors (especially politicians). Based on a consistent bibliography, containing over 250 titles, *Evaluation of information from the online environment: do not believe and research*, the latest of the specialized monographs published by Robert Coravu, appeared in 2021 at the University of Bucharest Publishing House and includes, in 166 pages of informational density, the author’s vision of how information in the online environment can be evaluated. The author uses his experience and theoretical knowledge accumulated in more than two decades of activity in the field, whether it is the one carried out in university libraries or the teaching one. The book is structured in six chapters, the first four of which (Current Information Context, Information - Decision Basis. Associated Risks, Fundamentals of Information Assessment, Online Information Assessment) provide a necessary theoretical basis, and the last two (Environmental Information Assessment Guide and the Role of Libraries in Assessing Information) can be seen as a practical guide that can be used not only by librarians or other people we can assume have information skills, but also by anyone interested.

Keywords: scientific publications, online environment, fake news, information evaluation, book review, Robert Coravu

SUMMARY

HIGHLIGHTS ON LIBRARIANSHIP. LIBRARY GUIDELINES

Central and Eastern European Online Library (CEEOL) in collections of Bucharest Central University Library "Carol I": a SWOT analysis

Alina Paraschiv.....p. 1

The role of strategy in info-documentary institutions.

Case study: Norwegian libraries

Loredana Stanciu.....p. 7

Resource Communication Librarian:

Skills and Attitudes

Matei Avrămuț..... p. 11

Donation - a special way to enrich library collections

Cristina Baciu..... p. 15

ON ROMANIAN LIBRARIES

Freedom behind bars: A brief description of the prison libraries (II)

Vlad Babei.....p. 23

191 years since the adoption of the Organic Regulation of Wallachia, the first act with the value of a fundamental law

Gabriela Tomescu.....p. 29

New ways of processing and transmitting information in education and culture institutions

Adriana Florentina Gherasim.....p. 32

Remote work. Benefit or torment?

Adriana-Elena Borună; Roxana Șorop..... p. 36

CULTURAL HERITAGE

A stage in the discovery of the Orient. Manuscripts with translations by A.I.T. Stamatiad

Cristina Marinescu.....p. 40

LIBRARY ABROAD

Marrickville Library (New South Wales, Australia)

Raluca Man.....p. 43

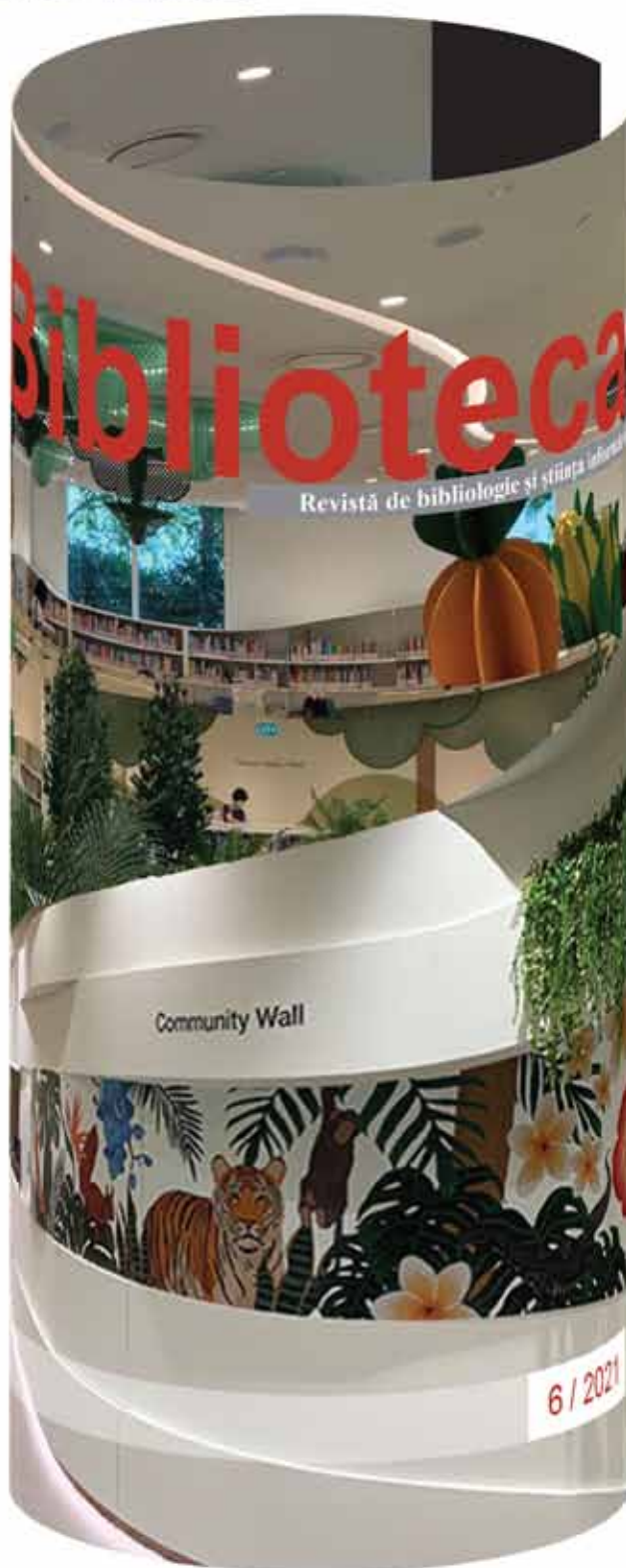
GUTENBERG'S GALAXY

Imaginary libraries as spaces of memory. An interview with writer George Arion

Mădălina Lefter.....p. 49

Book Review: Robert Coravu. *Evaluation of information in the online environment: do not believe and research*, 2021

Mihai Constantinescu.....p. 52

IMPORTANT

Din anul 2019, periodicul apare doar online, pe site-ul Bibliotecii Naționale a României, în secțiunea „Revista BNR”. Pentru achiziționarea de numere deja apărute, plata se face în contul Bibliotecii Naționale a României: RO42TREZ7035009XXX014057, TREZORERIE sector 3, București, cod fiscal: 6312079 – București sau în numerar la casieria bibliotecii. Costul unui exemplar este de 12 lei. *Persoană de contact: Alexandrina Gabor (tel.: 021.3142434/1033).*

